

218

ZÁKON

ze dne 26. dubna 2002

**o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců
a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech
(služební zákon)**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I

PŘEDMĚT ÚPRAVY A ROZSAH PŮSOBNOSTI

§ 1

Tento zákon upravuje právní poměry zaměstnanců vykonávajících ve správních úřadech státní správu jako službu, kterou Česká republika poskytuje veřejnosti (dále jen „státní zaměstnanec“), organizační věci státní služby (dále jen „služba“), přípravu fyzických osob na službu, služební vztahy státních zaměstnanců ve správních úřadech,¹⁾ odměňování těchto osob, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak,²⁾ řízení ve věcech služby, odměňování ostatních zaměstnanců v pracovním poměru ve správních úřadech, jakož i organizační věci vztahující se k zaměstnávání těchto zaměstnanců.

§ 2

(1) Tento zákon se nevztahuje na členy vlády a členy Rady pro rozhlasové a televizní vysílání. Oprávnění členů vlády podle tohoto zákona jsou uvedena v § 9 odst. 5, § 10 odst. 3, § 12 odst. 3 a 4, § 16 odst. 2, § 53 odst. 4, § 68 odst. 1 až 4, § 172 odst. 4, § 173 odst. 7, § 174 odst. 4, § 181 odst. 5, § 182 odst. 2, § 190 a § 196 odst. 4.

(2) Tento zákon se nevztahuje, s výjimkou odměňování a oprávnění uvedených v odstavci 1, na vedou-

cího Úřadu vlády České republiky³⁾ (dále jen „Úřad vlády“).

(3) Tento zákon se, s výjimkou odměňování a organizačních věcí vztahujících se k zaměstnávání, nevztahuje ani na

- a) tiskového mluvčího člena vlády,
- b) vedoucího organizačního útvaru, který pracuje pro člena vlády, na poradce a zaměstnance, kteří vykonávají další jinak označené činnosti pro člena vlády,
- c) náměstka člena vlády a zástupce vedoucího Úřadu vlády,
- d) vedoucího organizačního útvaru, který pracuje pro vedoucího Úřadu vlády, na poradce a zaměstnance, kteří vykonávají další jinak označené činnosti pro vedoucího Úřadu vlády,
- e) zaměstnance, kteří vykonávají pouze pomocné, servisní nebo manuální práce ve správních úřadech, jakož ani na zaměstnance, kteří pouze řídí, organizují a kontrolují výkon pomocných, servisních nebo manuálních prací.

HLAVA II

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

Díl 1

Správní úřad a služební úřad

§ 3

Správním úřadem pro účely tohoto zákona jsou ministerstva,⁴⁾ ústřední správní úřady⁵⁾ a ostatní

¹⁾ Čl. 79 odst. 2 Ústavy České republiky.

²⁾ § 25 odst. 2 zákona č. 15/1998 Sb., o Komisi pro cenné papíry a o změně a doplnění dalších zákonů.

Zákon č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců, ve znění pozdějších předpisů.

³⁾ § 28 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ve znění zákona č. 219/2002 Sb.

⁴⁾ § 1 zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁾ § 2 zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

správní úřady⁶⁾ (orgány státní správy),⁷⁾ jestliže jsou zřízeny zvláštními zákony, jsou těmito zákony výslovně označeny jako ministerstva nebo správní úřady anebo orgány státní správy a vykonávají na základě těchto zákonů státní správu.

§ 4

Správní úřad podle § 3, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, je služebním úřadem. Místo (adresa) sídla služebního úřadu nebo organizační složky služebního úřadu je služebním působištěm státního zaměstnance.

Díl 2

Obor služby

§ 5

(1) Oborem služby se rozumí úsek činnosti služebního úřadu nebo jeho část vyplývající ze zvláštního zákona, který stanoví jeho působnost.

(2) Státní zaměstnanec vykonává službu na služebním místě v oboru služby, do kterého byl jmenován.

(3) Vláda stanoví nařízením obory služby vyplývající ze zvláštních zákonů.

Díl 3

Státní zaměstnanci

§ 6

(1) Neřídí-li se služební vztahy fyzických osob zvláštními právními předpisy o služebním poměru,⁸⁾ jsou státními zaměstnanci podle tohoto zákona fyzické osoby, které splňují tímto zákonem stanovené předpoklady a požadavky, úspěšně ukončily přípravu na službu, byly jmenovány do služby podle tohoto zákona k výkonu činnosti podle odstavce 2 a složily služební slib.

(2) Služba podle tohoto zákona zahrnuje

- a) přípravu návrhů právních předpisů a zajišťování právní činnosti správních úřadů,
- b) přípravu návrhů mezinárodních smluv,

- c) přípravu návrhů koncepcí a programů,
- d) řízení a usměrňování činnosti podřízených správních úřadů,
- e) vytváření a vedení informačních systémů ve veřejné správě,
- f) statistickou službu (státní statistiku),
- g) správu kapitoly státního rozpočtu vůči organizačním složkám státu a právnickým osobám, s výjimkou služebního úřadu, ve kterém je služba vykonávána,
- h) ochranu utajovaných skutečností,
- i) zabezpečování obrany státu,
- j) obhajobu zahraničních zájmů České republiky,
- k) dotační politiku,
- l) správu výzkumu a vývoje,
- m) správní rozhodování,
- n) státní kontrolu, dozor nebo dohled,
- o) zajišťování organizačních věcí služby a správy služebních vztahů a platových poměrů státních zaměstnanců podle tohoto zákona,
- p) řízení,
- r) přípravu a vypracování odborných věcných podkladů k činnostem uvedeným v písmenech a) až d), g), j), m) a n), s výjimkou podkladů spočívajících ve fyzikálních měřeních, chemických rozborech nebo kontrole, porovnávání a určování technických parametrů.

§ 7

Předepsané vzdělání a služební označení státních zaměstnanců

- (1) Státním zaměstnancům přísluší služební označení.
- (2) Pro služební místo státního zaměstnance s předepsaným
 - a) středním odborným vzděláním⁹⁾ je služební označení referent,
 - b) úplným středním vzděláním⁹⁾ je služební označení odborný referent,

⁶⁾ Například § 5 zákona č. 218/1999 Sb., o rozsahu branné povinnosti a o vojenských správních úřadech (branný zákon).

⁷⁾ Například § 2 zákona č. 9/1991 Sb., o zaměstnanosti a působnosti orgánů České republiky na úseku zaměstnanosti, ve znění zákona č. 167/1999 Sb., § 1 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, ve znění zákona č. 110/1997 Sb.

⁸⁾ Zákon č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů. Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů.

⁹⁾ Zákon č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- c) úplným středním vzděláním je služební označení referent-specialista,
- d) úplným středním vzděláním je služební označení vyšší referent,
- e) úplným středním vzděláním je služební označení vyšší referent-specialista; vykonává-li státní zaměstnanec kontrolní činnost, je služební označení inspektor,
- f) vyšším odborným vzděláním⁹⁾ nebo vysokoškolským vzděláním získaným studiem v bakalářském studijním programu¹⁰⁾ je služební označení vrchní referent; vykonává-li státní zaměstnanec kontrolní činnost, je služební označení vrchní inspektor.

(3) Pro služební místo státního zaměstnance s předepsaným

- a) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v bakalářském studijním programu¹⁰⁾ je služební označení rada,
- b) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v magisterském studijním programu¹¹⁾ je služební označení odborný rada,
- c) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v magisterském studijním programu je služební označení vrchní rada,
- d) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v magisterském studijním programu je služební označení ministerský rada,
- e) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v magisterském studijním programu je služební označení vyšší ministerský rada,
- f) vysokoškolským vzděláním získaným studiem v magisterském studijním programu je služební označení vrchní ministerský rada.

(4) K dosažení vyššího vzdělání než předepsaného v odstavcích 2 a 3 se přihlíží.

(5) V ústředním správním úřadu se místo služebního označení státního zaměstnance uvedeného v odstavci 3 písm. d) až f) použije služební označení státního zaměstnance státní rada, vyšší státní rada a vrchní státní rada. V Úřadu vlády se místo služebního označení státního zaměstnance uvedeného v odstavci 3 písm. d) až f) použije služební označení státního zaměstnance vládní rada, vyšší vládní rada a vrchní vládní rada. Ve správním úřadu s celostátní působností se místo služebního označení uvedeného v odstavci 3 písm. d) použije služební označení státní rada.

(6) Používání profesního označení podle zvláštního právního předpisu¹²⁾ není odstavci 2, 3 a 5 dotčeno.

(7) Za vysokoškolské vzdělání se pro účely tohoto zákona nepovažuje vzdělání získané studiem na Vysoké škole politické Ústředního výboru Komunistické strany Československa, Vojenské politické akademii Klementa Gottwalda, vysokých politických a bezpečnostních školách a učilištích v bývalém Svazu sovětských socialistických republik a na fakultách všech těchto vysokých škol.

§ 8

Služební označení státních zaměstnanců v zahraniční službě

(1) Vedle označení podle § 7 se přiznává nebo propůjčuje státním zaměstnancům v zahraniční službě též diplomatická hodnost nebo konzulární hodnost.

(2) Diplomatickými hodnostmi jsou

- a) attaché,
- b) III. tajemník,
- c) II. tajemník,
- d) I. tajemník,
- e) velvyslanecký rada,
- f) rada-vyslanec,
- g) velvyslanec.

(3) Konzulárními hodnostmi jsou

- a) konzulární jednatel pro attaché,
- b) vicekonzul pro III. a II. tajemníka,
- c) konzul pro I. tajemníka a velvyslaneckého radu,
- d) generální konzul pro radu-vyslance a velvyslance.

(4) Ministerstvo zahraničních věcí stanoví vyhláškou postup při přiznávání a propůjčování diplomatických nebo konzulárních hodností.

(5) Vláda stanoví nařízením výši příplatků za přiznané diplomatické nebo konzulární hodnosti.

§ 9

Představení, služební orgány, služební označení a předepsané vzdělání

(1) Představenými jsou vedoucí státní zaměstnanci, kteří jsou oprávněni vést na jednotlivých stupních řízení správního úřadu podřízené státní zaměstnance, ukládat jim služební úkoly, organizovat, řídit

¹⁰⁾ § 45 a 98 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění zákona č. 147/2001 Sb.

¹¹⁾ § 46 a 98 zákona č. 111/1998 Sb., ve znění zákona č. 147/2001 Sb.

¹²⁾ Například § 18 a 19 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

a kontrolovat výkon jejich služby a dávat jim k tomu závazné příkazy. Představenými mohou být rovněž fyzické osoby, které jsou ve služebním poměru podle zvláštního právního předpisu.⁸⁾

(2) Předepsané vzdělání představeného je odvozeno od nejnáročnější činnosti, jejíž výkon odborně řídí. Představenému přísluší vedle služebního označení podle § 7, popřípadě vedle služebního označení podle § 8, též služební označení představeného.

(3) Služební místa určená pro představené a jejich služební označení jsou

- a) vedoucí oddělení a zástupce vedoucího oddělení,
- b) vedoucí zastupitelského úřadu,
- c) ředitel odboru a zástupce ředitele odboru,
- d) ředitel sekce a zástupce ředitele sekce,
- e) státní tajemník a zástupce státního tajemníka,
- f) vedoucí služebního úřadu a zástupce vedoucího služebního úřadu.

(4) Služební místa určená pro představené, do jejichž působnosti patří organizační věci služby a služební vztahy státních zaměstnanců, a jejich služební označení jsou

- a) personální ředitel a zástupce personálního ředitele,
- b) generální ředitel státní služby a zástupce generálního ředitele státní služby (dále jen „generální ředitel“ a „zástupce generálního ředitele“).

(5) Služební místo státního tajemníka se zřizuje v ministerstvech a v Úřadu vlády. Státní tajemník řídí, koordinuje a kontroluje plnění služebních, popřípadě pracovních úkolů řediteli sekcí, personálním ředitelem, popřípadě dalšími jím řízenými představenými a vedoucími zaměstnanci. Služební úkoly státnímu tajemníku ukládá ve služebním úřadu, jímž je ministerstvo, ministr a ve služebním úřadu, jímž je Úřad vlády, vedoucí Úřadu vlády.

(6) Vedoucí služebního úřadu, s výjimkou služebních úřadů, jimiž jsou ministerstva a Úřad vlády, je pro účely tohoto zákona orgán, který je v čele správního úřadu a je oprávněn podle zvláštního právního předpisu tento úřad řídit. Vedoucí služebního úřadu je ve správním úřadu nejvýše postaveným představeným.

(7) Služební označení vedoucí služebního úřadu přísluší vedoucí ústředních správních úřadů a vedoucí správních úřadů; to neplatí u vedoucího Úřadu vlády. Označení, které přísluší služebnímu orgánu podle zvláštního právního předpisu, není dotčeno.

(8) Služební místo personálního ředitele se zřizuje ve služebních úřadech, jimiž jsou ministerstva, a ve služebním úřadu, jímž je Úřad vlády.

(9) Představeným může být jmenován jen státní zaměstnanec, s výjimkou představeného vykonávajícího v zahraničí službu na dobu určitou, představeného

vykonávajícího službu na dobu určitou jako předseda Komise pro cenné papíry nebo jako člen prezidia Komise pro cenné papíry. Na jmenování představeným není nárok.

(10) Vedoucí služebního úřadu, zástupce vedoucího služebního úřadu, personální ředitel, zástupce personálního ředitele, generální ředitel a zástupce generálního ředitele jsou služebními orgány. Služební orgány zajišťují činnosti podle § 6 odst. 2 písm. o).

Díl 4

Služební předpisy

§ 10

(1) Služební předpis zejména stanoví rozsah oprávnění představených dávat státním zaměstnancům závazné příkazy k výkonu služby. Služební předpisy mohou být vydávány pouze písemně.

(2) K vydávání služebních předpisů jsou oprávněny služební orgány (§ 9 odst. 10).

(3) Služební předpis, kterým se stanoví rozsah oprávnění představených, popřípadě určených státních zaměstnanců (§ 68 odst. 1), dávat státním zaměstnancům závazné příkazy k výkonu služby ve služebních úřadech, jimiž jsou ministerstva, se vydává v dohodě se členem vlády, který ministerstvo řídí, a státním tajemníkem. Ve služebním úřadu, jímž je Úřad vlády, se služební předpis podle věty první vydává v dohodě s vedoucí Úřadu vlády a státním tajemníkem.

(4) Služební předpisy nesmějí být vzájemně v rozporu. Dojde-li k rozporu mezi služebními předpisy, postupuje se podle služebního předpisu vydaného nadřízeným služebním orgánem.

(5) Služební předpis, který je v rozporu s právními předpisy, se považuje za neplatný. Nadřízený služební orgán zruší služební předpis vydaný podřízeným služebním orgánem, který je v rozporu s právními předpisy. Generální ředitel zruší služební předpis vydaný služebním orgánem, který je v rozporu s právními předpisy. Služební předpis podle odstavce 3, který je v rozporu s právními předpisy, zruší vláda na návrh předsedy vlády.

(6) Služební orgán je povinen zajistit vedení přehledu platných služebních předpisů a tento přehled aktualizovat.

(7) Služební předpisy jsou pro státní zaměstnance závazné; jestliže to tento zákon stanoví, jsou služební předpisy závazné i pro fyzické osoby připravující se na službu a zaměstnance ve správních úřadech. Služební úřad je povinen zajistit, aby státní zaměstnanci byli se služebními předpisy řádně seznámeni a bylo jim umožněno do nich nahlížet, a podle potřeby jim zabezpečit na svůj náklad text těchto předpisů.

HLAVA III
ORGANIZAČNÍ VĚCI SLUŽBY
A SPRÁVA SLUŽEBNÍCH VZTAHŮ
STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

§ 11

**Generální ředitelství státní služby
a generální ředitel**

(1) Generální ředitelství státní služby (dále jen „generální ředitelství“) je organizační jednotkou Úřadu vlády; působí jako organizační, koncepční, koordinační, ústřední řídicí, výkonné a kontrolní místo ve věcech služby podle tohoto zákona.

(2) Úkoly uvedené v odstavci 1 plní generální ředitelství

- a) přípravou návrhu systemizace a kontrolou jejího dodržování,
- b) přípravou návrhů právních předpisů týkajících se služby, s výjimkou návrhů právních předpisů o odměňování podle tohoto zákona,
- c) přípravou návrhů služebních předpisů,
- d) zabezpečováním jednotného postupu při provádění tohoto zákona, právních předpisů vydaných k jeho provedení a služebních předpisů vydaných generálním ředitelem,
- e) koordinací vzdělávání státních zaměstnanců a koordinací vzdělávání fyzických osob připravujících se na službu,
- f) vedením Informačního systému o službě a platech; jeho součástí je rejstřík státních zaměstnanců a rejstřík fyzických osob připravujících se na službu,
- g) přidělováním evidenčních čísel státním zaměstnancům,
- h) plněním dalších povinností podle tohoto zákona.

(3) V čele generálního ředitelství je generální ředitel. Generálního ředitele zastupuje zástupce generálního ředitele. Zástupce generálního ředitele plní další povinnosti stanovené tímto zákonem.

(4) Generální ředitel

- a) řídí generální ředitelství,
- b) stanoví závazná pravidla pro organizaci služebních úřadů a schvaluje jejich organizační struktury,
- c) vydává a zrušuje služební předpisy,
- d) připravuje podklady ke zrušení služebního předpisu podle § 10 odst. 5 věty čtvrté,
- e) plní další úkoly stanovené tímto zákonem a dalšími zákony.

(5) Generální ředitel a státní zaměstnanci jím pověřeni jsou oprávněni vykonávat ve služebních úřadech kontrolu v organizačních věcech služby, služebních vztazích státních zaměstnanců a jejich zabezpečení podle tohoto zákona; při výkonu kontroly postupují podle zvláštního právního předpisu o státní kontrole.¹³⁾ Služební orgán je povinen provedení kontroly umožnit.

(6) Rejstřík státních zaměstnanců se vede odděleně od rejstříku fyzických osob připravujících se na službu.

(7) Rejstřík státních zaměstnanců obsahuje

- a) jméno, příjmení a akademický titul,
- b) rodné číslo,
- c) evidenční číslo státního zaměstnance,
- d) služební označení státního zaměstnance,
- e) den vzniku služebního poměru,
- f) druh služby,
- g) obor služby,
- h) služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu.

(8) Rejstřík fyzických osob připravujících se na službu obsahuje

- a) jméno, příjmení a akademický titul,
- b) rodné číslo,
- c) obor služby, pro který se připravuje,
- d) služební úřad, v němž se připravuje na výkon služby.

§ 12

Personální ředitel

(1) Personální ředitel působí v organizačních věcech služby a služebních vztazích státních zaměstnanců včetně jejich odměňování zařazených ve služebním úřadu. Personálního ředitele zastupuje zástupce personálního ředitele. Personální ředitel je vedoucím personálního útvaru. Personální ředitel spravuje rovněž pracovněprávní vztahy ostatních zaměstnanců ve správním úřadu včetně jejich odměňování, popřípadě organizační věci služby a služební vztahy státních zaměstnanců ve služebním poměru podle zvláštních právních předpisů⁸⁾ včetně jejich odměňování. Je-li vedoucím správního úřadu fyzická osoba, která je ve služebním poměru podle zvláštního právního předpisu,⁸⁾ spravuje organizační věci služby a služební vztahy státních zaměstnanců podle tohoto zákona včetně jejich odměňování, kteří vykonávají službu v tomto úřadu a považuje se za služební orgán (§ 9 odst. 10).

(2) Personální ředitel je v organizačních věcech

¹³⁾ Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů.

služby a služebních vztazích státních zaměstnanců podřízen státnímu tajemníkovi. Vedoucí služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, a vedoucí služebních úřadů, které nemají nadřízený služební úřad, jsou v organizačních věcech služby a služebních vztazích státních zaměstnanců podřízeni generálnímu řediteli. Vedoucí služebních úřadů podřízených ministerstvu jsou v organizačních věcech služby a služebních vztazích státních zaměstnanců podřízeni personálnímu řediteli. Vedoucí služebních úřadů podřízených ústředním správním úřadům jsou v organizačních věcech státní služby a služebních vztazích státních zaměstnanců podřízeni vedoucímu služebního úřadu, kterým je vedoucí ústředního správního úřadu. Vedoucí ostatních služebních úřadů jsou v organizačních věcech státní služby a služebních vztazích státních zaměstnanců podřízeni vedoucímu služebního úřadu, který je služebnímu úřadu nadřízen.

(3) Ve služebních vztazích týkajících se změn služby podle § 37 písm. e), f) a h) a skončení služby postupuje personální ředitel ve služebním úřadu, jímž je ministerstvo, v dohodě s členem vlády, který ministerstvo řídí. Ve služebním úřadu, jímž je Úřad vlády, postupuje v případech podle věty první personální ředitel v dohodě s vedoucím Úřadu vlády.

(4) Požádá-li člen vlády, který ministerstvo řídí, nebo vedoucí Úřadu vlády o poskytnutí informace v jiných věcech, než jsou uvedeny v odstavci 3, je personální ředitel povinen informaci poskytnout.

§ 13

Personální útvar

(1) Personální útvar je organizační jednotkou služebního úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává službu; zabezpečuje organizační věci služby, služební vztahy státních zaměstnanců podle tohoto zákona včetně jejich odměňování a pracovní právní vztahy ostatních zaměstnanců ve správním úřadu včetně jejich odměňování, popřípadě organizační věci služby a služební vztahy státních zaměstnanců ve služebním poměru podle zvláštních právních předpisů¹⁴⁾ včetně jejich odměňování.

(2) Personální útvar se v rozsahu stanoveném systemizací zřizuje ve služebních úřadech, v nichž vykonává službu a v pracovním poměru pracuje celkem alespoň 25 fyzických osob. Personální útvar se nezřizuje v obvodních báňských úřadech,¹⁴⁾ ve finančních úřadech a v celních úřadech.¹⁵⁾ Personální útvar se ve služebním úřadu nezřizuje, pokud činnosti, které by měl vykonávat, zabezpečí služební úřad méně než 5 systemizovanými místy.

(3) Není-li ve služebním úřadu zřízen personální útvar ani systemizovaná místa určená k výkonu jeho činnosti (odstavec 2), plní úkoly personálního útvaru personální útvar v nadřízeném služebním úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, plní úkoly personálního útvaru generální ředitelství.

(4) Personálním útvarem vedoucího služebního úřadu v ústředním správním úřadu je generální ředitelství. Personálním útvarem personálního ředitele, zástupce personálního ředitele, generálního ředitele a zástupce generálního ředitele je generální ředitelství.

HLAVA IV

SYSTEMIZACE

§ 14

(1) Systemizace ve službě a pro přípravu na službu vychází ze závazných pravidel pro organizaci služebních úřadů a hledisek pro účinné zajišťování úkolů v oborech služby; zahrnuje stanovení

- a) počtu služebních míst řadových státních zaměstnanců klasifikovaných platovými třídami (§ 136 odst. 1),
- b) počtu služebních míst představených podle § 9 odst. 3 a 4 klasifikovaných platovými třídami (§ 136 odst. 1),
- c) objemu prostředků na platy státních zaměstnanců ve služebních úřadech,
- d) počtu míst fyzických osob připravujících se na službu ve služebních úřadech klasifikovaných platovými třídami,
- e) objemu prostředků na platy fyzických osob připravujících se na službu ve služebních úřadech.

(2) Návrh systemizace na příslušný kalendářní rok připravuje v předcházejícím roce generální ředitelství v součinnosti s Ministerstvem financí. Při přípravě návrhu systemizace vychází generální ředitelství z návrhů služebních orgánů, které je předkládají prostřednictvím nadřízených služebních orgánů. Nemá-li služební orgán nadřízený služební orgán, předkládá návrh generálnímu ředitelství přímo. Návrh systemizace projedná generální ředitelství s nadřízenými služebními orgány, nemá-li služební úřad nadřízený služební orgán, projedná generální ředitelství návrh systemizace s příslušným služebním orgánem.

(3) Návrh systemizace obsahuje souhrnné údaje

¹⁴⁾ § 38 odst. 6 zákona č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě.

¹⁵⁾ § 10 odst. 1 zákona č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech.

§ 5 odst. 2 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 113/1997 Sb.

podle odstavce 1 za ústřední správní úřady a souhrnné údaje za jim podřízené správní úřady a souhrnné údaje za správní úřady, které nemají nadřízený správní úřad.

(4) Systemizaci na příslušný kalendářní rok schvaluje vláda v předcházejícím roce. Vláda je oprávněna upravit v souvislosti se schvalováním systemizace organizační strukturu služebního úřadu [§ 11 odst. 4 písm. b)]. Návrh systemizace vládě předkládá předseda vlády.

(5) Podle vládou schválené systemizace (odstavec 4) a závazných pravidel pro organizaci služebních úřadů [§ 11 odst. 4 písm. b)] služební orgány zpracují návrhy organizačních struktur služebních úřadů a služební orgán je prostřednictvím nadřízených služebních orgánů předloží generálnímu řediteli.

(6) Služební místa a finanční prostředky na platy státních zaměstnanců, místa a finanční prostředky na platy fyzických osob připravujících se na službu podle schválené systemizace nesmějí být použity pro jiný než stanovený účel.

(7) Schválenou systemizací postoupí generální ředitel Ministerstvu financí v termínu navazujícím na harmonogram zpracování návrhu státního rozpočtu.

§ 15

Změna systemizace, jejímž důsledkem je změna počtu služebních míst nebo změna platové třídy státního zaměstnance, je přípustná, jen dojde-li ke změně působnosti služebního úřadu na základě zvláštního zákona, nebo k podstatné změně podmínek, za kterých byla schválena. Změnu systemizace schvaluje vláda.

§ 16

(1) Služební orgány předkládají generálnímu ředitelství na základě závazných pravidel pro organizaci služebních úřadů návrh systemizace (§ 14 odst. 1) a návrh organizační struktury služebních úřadů v termínu stanoveném generálním ředitelstvím prostřednictvím nadřízených služebních orgánů. Nemá-li služební orgán nadřízený služební orgán, předkládá návrh generálnímu ředitelství přímo.

(2) Návrh systemizace a návrh organizační struktury služebních úřadů, jimiž jsou ministerstva nebo Úřad vlády, se připravují v součinnosti se členem vlády, který řídí příslušné ministerstvo, nebo s vedoucím Úřadu vlády.

(3) Generální ředitelství je oprávněno návrh podle odstavce 1 přezkoumat a vyžádat si jeho doplnění nebo přepracování.

(4) Služební orgány jsou povinny požadavku podle odstavce 3 vyhovět.

ČÁST DRUHÁ PŘÍPRAVA NA SLUŽBU

HLAVA I

PŘEDPOKLADY K PŘIJETÍ PRO PŘÍPRAVU NA SLUŽBU

§ 17

(1) Fyzická osoba, která písemně požádá služební úřad o přijetí k přípravě na službu (dále jen „uchazeč“), musí splňovat tyto předpoklady:

- být státním občanem České republiky,¹⁶⁾
- dosáhnout věku alespoň 18 let,
- mít plnou způsobilost k právním úkonům,
- být bezúhonná; tento předpoklad není splněn v případě pravomocného odsouzení pro úmyslný trestný čin nebo pro nedbalostní trestný čin maření úkolů veřejného činitele, pokud odsouzení nebylo zahlazeno nebo pokud se podle zákona na pachatele nehledí, jako by nebyl odsouzen,
- vykonat vojenskou základní nebo náhradní službu anebo civilní službu, pokud jí uchazeč podléhá,
- dosáhnout tímto zákonem předepsané vzdělání pro obor služby, včetně odborného zaměření vzdělání, popřípadě požadavek kladený na znalost cizího jazyka nebo jiný oprávněný odborný požadavek určený služebním orgánem potřebný k výkonu služby,
- mít potřebnou zdravotní způsobilost.

(2) Předpoklad podle odstavce 1 písm. g) se řídí zvláštním právním předpisem.¹⁷⁾ Uchazeč je povinen se podrobit ověření své zdravotní způsobilosti.

HLAVA II

VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ K PŘÍPRAVĚ NA SLUŽBU

§ 18

(1) Podmínkou přijetí k přípravě na službu je, že uchazeč se podrobil výběrovému řízení, v němž má být místo k přípravě na službu obsazeno, a v tomto řízení uspěl.

(2) Vyhlášení výběrového řízení k přípravě na

¹⁶⁾ Zákon č. 40/1993 Sb., o státním občanství České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷⁾ Směrnice Ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku Ministerstva zdravotnictví, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (registrována v částce 2/1968 Sb.), ve znění pozdějších předpisů.

službu musí být veřejné. Ve vyhlášení výběrového řízení se uvedou tyto údaje:

- a) předpoklady podle § 17 odst. 1,
- b) obor služby, na který se má příprava provádět,
- c) zda pro služební místo v oboru služby, na které se bude příprava provádět, bude třeba způsobilosti seznamovat se s utajovanými skutečnostmi podle právních předpisů o utajovaných skutečnostech,¹⁸⁾
- d) platové zařazení a předpokládaná výše platu v době přípravy na službu,
- e) předpokládané zařazení do platové třídy, bude-li uchazeč jmenován do služby,
- f) datum, do kterého musí být podána služebnímu úřadu žádost o přijetí k přípravě na službu.

Výběrové řízení vyhlašuje služební orgán.

(3) Předpoklady podle § 17 odst. 1 je uchazeč povinen spolu s podáním žádosti o přijetí k přípravě na službu služebnímu úřadu osvědčit příslušnými listinami nebo jejich ověřenými stejnopisy.¹⁹⁾ Předpoklad bezúhonnosti [§ 17 odst. 1 písm. d)] se osvědčuje výpisem z Rejstříku trestů,²⁰⁾ který nesmí být starší než 3 měsíce.

§ 19

(1) Uchazeče, kteří nesplňují předpoklady podle § 17 odst. 1, služební úřad o tom bez zbytečného odkladu písemně vyrozumí a zároveň jim sdělí, že se z tohoto důvodu nemohou výběrového řízení zúčastnit.

(2) S uchazeči, kteří splňují předpoklady podle § 17 odst. 1, provede výběrová komise pohovor. Pohovor je zaměřen k otázkám oboru služby, pro který se má příprava konat, a ke znalosti cizího jazyka, je-li jeho znalost požadována.

(3) Pohovor podle odstavce 2 lze nahradit nebo doplnit písemnou zkouškou; obsah obecné části této zkoušky stanoví služebním předpisem generální ředitel a obsah její zvláštní části stanoví služebním předpisem služební orgán.

(4) Výběrová komise má 3 členy, které jmenuje a odvolává služební orgán ze státních zaměstnanců, kteří vykonávají službu ve služebním úřadu, který výběrové řízení vyhlásil. Členem výběrové komise je

zpravidla státní zaměstnanec vykonávající službu v personálním útvaru.

(5) Výběrová komise po ukončení pohovorů sestaví pořadí uchazečů, v jakém se ve výběrovém řízení umístili; o tomto pořadí uchazeče služební úřad písemně bez zbytečného odkladu vyrozumí.

(6) Pořadí získané ve výběrovém řízení opravňuje uchazeče k přijetí k přípravě na službu. Nemá-li uchazeč s lepším pořadím o přijetí k přípravě na službu prokazatelně zájem, získávají toto oprávnění další uchazeči v pořadí, v jakém se ve výběrovém řízení umístili.

(7) Výběrová komise může výběrové řízení ukončit též závěrem, že žádný uchazeč pro přijetí k přípravě na službu nevyhovuje; v tomto případě se vyhlásí nové výběrové řízení.

HLAVA III

VÝJIMKY Z VÝBĚROVÉHO ŘÍZENÍ K PŘÍPRAVĚ NA SLUŽBU

§ 20

(1) Výběrové řízení se neprovádí, má-li být na služební místo představeného ve službě na dobu určitou v zahraničí (§ 29 odst. 2) se služebním působištěm v zahraničí jmenována fyzická osoba, která splňuje předpoklady podle § 17 odst. 1 a předpoklad stanovený právními předpisy o utajovaných skutečnostech¹⁸⁾ a která vykonávala v posledních 4 letech funkci člena vlády, poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu nebo senátora Senátu Parlamentu.

(2) Výběrové řízení se neprovádí na služební místo představeného ve službě na dobu určitou, jímž je předseda Komise pro cenné papíry nebo člen prezidia Komise pro cenné papíry, splňuje-li fyzická osoba předpoklady podle § 17 odst. 1 a předpoklad stanovený právními předpisy o utajovaných skutečnostech.¹⁸⁾

HLAVA IV

PRŮBĚH PŘÍPRAVY NA SLUŽBU

§ 21

(1) Příprava na službu se uskutečňuje v pracovním poměru podle pracovněprávních předpisů,²¹⁾ není-li

¹⁸⁾ Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁹⁾ Zákon č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 41/1993 Sb., o ověřování shody opisů nebo kopií s listinou a o ověřování pravosti podpisu okresními a obecními úřady a o vydání potvrzení orgány obcí a okresními úřady, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰⁾ § 11 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

²¹⁾ Zákoník práce.

v tomto zákoně stanoveno jinak; trvá zpravidla 12 měsíců. K přípravě na službu se uzavírá s uchazečem pracovní poměr na dobu určitou. Součástí přípravy na službu je zkušební doba v trvání 3 měsíců. Doba přípravy na službu může být se souhlasem uchazeče přijatého k přípravě na službu zkrácena nebo prodloužena. Zkrácení nebo prodloužení přípravy na službu navrhuje služebnímu orgánu státní zaměstnanec, který byl tímto orgánem určen jako školitel, pod jehož dohledem se příprava na službu koná.

(2) Do doby přípravy na službu se nezapočítává doba dovolené na zotavenou. Jiné doby nepřítomnosti v práci se do doby přípravy na službu započítávají v celkovém rozsahu nejvýše 20 pracovních dnů.

(3) Uchazeč přijatý k přípravě na službu se označuje jako čekatel pro obor služby, pro který se připravuje. Označení uchazeče jako čekatele je druhem práce, který se uvede v pracovní smlouvě.

§ 22

(1) Příprava čekatele na službu je zaměřena na zvládnutí základů výkonu služby v oboru služby, pro který se příprava provádí.

(2) Příprava čekatele na službu organizovaná služebním úřadem je jeho povinností vyplývající mu z pracovního poměru. Příprava na službu je výkonem práce, za který přísluší čekateli plat.

§ 23

Příprava na službu se neprovádí v případech uvedených v § 20. Příprava na službu se neprovádí rovněž u fyzických osob, které jako zaměstnanci krajů nebo obcí v pracovním poměru vykonávaly státní správu alespoň po dobu 3 let předcházejících výběrovému řízení (§ 31 odst. 6) a jejich odborná způsobilost byla ověřena zkouškou zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.²²⁾

HLAVA V

UKONČENÍ PŘÍPRAVY NA SLUŽBU

§ 24

(1) Čekatel a fyzické osoby, které vykonaly praxi v příslušném oboru státní služby v nevládním nebo

soukromém sektoru alespoň po dobu 3 let a splňují předpoklady podle § 17, mají právo vykonat úřednickou zkoušku před zkušební komisí. Účelem úřednické zkoušky je ověřit, zda má čekatel potřebné vědomosti a je dostatečně odborně připraven na to, aby mohl zastávat služební místo státního zaměstnance v oboru služby, pro který se připravoval.

(2) Úřednická zkouška se skládá z části písemné a ústní. Obě části úřednické zkoušky se konají zpravidla v jeden den. Zkušební komise může určit, že písemná část a ústní část zkoušky se konají v různých dnech.

(3) Před uplynutím doby trvání pracovního poměru na dobu určitou předloží bezprostředně nadřízený představený čekatele v součinnosti se školitelem služebnímu orgánu hodnocení čekatele, které musí obsahovat závěr o tom, zda je čekatel připraven na službu v oboru služby, pro který se připravoval. Služební orgán je povinen čekatele s hodnocením seznámit a na jeho žádost mu vydat stejnopis hodnocení. Služební orgán postoupí stejnopis hodnocení též zkušební komisi, jestliže čekatel hodlá vykonat úřednickou zkoušku.

(4) Služební úřad je povinen umožnit čekateli vykonat úřednickou zkoušku a určit její konání. Brání-li čekateli ve vykonání úřednické zkoušky v určeném dni překážka v práci, prodlouží se doba trvání jeho pracovního poměru tak, aby skončil uplynutím doby jednoho kalendářního týdne po dni, který byl po skončení překážky v práci určen k vykonání úřednické zkoušky, nejdéle však o 6 kalendářních měsíců.

(5) Služební úřad je povinen určit datum, místo a hodinu konání úřednické zkoušky, svolat zkušební komisi a písemně na ni pozvat čekatele. Čekatele je třeba pozvat alespoň 3 kalendářní týdny přede dnem konání úřednické zkoušky.

(6) O úspěšném vykonání úřednické zkoušky nebo její části vystaví zkušební komise osvědčení; toto osvědčení předá služebnímu úřadu. Služební úřad doručí osvědčení bez zbytečného odkladu čekateli do vlastních rukou.²³⁾

(7) O neúspěšném vykonání úřednické zkoušky nebo její části vystaví zkušební komise písemnou zprávu; tuto zprávu předá služebnímu úřadu. Služební

²²⁾ Například vyhláška č. 345/2000 Sb., o ověřování zvláštní odborné způsobilosti zaměstnanců obcí, krajů, hlavního města Prahy, městských částí hlavního města Prahy a okresních úřadů, osob stojících v čele zvláštních orgánů zřízených na základě zvláštních zákonů a předsedů komisí, kterým byl svěřen výkon přenesené působnosti (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 427/2000 Sb., vyhláška č. 51/1998 Sb., kterou se stanoví předpoklady pro výkon funkcí vyžadujících zvláštní odbornou způsobilost v okresních úřadech a v obecních úřadech (vyhláška o zvláštní odborné způsobilosti), ve znění vyhlášky č. 121/1999 Sb.

²³⁾ § 266a zákoníku práce.

úřad doručí zprávu bez zbytečného odkladu čekateli do vlastních rukou.²³⁾

§ 25

(1) Jestliže čekatel úřednickou zkoušku nebo její část nevykonal úspěšně, povolí mu služební orgán na základě jeho písemné žádosti opakování této zkoušky nebo její části. Na opakování úřednické zkoušky nebo její části má čekatel právo. Úřednickou zkoušku lze opakovat jen jednou.

(2) Žádost podle odstavce 1 musí být doručena služebnímu úřadu ve lhůtě 5 kalendářních dnů po doručení zprávy o neúspěšném vykonání úřednické zkoušky nebo její části, jinak právo na opakování této zkoušky nebo její části zaniká.

(3) Opakovaná úřednická zkouška může být konána nejdříve po uplynutí doby 3 kalendářních měsíců po neúspěšném vykonání úřednické zkoušky nebo její části.

(4) Opakovanou úřednickou zkoušku skládá čekatel před zkušební komisí v jiném složení.

(5) Pracovní poměr se při opakování úřednické zkoušky neprodlužuje.

§ 26

(1) Zkušební komise se zřizuje podle oboru služby u služebnímu úřadu, jímž je ministerstvo nebo ústřední správní úřad. U této komise se též konají úřednické zkoušky čekatelů připravujících se na službu v podřízených služebních úřadech. Pro služební úřady, které nemají nadřízený služební úřad, a fyzické osoby, které vykonaly praxi v příslušném oboru státní služby v nevládním nebo soukromém sektoru alespoň po dobu 3 let a splňují předpoklady podle § 17, se zkušební komise zřizuje u generálního ředitelství.

(2) Členy zkušební komise jmenuje a odvolává služební orgán. Zkušební komise má 5 členů, většinu jejich členů tvoří státní zaměstnanci z oboru služby; komisi předsedá nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec. Je-li ve zkušební komisi více stejně služebně postavených státních zaměstnanců, určí se z nich předseda komise losem. Dva z členů zkušební komise lze jmenovat na základě jejich předchozího souhlasu z fyzických osob, které působí ve vědě, výzkumu nebo vysokém školství; činnost těchto osob v komisi je jiným úkonem v obecném zájmu²⁴⁾ s nárokem na poskytnutí pracovního volna s náhradou mzdy a cestovních výdajů podle zvláštního právního předpisu²⁵⁾ platného pro zaměstnance v pracovním poměru.

(3) Zkušební komise se usnáší o výsledku úřed-

nické zkoušky hlasováním; usnášeníschopná je, je-li přítomen plný počet jejích členů; usnesení se přijímá většinou hlasů. Členové zkušební komise se při své činnosti v komisi neřídí příkazy představených. Člen zkušební komise se nesmí zdržet hlasování. Usnesení zkušební komise zní: „vyhověl“ nebo „nevyhověl“.

HLAVA VI

SPOLEČNÉ USTANOVENÍ O PŘÍPRAVĚ NA SLUŽBU

§ 27

(1) Předpoklady uvedené v § 17 odst. 1 písm. a) až d), f) a g) musí čekatel splňovat po celou dobu přípravy na službu; je povinen služebnímu úřadu bez zbytečného odkladu oznámit, že tyto předpoklady nespĺňuje.

(2) Soud, který v prvním stupni rozhodl o odsouzení čekatele pro trestný čin nebo o zbavení nebo omezení jeho způsobilosti k právním úkonům, vyrozumí o svém rozhodnutí bez zbytečného průtahu služební úřad, ve kterém se čekatel připravuje na službu.

ČÁST TŘETÍ SLUŽEBNÍ POMĚR

HLAVA I

SLUŽEBNÍ POMĚR A DRUHY SLUŽBY

§ 28

Služba se vykonává ve služebním poměru. Služební poměr se zakládá k České republice na základě jmenování na služební místo v oboru služby.

§ 29

(1) Základním druhem služby podle tohoto zákona je služba na dobu neurčitou.

(2) Služba na dobu určitou představuje časově omezené trvání služebního poměru. Službu na dobu určitou je možné uplatnit ve službě se služebním působištem v zahraničí. Službu na dobu určitou po dobu, po kterou trvá podle zvláštního právního předpisu jejich funkční období, vykonávají též předseda Komise pro cenné papíry, členové prezidia Komise pro cenné papíry, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské sou-

²⁴⁾ § 124 odst. 1 zákoníku práce.

²⁵⁾ Zákon č. 119/1992 Sb., o cestovních náhradách, ve znění pozdějších předpisů.

těže, předseda Energetického regulačního úřadu a předseda Českého telekomunikačního úřadu.²⁶⁾

(3) Součástí služby podle odstavce 2 věty druhé je též služba, která se koná ve služebním úřadu v České republice.

(4) Na jmenování do služby na dobu neurčitou, popřípadě do služby na dobu určitou není nárok.

HLAVA II

PŘEDPOKLADY KE JMENOVÁNÍ DO SLUŽBY, PŘEKÁŽKY JMENOVÁNÍ DO SLUŽBY A VÝKONU SLUŽBY, JMENOVÁNÍ DO SLUŽBY, SLUŽEBNÍ SLIB A VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Díl 1

Předpoklady ke jmenování do služby
a jejich plnění po dobu služby

§ 30

(1) Ke jmenování do služby musí fyzická osoba splňovat předpoklady uvedené v § 17 odst. 1, úspěšně vykonat úřednickou zkoušku a být způsobilá seznámat se s utajovanými skutečnostmi v souladu s právními předpisy o utajovaných skutečnostech,¹⁸⁾ je-li tento předpoklad pro služební místo požadován. Do služby nelze jmenovat fyzickou osobu podle věty první, u které nelze prokazatelně předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu.

(2) Předpoklady uvedené v § 17 odst. 1 písm. a) až d), f) a g) musí fyzická osoba jmenovaná do služby splňovat po celou dobu služby; tato osoba je povinna služebnímu úřadu bez zbytečného odkladu oznámit, že tyto předpoklady nesplňuje.

(3) Soud, který v prvním stupni rozhodl o odsouzení státního zaměstnance pro trestný čin nebo o zbavení nebo omezení jeho způsobilosti k právním úkonům, vyrozumí o svém rozhodnutí bez zbytečného průtahy služební úřad, ve kterém je státní zaměstnanec jmenován do služby.

Díl 2

Jmenování do služby, služební slib
a vznik služebního poměru

§ 31

(1) Jmenovat fyzickou osobu na služební místo do služby v oboru služby je možné jen tehdy, bylo-li toto místo podle schválené systemizace vytvořeno a je-li volné. Volným služebním místem se rozumí místo, které se trvale uvolnilo, nebo místo nově vytvořené.

(2) Na volné služební místo se koná výběrové řízení; to neplatí, postupuje-li se podle § 52, nebo jedná-li se o služební místo zařazené ve stejné platové třídě, jako bylo služební místo, z něhož byl státní zaměstnanec zařazen mimo službu. Na obsazení služebního místa zařazeného do vyšší platové třídy, než bylo služební místo, z něhož byl státní zaměstnanec zařazen mimo službu, se však výběrové řízení vztahuje. Na výběrové řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19.

(3) V prvním kole se mohou výběrového řízení zúčastnit jen státní zaměstnanci zařazení v nižší platové třídě a vykonávající stejný obor služby, který se týká volného služebního místa, a státní zaměstnanci zařazení ve služebním úřadu mimo službu, jakož i fyzické osoby, které složily úřednickou zkoušku pro obor služby, v němž má být služební místo obsazeno.

(4) Obsadí-li se volné služební místo státním zaměstnancem postupem podle odstavce 3, může být fyzická osoba, která ukončila přípravu na službu, jmenována na služební místo, které se jmenováním státního zaměstnance uvolnilo.

(5) Nepodaří-li se obsadit volné služební místo ani postupem podle odstavců 3 a 4, vyhlásí se na volné služební místo druhé kolo výběrového řízení; tohoto řízení se mohou zúčastnit státní zaměstnanci z jiných služebních úřadů, i když nevykonávají stejný obor služby, který se týká volného služebního místa, a fyzické osoby, které vykonaly úřednickou zkoušku.

(6) Nepodaří-li se obsadit volné služební místo postupem podle odstavce 5, vyhlásí se na volné služební místo třetí kolo výběrového řízení; tohoto řízení se mohou zúčastnit státní zaměstnanci ze služebního úřadu, v němž je volné služební místo, a státní zaměstnanci z jiných služebních úřadů, i když nevykonávají stejný obor služby, který se týká volného služebního místa, jakož i fyzické osoby, které jako zaměstnanci krajů nebo obcí v pracovním poměru vykonávaly

²⁶⁾ § 23 odst. 3 zákona č. 15/1998 Sb.

§ 1 odst. 3 a 5 zákona č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 187/1999 Sb.

§ 3 odst. 5 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů.

§ 17 odst. 4 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon).

státní správu alespoň po dobu 3 let předcházejících výběrovému řízení a jejich odborná způsobilost byla ověřena zkouškou zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.²²⁾

(7) Jmenování do služby provádí příslušný služební orgán rozhodnutím.

§ 32

(1) Rozhodnutí o jmenování obsahuje

- a) jméno, příjmení a akademický titul,
- b) datum a místo narození,
- c) rodné číslo,
- d) evidenční číslo státního zaměstnance,
- e) služební označení státního zaměstnance,
- f) druh služby,
- g) obor služby,
- h) dobu trvání služby na dobu určitou,
- i) služební úřad, v němž státní zaměstnanec bude vykonávat službu,
- j) služební místo a platové zařazení,
- k) délku kratší doby výkonu služby, jestliže byla povolena.

(2) Nástup služby nesmí předcházet složení služebního slibu. Den složení služebního slibu je dnem nástupu služby.

§ 33

Služební poměr na základě jmenování vzniká dnem, ve kterém je složen služební slib.

§ 34

(1) Jmenovaná fyzická osoba složí služební slib.

(2) Služební slib zní: „Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby se budu řídit ústavními zákony, dalšími zákony, právními předpisy České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a služebními předpisy a v souladu s nimi příkazy představených. Své povinnosti budu vykonávat řádně, nestranně, svědomitě a nebudu zneužívat postavení státního zaměstnance.“

(3) Služební slib je složen, jestliže po přečtení slibu prohlásí jmenovaná fyzická osoba „Tak slibuji“ a podepíše se na záznamu o složení služebního slibu. V písemném záznamu o složení služebního slibu musí být uvedeno datum a místo složení služebního slibu.

(4) Služební slib se skládá před služebním orgánem.

(5) Služební slib se skládá bez zbytečného odkladu po doručení rozhodnutí o jmenování do služby (§ 32 odst. 1).

(6) Odmítnutí složit služební slib nebo složení služebního slibu s výhradou má za následek, že služební poměr nevznikne.

Díl 3

Překážky jmenování do služby a výkonu služby

§ 35

(1) Překážkami, které vylučují jmenování do služby nebo pozastavují výkon služby, jsou případy, kdy fyzická osoba

- a) je justičním čekatelem nebo právním čekatelem,
- b) je poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu nebo senátorem Senátu Parlamentu,
- c) je prezidentem republiky,
- d) je členem vlády,
- e) je soudcem Ústavního soudu,
- f) je asistentem soudce Ústavního soudu,
- g) je ředitelem Bezpečnostní informační služby,
- h) je členem voleného orgánu územního samosprávného celku,
- i) je prezidentem nebo viceprezidentem Nejvyššího kontrolního úřadu,
- j) je guvernérem, viceguvernérem nebo členem bankovní rady České národní banky,
- k) je na vojenském cvičení nebo v mimořádné službě, vykonává civilní službu místo vojenského cvičení,
- l) je předsedou nebo inspektorem Úřadu pro ochranu osobních údajů,
- m) je vedoucím Úřadu vlády,
- n) je Veřejným ochráncem práv nebo zástupcem Veřejného ochránce práv,
- o) je členem Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, nebo
- p) vykonává činnosti uvedené v § 2 odst. 3.

(2) Překážkami, které vylučují jmenování do služby, nebo které zakládají důvod skončení služebního poměru, jestliže je služba již vykonávána, jsou případy, kdy fyzická osoba je

- a) soudcem,
- b) státním zástupcem,
- c) vojákem z povolání,
- d) příslušníkem Policie České republiky,
- e) příslušníkem Hasičského záchranného sboru České republiky,
- f) příslušníkem Bezpečnostní informační služby,
- g) příslušníkem Vězeňské služby České republiky,
- h) příslušníkem celní správy,
- i) vyšším soudním úředníkem, nebo

j) členem nebo kontrolorem Nejvyššího kontrolního úřadu.

(3) Fyzická osoba je povinna služebnímu úřadu bez zbytečného odkladu oznámit vznik překážek podle odstavců 1 a 2.

HLAVA III

ZAŘAZENÍ STÁTNÍHO ZAMĚŠTNANCE VE SLUŽBĚ S OHLEDEM NA PŘÍBUZENSKÉ A JINÉ PODOBNÉ VZTAHY

§ 36

(1) Státní zaměstnanci, kteří jsou osobami blízkými podle zvláštního právního předpisu,²⁷⁾ nesmějí být zařazeni ve službě tak, aby jeden byl přímo podřízen druhému nebo podléhal jeho finanční anebo účetní kontrole. V zahraniční službě se služebním působištěm v zahraničí mohou být státní zaměstnanci podle věty první podřízeni jeden druhému.

(2) Fyzická osoba je povinna oznámit služebnímu úřadu před jmenováním okolnosti podle odstavce 1. Státní zaměstnanec je povinen oznámit služebnímu úřadu bez zbytečného průtahu okolnosti podle odstavce 1, k nimž došlo po vzniku služebního poměru ve službě.

(3) Nastanou-li okolnosti podle odstavce 1 po vzniku služebního poměru, služební orgán změnil podřízenost státního zaměstnance oproti té, která vyplývá ze služebního předpisu (§ 10 odst. 3). Nelze-li postupovat podle věty první, služební orgán přesune služební místo, na kterém je státní zaměstnanec, do jiného organizačního útvaru služebního úřadu.

HLAVA IV

ZMĚNY SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Díl 1

Druhy změn služby

§ 37

Změnou služby státního zaměstnance je

- a) služební cesta,
- b) přeložení,
- c) zproštění služby pro sdělení obvinění z trestného činu,
- d) přerušování služby z důvodu vazby,
- e) jmenování na služební místo představeného,
- f) odvolání ze služebního místa představeného,

- g) převedení na jiné služební místo,
- h) zařazení mimo službu z organizačních důvodů,
- i) zařazení mimo službu z důvodu mateřské dovolené a rodičovské dovolené,
- j) zařazení mimo službu pro výkon funkce v odbořovém orgánu,
- k) zastupování,
- l) zařazení mimo službu pro pozastavení služby (§ 35 odst. 1),
- m) vyslání ke službě v zahraničí a zařazení po ukončení služby v zahraničí, nebo
- n) zkrácení délky doby výkonu služby po vzniku služebního poměru.

§ 38

Služební cesta

(1) Služební úřad může vyslat státního zaměstnance na dobu nezbytné potřeby na služební cestu, a to i bez jeho souhlasu. Služební úřad určí místo nástupu a místo cíle služební cesty, dobu trvání, způsob dopravy a jejího ukončení; může též určit další podmínky služební cesty. Při vyslání na služební cestu musí být přihlédnuto k osobnímu stavu, rodinným poměrům a povinnostem státního zaměstnance, které má k rodině.

(2) Těhotné státní zaměstnankyně a státní zaměstnankyně a státní zaměstnanci pečující o děti do 8 let smějí být vysíláni na služební cestu jen se svým souhlasem.

(3) Odstavec 2 platí i pro osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance pečující o dítě, dokud dítě nedosáhlo věku 15 let.

(4) Státní zaměstnanec na služební cestě koná službu podle příkazů představeného, který ho na tuto cestu vyslal.

(5) Státní zaměstnanec je povinen nastoupit služební cestu i ve dnech pracovního klidu, jestliže to je k plnění úkolů služby třeba.

(6) Služební cestou se rozumí doba od nástupu státního zaměstnance na cestu k výkonu služby do jiného místa, než je služební působiště státního zaměstnance, včetně doby výkonu služby v místě, které je cílem služební cesty, do ukončení této cesty.

(7) Zahraniční služební cestou se rozumí doba služební cesty podle odstavce 6 z České republiky do zahraničí, ze zahraničí do České republiky a doba služební cesty v zahraničí.

(8) Za rodinu státního zaměstnance se pro účely náhrady vydávají v souvislosti se služební cestou pova-

²⁷⁾ § 116 občanského zákoníku.

žijí, pokud mají trvalý pobyt na území České republiky, jeho manžel nebo druh, vlastní děti, osvojenci, děti svěřené státnímu zaměstnanci do pěstounské péče nebo do výchovy, vlastní rodiče, osvojitelé, opatrovníci, pěstouni, popřípadě další osoby žijící v domácnosti²⁸⁾ se státním zaměstnancem.

§ 39

Přeložení

(1) Státní zaměstnanec může být na dobu nezbytné potřeby, která musí být předem určena, nejdéle však na dobu 180 kalendářních dnů v kalendářním roce, přeložen k výkonu služby v oboru služby, který vykonává, do jiného služebního úřadu, a to i bez svého souhlasu.

(2) Pro přeložení musí trvat potřeba zajištění výkonu služby v jiném služebním úřadu, a to po celou dobu přeložení. Přeložení nelze použít k jinému účelu než k zajištění výkonu služby. Při přeložení státního zaměstnance musí být přihlédnuto k jeho osobnímu stavu, rodinným poměrům a povinnostem, které má k rodině. Těhotné státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně a státní zaměstnanci pečující o děti do 8 let smějí být přeloženi jen se svým souhlasem; to platí též pro osamělou státní zaměstnankyni a osamělého státního zaměstnance pečující o dítě, dokud dítě nedosáhlo věku 15 let.

(3) Při přeložení státního zaměstnance do jiné obce, než ve které je jeho služební působisté (§ 4) nebo adresa místa jeho trvalého pobytu,²⁹⁾ zajistí státnímu zaměstnanci služební úřad, do kterého byl přeložen, ubytování na své náklady a poskytuje mu náhrady výdajů jako při služební cestě (§ 95).

(4) Dojde-li v důsledku přeložení ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší státnímu zaměstnanci doplatek do výše platu před přeložením.

§ 40

Zproštění služby pro sdělení obvinění z trestného činu

(1) Bylo-li státnímu zaměstnanci sděleno obvinění pro trestný čin, jehož se měl dopustit porušením služebních povinností, zproští se výkonu služby až do skončení trestního stíhání;³⁰⁾ to neplatí v případech, kdy byl státní zaměstnanec vzat do vazby.³¹⁾

(2) Ode dne zproštění výkonu služby činí plat státního zaměstnance 40 % měsíčního platu; tato část

platu se zvýší o 10 % měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 70 % měsíčního platu. Vyživovanou osobou se rozumí osoba, které státní zaměstnanec výživu poskytuje nebo je povinen poskytovat.

(3) Pominou-li důvody zproštění výkonu služby, státnímu zaměstnanci se zkrácení jeho platu doplatí; to neplatí, jestliže byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen.

§ 41

Přerušení služby z důvodu vazby

Státnímu zaměstnanci se přeruší výkon služby, jestliže byl vzat do vazby.³¹⁾ Výkon služby může být státnímu zaměstnanci přerušen nejdéle na dobu 3 let. Po dobu přerušení výkonu služby nepřisluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 42

Jmenování na služební místo představeného a odvolání z tohoto místa

(1) Na služební místo představeného nelze jmenovat fyzickou osobu, která se provinila porušováním lidských práv a svobod.

(2) Podle výsledku výběrového řízení, s výjimkou případů podle § 20, lze státního zaměstnance s jeho souhlasem jmenovat na služební místo představeného. Výběrového řízení na služební místo představeného se mohou zúčastnit státní zaměstnanci, fyzické osoby, které vykonaly úřednickou zkoušku, a fyzické osoby, které jako zaměstnanci krajů a obcí v pracovním poměru vykonávaly státní správu alespoň po dobu 5 let předcházejících výběrovému řízení ve funkci ředitele krajského úřadu, vedoucího odboru krajského úřadu, ředitele Magistrátu hlavního města Prahy, vedoucího odboru Magistrátu hlavního města Prahy, tajemníka statutárního města nebo tajemníka pověřeného obecního úřadu a jejich odborná způsobilost byla ověřena zkouškou zvláštní odborné způsobilosti podle zvláštního právního předpisu.²²⁾ Na výběrové řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19. Na služební místo představeného, jímž je předseda Komise pro cenné papíry nebo člen prezidia Komise pro cenné papíry ve službě na dobu určitou, může být jmenována rovněž fyzická osoba, která není státním zaměstnancem, splňuje-li předpoklady podle § 17 odst. 1 a předpoklad stanovený právními předpisy o utajovaných skutečnostech.¹⁸⁾

²⁸⁾ § 115 občanského zákoníku.

²⁹⁾ Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (zákon o evidenci obyvatel), ve znění zákona č. 2/2002 Sb.

³⁰⁾ § 12 odst. 10 trestního řádu.

³¹⁾ § 67 a násl. trestního řádu.

(3) Představený se odvolá ze služebního místa jen na základě

- a) organizačních změn ve služebním úřadu, jejichž důsledkem je zrušení služebního místa představeného,
- b) nevykazování řádných výsledků ve službě podle služebního hodnocení,
- c) zdravotních důvodů,
- d) pozbytí způsobilosti seznamovat se s utajovanými skutečnostmi, pokud se k zastávání služebního místa vyžaduje,
- e) pravomocně uloženého kárného opatření, nebo
- f) důvodu uvedeného v § 41.

(4) Představený se ze služebního místa představeného odvolá, jestliže o odvolání služební úřad písemně požádá. Odvolání se provede tak, aby k němu došlo do uplynutí doby nejpozději 60 kalendářních dnů od doručení žádosti o odvolání.

(5) Představený, který je vedoucím zastupitelského úřadu, může být odvolán ze služebního místa za jakýchkoli důvodů nebo bez uvedení důvodů.

(6) Generální ředitel nebo zástupce generálního ředitele může být ze služebního místa představeného odvolán z jakýchkoli důvodů nebo bez uvedení důvodů.

(7) Generální ředitel a zástupce generálního ředitele se ze služebního místa představeného odvolá, jestliže o odvolání písemně požádal vládu. Odstavec 4 věta druhá platí i zde.

§ 43

Převedení na jiné služební místo

(1) Státní zaměstnanec se převede na jiné služební místo, nemůže-li vykonávat službu na dosavadním služebním místě

- a) ze zdravotních důvodů,
- b) jestliže byl odvolán ze služebního místa představeného (§ 42 odst. 3 až 7),
- c) v důsledku pravomocně uloženého trestu zákazu činnosti,
- d) jestliže pozbyl způsobilost seznamovat se s utajovanými skutečnostmi,

a to i bez svého souhlasu.

(2) Podle odstavce 1 písm. a) se převede státní zaměstnanec na služební místo, na kterém je služba pro něj vhodná,

- a) jestliže pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na základě lékařského posudku nebo rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy dlouhodobě způsobilost vykonávat dosavadní službu nebo ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání nebo ohrožení touto nemocí,

b) koná-li těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně – matka dítěte mladšího než 9 měsíců službu, kterou nesmějí být tyto státní zaměstnankyně zaměstnány nebo která podle lékařského posudku ohrožuje její těhotenství nebo mateřské poslání,

c) jestliže to je nutné podle lékařského posudku nebo rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví v zájmu ochrany zdraví jiných fyzických osob před infekčními nemocemi,

d) jestliže byl uznán nezpůsobilým ke službě v noci,

e) požádá-li o to těhotná státní zaměstnankyně, státní zaměstnankyně, která kojí, nebo státní zaměstnankyně – matka dítěte mladšího než 9 měsíců, která vykonává službu v noci.

(3) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav podle odstavce 2 písm. a) se považuje nepříznivý zdravotní stav, který podle poznatků lékařské vědy potrvá déle než 12 měsíců.

(4) Při převedení státního zaměstnance podle odstavce 2 se vedle zdravotních hledisek sleduje, aby služba byla pro něj vhodná též vzhledem k jeho kvalifikaci a schopnostem.

(5) Dojde-li v důsledku převedení podle odstavce 2 písm. a) a c) ke snížení platu státního zaměstnance, přísluší státnímu zaměstnanci po dobu převedení k platu doplatek do výše platu před převedením. Doplatek přísluší nejdéle po dobu 12 měsíců po sobě jdoucích.

§ 44

Zařazení mimo službu z organizačních důvodů

Nemůže-li být státní zaměstnanec v případech uvedených v § 43 odst. 1 písm. b) až d) a odst. 2 písm. a) převeden na jiné služební místo, proto že žádané služební místo není volné, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby; toto zařazení může trvat nejdéle 12 měsíců. Ode dne zařazení mimo výkon služby činí plat státního zaměstnance 50 % měsíčního platu; tato část platu se zvýší o 10 % měsíčního platu na každou státním zaměstnancem vyživovanou osobu, nejvýše však do výše 80 % měsíčního platu.

§ 45

Zařazení mimo službu z důvodu mateřské dovolené a rodičovské dovolené

Státní zaměstnankyně, která čerpá mateřskou dovolenou, se zařadí mimo výkon služby. Mimo výkon služby se zařadí též státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec, čerpají-li rodičovskou dovolenou. Po dobu zařazení podle věty první a druhé nepřislouží plat.

§ 46

Zařazení mimo službu pro výkon funkce v odborovém orgánu

Státní zaměstnanec, který byl zvolen do funkce v příslušném odborovém orgánu, jejíž výkon vyžaduje jeho uvolnění v rozsahu stanovené doby výkonu služby, se zařadí mimo výkon služby po dobu výkonu této funkce. Po dobu zařazení podle věty první nepřisluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 47

Zastupování

(1) Státní zaměstnanec je povinen na základě příkazu [§ 61 odst. 1 písm. l)] zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě, než je zařazeno služební místo, na které byl státní zaměstnanec jmenován. V době zastupování státní zaměstnanec nevykonává v plném rozsahu dosavadní služební úkoly.

(2) Doba zastupování nesmí překročit 180 kalendářních dnů výkonu služby v kalendářním roce; to neplatí v případech, že státní zaměstnanec s delší dobou zastupování souhlasí.

§ 48

Zařazení mimo službu pro pozastavení služby

Nastanou-li po vzniku služebního poměru překážky uvedené v § 35 odst. 1, zařadí se státní zaměstnanec mimo výkon služby. Po dobu zařazení podle věty první nepřisluší státnímu zaměstnanci plat.

§ 49

Vyslání ke službě do zahraničí a zařazení po ukončení služby v zahraničí

(1) Státní zaměstnanec může být se svým předchozím souhlasem vyslán na určenou dobu k výkonu služby v zahraničí.

(2) Služební úřad může se státním zaměstnancem v případech podle odstavce 1 uzavřít dohodu, kterou se státní zaměstnanec zavazuje setrvat v místě vyslání v zahraničí po určenou dobu nebo uhradit náklady spojené s vysláním k výkonu služby v zahraničí, nesplní-li svůj závazek setrvat v místě vyslání v zahraničí po určenou dobu. Dohoda podle věty první musí být písemná; obsahuje druhy nákladů, které bude státní zaměstnanec povinen služebnímu úřadu uhradit, a důvody, pro které státnímu zaměstnanci nevzniká povinnost k úhradě nákladů, jinak je dohoda neplatná.

(3) Státní zaměstnanec vracející se do České republiky po ukončení výkonu služby v zahraničí může být zařazen v jím vykonávaném oboru služby i do jiného služebního úřadu, jímž je ministerstvo nebo ústřední správní úřad, až na dobu 2 let, i kdyby s tím

nesouhlasil, a se svým souhlasem i na dobu delší. V případech podle věty první se nekoná výběrové řízení.

§ 50

Zkrácení délky doby výkonu služby po vzniku služebního poměru

Státnímu zaměstnanci může být na jeho žádost povoleno zkrácení délky doby výkonu služby.

Díl 2

Společná ustanovení o změnách služby

§ 51

Generální ředitelství vede přehled státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby podle § 44 a 46. Služební úřady jsou povinny sdělit bez zbytečného odkladu generálnímu ředitelství prostřednictvím nadřízených služebních úřadů počet, evidenční číslo, služební označení, obor služby a platové zařazení státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby a tyto údaje aktualizovat.

§ 52

Odpadne-li důvod změny služby, pro který nemůže státní zaměstnanec vykonávat službu, státní zaměstnanec se zařadí k výkonu služby. Volná služební místa se obsazují přednostně státními zaměstnanci z příslušného oboru služby zařazenými mimo službu (§ 31 odst. 2 věta první a odst. 3).

§ 53

(1) Změny služebního poměru provádí služební orgán rozhodnutím, není-li v § 198 odst. 2 stanoveno jinak. Na rozhodnutí o změně služebního poměru se přiměřeně použije § 32 odst. 1.

(2) Generálního ředitele a zástupce generálního ředitele na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává prezident republiky na návrh vlády.

(3) Personálního ředitele a zástupce personálního ředitele na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává státní tajemník.

(4) Státního tajemníka a zástupce státního tajemníka na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává ve služebním úřadu, jímž je ministerstvo, generální ředitel v dohodě se členem vlády, který toto ministerstvo řídí, a v Úřadu vlády generální ředitel v dohodě s vedoucím Úřadu vlády. Na služební místo státního tajemníka a zástupce státního tajemníka může být jmenován jen ředitel sekce. Státní tajemník a zástupce státního tajemníka vykonává službu rovněž jako ředitel sekce. Státní tajemník a zástupce státního tajemníka může být z tohoto služebního místa odvolán z jakýchkoli důvodů nebo bez uvedení důvodů.

(5) Vedoucí služebních úřadů v ústředních správ-

ních úřadech na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává orgán příslušný podle zvláštního právního předpisu³²⁾ postupem uvedeným v tomto zvláštním právním předpisu; ustanovení § 9 odst. 1 a § 42 odst. 2 platí i zde. Příslušný služební orgán písemně sdělí orgánu podle věty první, který je oprávněn jmenování na služební místo provést, popřípadě orgánu, který jmenování na služební místo navrhuje, pořadí uchazečů, v jakém se umístili ve výběrovém řízení. Vedoucí ostatních služebních úřadů na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává služební orgán, který je nadřízen služebnímu úřadu, v němž má být služební místo obsazeno; nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává vedoucí ostatních služebních úřadů zástupce generálního ředitele. Zástupce vedoucího služebního úřadu na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává vedoucí služebního úřadu. Zástupce generálního ředitele na služební místo jmenuje a z tohoto místa odvolává představené, o kterých to stanoví zvláštní právní předpis. Jmenování a odvolání generálního ředitele Vězeňské služby České republiky a ředitele vazebních věznic a věznic se řídí zvláštním právním předpisem.

HLAVA V

SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 54

Služební poměr skončí v případech stanovených tímto zákonem, neskončil-li smrtí státního zaměstnance nebo jeho prohlášením za mrtvého, popřípadě uplynutím doby, jde-li o službu na dobu určitou podle § 29 odst. 2.

Díl 1

Skončení služebního poměru služebním orgánem

§ 55

(1) Služební orgán skončí služební poměr

- a) nespĺňuje-li státní zaměstnanec předpoklad státního občanství České republiky¹⁶⁾ [§ 17 odst. 1 písm. a)],
- b) nespĺňuje-li státní zaměstnanec předpoklad potřebné zdravotní způsobilosti [§ 17 odst. 1 písm. g)], protože pozbyl vzhledem ke svému zdravotnímu stavu na základě lékařského posudku nebo rozhodnutí orgánu státní zdravotní správy dlouhodobě způsobilost vykonávat službu nebo ji nesmí konat pro onemocnění nemocí z povolání

nebo ohrožení touto nemocí, uplynula-li doba uvedená v § 43 odst. 5 věte druhé,

- c) z důvodu organizačních a úsporných opatření, jejichž důsledkem je snížení počtu státních zaměstnanců,
- d) jestliže státní zaměstnanec podle výsledku dvou po sobě jdoucích služebních hodnocení nevykonává řádně službu,
- e) v případě, kdy trestně stíhaný státní zaměstnanec byl vzat do vazby a doba trvání vazby přesáhla 3 roky,
- f) nespĺňuje-li státní zaměstnanec bez zavinění služebního úřadu jiný oprávněný požadavek potřebný k výkonu služby,
- g) uplynula-li doba 12 měsíců, po kterou byl státní zaměstnanec zařazen mimo výkon služby z organizačních důvodů, v případě, kdy

1. byl státní zaměstnanec odvolán ze služebního místa představeného, popřípadě jestliže představený o odvolání ze služebního místa představeného požádal,
2. byl státnímu zaměstnanci pravomocně uložena trest zákazu činnosti vykonávat službu,
3. státní zaměstnanec pozbyl způsobilost seznamovat se s utajovanými skutečnostmi.

(2) Při skončení služebního poměru ve službě na dobu neurčitou z důvodu podle odstavce 1 písm. c) a g) bodů 1 a 3 má státní zaměstnanec nárok na výplatu odbytného od služebního úřadu. Výše odbytného je odstupňována podle doby služby, kterou státní zaměstnanec vykonal. Při nepřetržité době služby

- a) nepřesahující 3 roky přísluší odbytné ve výši trojnásobku měsíčního platu,
- b) nepřesahující 6 let, ale přesahující 3 roky, přísluší odbytné ve výši šestinásobku měsíčního platu,
- c) nepřesahující 9 let, ale přesahující 6 let, přísluší odbytné ve výši devítinásobku měsíčního platu,
- d) přesahující 9 let přísluší odbytné ve výši dvanáctinásobku měsíčního platu

státního zaměstnance.

(3) Nemá-li odbytné podle odstavce 2 vyplaceno státnímu zaměstnanci v den skončení služebního poměru, vyplatí se v nejbližším výplatním termínu určeném ve služebním úřadu pro výplatu platu.

(4) Služební poměr skončí uplynutím doby uvedené v rozhodnutí; tato doba činí v případě podle

- a) odstavce 1 písm. a) a g) 10 kalendářních dnů,

³²⁾ § 2 odst. 3 zákona č. 2/1969 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
§ 21 odst. 1 zákona č. 15/1998 Sb.

- b) odstavce 1 písm. b) až f) 60 kalendářních dnů
a počíná běžet ode dne doručení rozhodnutí.

Díl 2

Skončení služebního poměru na základě žádosti
státního zaměstnance

§ 56

Služební poměr skončí na základě písemné žádosti
státního zaměstnance. Skončení se provede tak, aby
k němu došlo do doby 60 kalendářních dnů od doru-
čení žádosti služebnímu úřadu.

Díl 3

Skončení služebního poměru ze zákona

§ 57

(1) Služební poměr skončí

- a) v případě, kdy byl státní zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl pravomocně odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody, dnem následujícím po dni, kdy bylo služebnímu úřadu doručeno oznámení podle § 30 odst. 3,
- b) v případě, kdy byl státní zaměstnanec na základě pravomocného soudního rozhodnutí zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jeho způsobilost k právním úkonům byla omezena, dnem následujícím po dni, kdy bylo služebnímu úřadu doručeno oznámení podle § 30 odst. 3,
- c) bylo-li státnímu zaměstnanci pravomocně uloženo kárné opatření propuštění ze služebního poměru, dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
- d) dnem 31. prosince kalendářního roku, v němž státní zaměstnanec dovršil věk 65 let.

(2) Služební poměr skončí rovněž dnem rozhodným pro vznik funkce, popřípadě činnosti v případech uvedených v § 35 odst. 2.

(3) Při skončení služebního poměru podle odstavců 1 a 2 oznámí služební orgán písemně státnímu zaměstnanci, kterým dnem jeho služební poměr skončí.

Díl 4

Rozhodnutí o skončení služebního poměru

§ 58

Skončení služebního poměru podle § 55 a 56 se provádí rozhodnutím služebního orgánu.

HLAVA VI

SLUŽEBNÍ POSUDEK,

POTVRZENÍ O SLUŽBĚ A NEPLATNÉ
SKONČENÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 59

(1) Při skončení služebního poměru je služební orgán povinen vydat státnímu zaměstnanci služební posudek a potvrzení o službě; jinému je nelze vydat.

(2) Služební posudek vychází ze služebního hodnocení státního zaměstnance a smí obsahovat jen skutečnosti týkající se výkonu služby.

(3) Potvrzení o službě obsahuje

- a) obor služby, který státní zaměstnanec vykonával,
- b) dobu trvání služby,
- c) závazky státního zaměstnance vůči služebnímu úřadu,
- d) v jakém pořadí a v čí prospěch jsou z platu státního zaměstnance prováděny srážky,
- e) údaj o důvodu skončení služby,
- f) skutečnosti rozhodné pro posouzení nároků na dávky nemocenského pojištění,
- g) údaje o výši průměrného výdělku³³⁾ a o dalších skutečnostech rozhodných pro posouzení nároku na hmotné zabezpečení uchazečů o zaměstnání.³⁴⁾

(4) Jiné informace o státním zaměstnanci, než uvedené v odstavci 1, mohou být podávány pouze s jeho souhlasem, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak.

§ 60

(1) Je-li podle pravomocného rozhodnutí skončení služebního poměru neplatné, služební poměr trvá se všemi právy, včetně nároku na plat za dobu od neplatného skončení služebního poměru do doby zařazení státního zaměstnance k výkonu služby.

(2) Oznámí-li státní zaměstnanec služebnímu úřadu, že nehodlá ve službě pokračovat, postupuje se při skončení služebního poměru podle § 56.

³³⁾ § 17 zákona č. 1/1992 Sb., o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku, ve znění pozdějších předpisů.

³⁴⁾ Zákon č. 1/1991 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST ČTVRTÁ
POVINNOSTI, ZÁKLADNÍ PRÁVA
STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ,
OMEZENÍ NĚKTERÝCH PRÁV
STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ, PŘÍKAZY
K VÝKONU SLUŽBY A ODMĚNY
ZA PŘÍKLADNOU SLUŽBU

HLAVA I

POVINNOSTI, ZÁKLADNÍ PRÁVA STÁTNÍCH
ZAMĚSTNANCŮ A OMEZENÍ NĚKTERÝCH
PRÁV STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

Díl 1

Povinnosti státních zaměstnanců

§ 61

(1) Státní zaměstnanci jsou povinni

- a) zachovávat při výkonu služby věrnost České republice; věrností se rozumí dodržování Ústavy České republiky, jejího právního řádu při uznání práv a svobod a při dodržování zájmů České republiky,
- b) vykonávat službu nestranně, v mezích svého oprávnění a zdržet se při výkonu služby všeho, co by mohlo ohrozit důvěru v nestrannost rozhodování,
- c) při výkonu služby dodržovat právní předpisy vztahující se k jejímu výkonu a služební předpisy,
- d) plnit služební úkoly na svém služebním místě osobně, řádně a včas,
- e) prohlubovat si vzdělání podle pokynů služebního úřadu,
- f) dodržovat služební kázeň,
- g) poskytovat informace o činnosti služebního úřadu podle zákona o svobodném přístupu k informacím,³⁵⁾ jestliže to patří k jejich služebním úkolům,
- h) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dověděli při výkonu služby a které v zájmu služebního úřadu nelze sdělovat jiným osobám; to neplatí, pokud byli této povinnosti zproštěni. Povinnost zachovávat mlčenlivost, která státním zaměstnancům vyplývá ze zvláštních právních předpisů, není dotčena,^{18),36)}
- i) zdržet se jednání, které by mohlo vést ke střetu veřejného zájmu se zájmy osobními, zejména nezneužívat informací nabytých v souvislosti s výkonem služby ve prospěch vlastní nebo někoho jiného,
- j) v souvislosti s výkonem služby nepřijímat dary nebo jiné výhody, s výjimkou darů nebo výhod poskytovaných služebním úřadem,
- k) oznámit, že je proti nim vedeno trestní stíhání,
- l) zastupovat představeného nebo státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě,
- m) zastupovat služební úřad ve věcech služebního poměru podle tohoto zákona,
- n) vykonávat činnost ve výběrové komisi, zkušební komisi, při smírčím řízení, v kárné komisi a v poradních orgánech zřizovaných služebním orgánem podle tohoto zákona, popřípadě podle služebního předpisu; činnost v těchto orgánech je výkonem služby,
- o) vykonávat službu jako školitelé čekatele (§ 21),
- p) školit, popřípadě instruovat státní zaměstnance k prohloubení jejich kvalifikace v jimi vykonávaném oboru služby; činnost v těchto orgánech je výkonem služby,
- r) zachovávat pravidla slušnosti vůči představeným, ostatním státním zaměstnancům a zaměstnancům ve služebním úřadu,
- s) zachovávat pravidla slušnosti při úředním jednání,
- t) plně využívat služební dobu k výkonu služby,
- u) řádně hospodařit s prostředky svěřenými jim služebním úřadem a střežit a ochraňovat majetek, který jim byl svěřen, před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím,
- v) při úředním ústním nebo písemném jednání s fyzickými nebo právníckými osobami sdělit své jméno, příjmení, služební označení, a ve kterém organizačním útvaru služebního úřadu jsou zařazeni,
- w) být při výkonu služby viditelně označeni jmenovkou, na které je uvedeno jejich jméno, příjmení, služební označení a označení služebního úřadu, ve kterém vykonávají službu; případy, kdy státní zaměstnanci nemusí být označeni jmenovkou, stanoví generální ředitel služebním předpisem,
- x) podílet se na odvracení živelní události nebo jiné hrozící nehody anebo na zmírnění jejich bezprostředních následků; tato činnost je výkonem služby,
- y) dodržovat pravidla etiky státního zaměstnance

³⁵⁾ Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

³⁶⁾ Například § 12 odst. 2 zákona č. 531/1990 Sb., ve znění zákona č. 311/1999 Sb., § 17 zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 411/2000 Sb., § 57 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění zákona č. 272/2001 Sb.

vydaná služebním předpisem generálního ředitele v mezích tohoto zákona.

(2) Povinnosti podle odstavce 1 písm. h) až k) je povinen státní zaměstnanec dodržovat, i když nevykonává službu.

(3) Politické ani světonázorové zaměření státního zaměstnance nesmí být na újmu řádnému a nestrannému výkonu jeho služby.

(4) Povinnosti zachovávat mlčenlivost o služebních věcech může státního zaměstnance zprostit služební orgán. Povinnosti podle věty první může vedoucího služebního úřadu zprostit vedoucí nadřízeného služebního úřadu, nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, generální ředitel. Povinnosti podle věty první může vedoucího služebního úřadu, jímž je ústřední správní úřad, personálního ředitele a zástupce generálního ředitele zprostit generální ředitel; zástupce personálního ředitele může této povinnosti zprostit personální ředitel a generálního ředitele předseda vlády.

(5) Zvláštní právní předpisy nejsou odstavcem 4 dotčeny.¹⁸⁾

§ 62

Vedle povinností podle § 61 odst. 1 jsou představení dále povinni

- a) řídit a kontrolovat výkon služby podřízenými státními zaměstnanci, průběžně hodnotit poměr státních zaměstnanců ke službě a podílet se na jejich služebním hodnocení,
- b) plnit vůči podřízeným státním zaměstnancům úkoly služebního úřadu podle tohoto zákona,
- c) zachovávat pravidla slušnosti vůči podřízeným státním zaměstnancům a zaměstnancům,
- d) vystupovat v řízení týkajícím se služebních vztahů státních zaměstnanců a jednat za služební úřad před soudem,
- e) plnit vůči podřízeným zaměstnancům povinnosti vedoucích zaměstnanců podle zvláštního právního předpisu.³⁷⁾

Díl 2

Základní práva státních zaměstnanců

§ 63

(1) Státní zaměstnanci, kteří vykonávají službu v mezích oprávnění stanovených zvláštními právními předpisy, tímto zákonem a služebními předpisy, mají

právo, aby jim služební úřad, v němž vykonávají službu, poskytoval podporu při výkonu služby. Bude-li vůči nim podána stížnost, že porušili povinnosti, které státním zaměstnancům vyplývají ze zákona, je nezbytné, aby byla tato stížnost služebním úřadem řádně a včas vyřízena.

(2) Státní zaměstnanci mají zejména právo

- a) na vytváření podmínek pro řádný výkon služby,
- b) na zajištění textů právních předpisů, textů mezinárodních smluv,³⁸⁾ služebních předpisů, sbírek soudních rozhodnutí a v přiměřeném rozsahu též odborných časopisů a odborné literatury, jejichž zaměření se vztahuje k výkonu jejich služby; okruh státních zaměstnanců, jimž se poskytují uvedené materiály, stanoví služební předpis vydaný generálním ředitelem,
- c) na veřejné užívání služebního označení státního zaměstnance včetně služebního označení představeného,
- d) na prohlubování vzdělání,
- e) na plat a platový postup podle tohoto zákona; platová třída státního zaměstnance odpovídá služebnímu místu v oboru služby, na které je státní zaměstnanec jmenován. Změnu služebního místa spojenou se snížením platové třídy nebo příplatku za službu lze bez souhlasu státního zaměstnance provést jen v případech stanovených tímto zákonem nebo na základě zákona, kterým se mění působnost služebního úřadu,
- f) odmítnout vyřizovat ve styku se stranami služební úkoly, které nepatří podle zvláštních právních předpisů do působnosti služebního úřadu, v němž vykonávají službu, nebo nepatří-li tyto úkoly do oboru služby, v němž vykonávají službu,
- g) odmítnout splnit služební úkol, který má podle zvláštního právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně představený; to neplatí v případě zastupování,
- h) podávat ve věcech výkonu služby a ve věcech služebních vztahů podle tohoto zákona žádosti nebo stížnosti,
- i) zákonným způsobem se domáhat svých práv vyplývajících ze služebního poměru.

Díl 3

Omezení některých práv státních zaměstnanců

§ 64

Po dobu trvání služebního poměru nesmí před-

³⁷⁾ Například § 74 zákoníku práce.

³⁸⁾ Zákon č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv.

stavený vykonávat žádnou funkci v politické straně nebo v politickém hnutí.³⁹⁾

§ 65

(1) Státní zaměstnanci nesmějí být členy řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob provozujících podnikatelskou činnost, s výjimkou případů, kdy byli do těchto orgánů vysláni služebním úřadem; vyslání státní zaměstnanci jednájí v těchto orgánech jako zástupci České republiky, jsou povinni prosazovat její zájmy a nesmějí od příslušné právnické osoby pobírat odměnu, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak. Státní zaměstnanci nesmějí být ani členy zvláštních orgánů, které podle zvláštních právních předpisů vykonávají státní správu.

(2) Státní zaměstnanci nesmějí vykonávat žádnou jinou výdělečnou činnost než službu podle tohoto zákona; toto omezení neplatí v případech uvedených v § 46 a 48, při výkonu vazby³¹⁾ a dále se nevztahuje na činnost vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou, na činnost znalce nebo tlumočnicka vykonávanou podle zvláštního právního předpisu⁴⁰⁾ pro soud nebo správní úřad, na činnost v poradních orgánech vlády a na správu vlastního majetku.

(3) Odměna podle odstavce 1 věty první nesmí být vyplacena fyzické osobě ani v době po skončení služebního poměru.

§ 66

(1) Představeným nepřisluší vykonávat právo na stávkou.⁴¹⁾

(2) Požadavky týkající se služebních vztahů státních zaměstnanců podle tohoto zákona uplatňované představenými musí být bez zbytečného odkladu a průtahů projednány ve smírcím řízení. Ve smírcím řízení jednájí představení nebo jejich zástupci a za služební úřad služební orgán, popřípadě určený státní zaměstnanec nebo zástupce.

§ 67

(1) Představený, který vykonával službu na služebním místě jako vedoucí služebního úřadu nebo ředitel sekce, jehož služební poměr skončil, nesmí po

dobu 2 let po skončení služebního poměru vykonávat přímou podnikatelskou činnost ani podnikatelskou činnost jako společník právnické osoby v takovém oboru, v jakém vykonával službu. Věta první neplatí, jde-li o podnikatelskou činnost vykonávanou jako svobodné povolání podle zvláštního právního předpisu.⁴²⁾

(2) Porušení povinnosti podle odstavce 1 je přestupkem, za který lze uložit pokutu až do výše 200 000 Kč.

(3) Přestupek podle odstavce 2 projedná krajský úřad,⁴³⁾ v jehož obvodu má bývalý představený trvalý pobyt.²⁹⁾

HLAVA II

PŘÍKAZY K VÝKONU SLUŽBY

§ 68

(1) Služební úkoly ukládají, jejich plnění řídí a kontrolují členové vlády, kteří služební úřady řídí, vedoucí Úřadu vlády a představení a dále státní zaměstnanci, kteří jsou podle služebního předpisu oprávněni v nejnižším organizačním útvaru služebního úřadu organizovat, řídit a kontrolovat výkon služby jiných státních zaměstnanců a zaměstnanců, kteří se podílejí na plnění obdobných nebo podobných služebních úkolů, a dávat jim k tomu závazné pokyny (dále jen „vedoucí referátu“).

(2) Závazné příkazy k výkonu služby jsou oprávněny dávat státním zaměstnancům osoby uvedené v odstavci 1; představení a vedoucí referátu jsou oprávněni státním zaměstnancům dávat tyto příkazy v rozsahu stanoveném služebním předpisem (§ 10 odst. 3). Státní zaměstnanci jsou povinni se příkazy podle věty první řídit.

(3) Osoby uvedené v odstavci 2 nejsou oprávněny přikázat podřízeným státním zaměstnancům, aby plnili služební úkol, který mají podle zvláštního právního předpisu, služebního předpisu nebo příkazu splnit osobně samy; to neplatí v případě zastupování.

(4) Má-li státní zaměstnanec za to, že vydaný příkaz je v rozporu s právními předpisy nebo služebními předpisy, je povinen na to upozornit bezprostředně nadřízeného představeného, vyššího představeného, člena vlády nebo vedoucího Úřadu vlády dříve, než

³⁹⁾ Zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁰⁾ Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.

⁴¹⁾ Čl. 44 Listiny základních práv a svobod.

⁴²⁾ Například zákon č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 254/2000 Sb., o auditorech a o změně zákona č. 165/1988 Sb.

⁴³⁾ Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů.

tento příkaz začne plnit. Nedojde-li k nápravě, je státní zaměstnanec povinen provést upozornění písemně. Trvá-li bezprostředně nadřízený představený, vyšší představený, člen vlády, který služební úřad řídí, nebo vedoucí Úřadu vlády na splnění příkazu, je povinen vydat příkaz státnímu zaměstnanci písemně. Požádá-li státní zaměstnanec služební orgán, aby písemné upozornění a písemný příkaz byly uloženy v jeho osobním spisu, je služební orgán povinen žádosti vyhovět.

(5) Státní zaměstnanec nesmí plnit příkaz, který odporuje věrnosti České republiky [§ 61 odst. 1 písm. a) část věty za středníkem] nebo jestliže by jím došlo ke spáchání trestného činu, přestupku, popřípadě jiného správního deliktu.

HLAVA III

ODMĚNY ZA PŘÍKLADNOU SLUŽBU

§ 69

(1) Služební orgán může za příkladný výkon služby poskytnout státnímu zaměstnanci odměnu.

(2) Odměnami za příkladnou službu jsou

- a) písemná pochvala, nebo
- b) věcný dar.

Písemná pochvala se zakládá do osobního spisu státního zaměstnance. Hodnota věcného daru nesmí překročit v kalendářním roce částku 5 000 Kč.

(3) Odměnami podle odstavce 2 nejsou dotčeny odměny podle § 148 odst. 1.

ČÁST PÁTÁ KÁRNÁ ODPOVĚDNOST

HLAVA I

SLUŽEBNÍ KÁZEŇ

§ 70

Služební kázní se rozumí řádné plnění všech povinností státních zaměstnanců vyplývajících jim z tohoto zákona, ze zvláštních právních předpisů, které se vztahují ke službě v jimi vykonávaném oboru služby, ze služebních předpisů a vydaných příkazů včetně dodržování služebního slibu (§ 34 odst. 2).

HLAVA II

KÁRNÉ PROVINĚNÍ, KÁRNÉ OPATŘENÍ A ZÁNİK KÁRNÉ ODPOVĚDNOSTI

§ 71

(1) Státní zaměstnanec, s výjimkou generálního

ředitele a zástupce generálního ředitele, odpovídá za kárné provinění.

(2) Zaviněné porušení služební kázně je kárným proviněním (§ 70).

§ 72

(1) Za kárné provinění lze uložit státnímu zaměstnanci některé z těchto kárných opatření

- a) písemná důtka,
- b) snížení platu až o 15 % na dobu až 3 kalendářních měsíců,
- c) odvolání ze služebního místa představeného, nebo
- d) propuštění ze služebního poměru.

(2) Kárné opatření nelze uložit, byl-li státní zaměstnanec za týž skutek pravomocně odsouzen soudem; bylo-li kárné opatření uloženo dříve, zruší se s účinností ode dne uložení.

(3) Rozhodnutí o uložení kárného opatření, které je v právní moci, se zakládá do osobního spisu státního zaměstnance.

(4) Drobné nedostatky ve službě může nadřízený představený, popřípadě služební orgán, vyřídit tím, že je státnímu zaměstnanci vyloučí.

§ 73

Kárná odpovědnost státního zaměstnance za kárné provinění zaniká, jestliže v době jednoho roku od jeho spáchání nebyl podán návrh na zahájení kárného řízení.

HLAVA III

VÝKON KÁRNÉ PRAVOMOCI

§ 74

(1) Kárnou pravomoc vykonávají kárné komise prvního stupně a kárné komise druhého stupně.

(2) Členy kárné komise složené ze státních zaměstnanců jmenuje a odvolává služební orgán; komise musí mít 3 členy. Nejméně jeden člen kárné komise musí mít právnické vysokoškolské vzdělání magisterského studijního programu. Kárné komisi předsedá nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec. Je-li v kárné komisi více stejně služebně postavených státních zaměstnanců, určí se z nich předseda komise losem. Členem kárné komise nemůže být státní zaměstnanec, kterému bylo pravomocně uloženo kárné opatření, pokud nebylo zhlazeno.

(3) Kárná komise se usnází v kárném řízení hlasováním; usnáseníschopná je, je-li přítomen plný počet jejích členů; usnesení se přijímá většinou hlasů. Člen kárné komise se nesmí zdržet hlasování. Členové kárné

komise se při svém rozhodování v kárném řízení neřídí příkazy představených.

(4) Kárná komise se nejprve usnáší o tom, zda státní zaměstnanec spáchal kárné provinění, a posléze o tom, jaké kárné opatření se mu uloží.

§ 75

(1) Kárná komise prvního stupně rozhoduje o uložení kárného opatření; zřizuje se ve služebním úřadu, jestliže v něm službu vykonává alespoň 25 státních zaměstnanců. Nelze-li ve služebním úřadu zřídit kárnou komisi prvního stupně, je příslušná kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, je příslušná kárná komise prvního stupně zřízená u generálního ředitelství.

(2) Kárnou pravomoc vůči vedoucímu služebního úřadu vykonává kárná komise prvního stupně zřízená u nadřízeného služebního úřadu. Nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, vykonává kárnou pravomoc kárná komise prvního stupně zřízená u generálního ředitelství.

(3) Kárnou pravomoc vůči vedoucímu služebního úřadu, jímž je ústřední správní úřad, nebo personálnímu řediteli vykonává kárná komise prvního stupně zřízená u generálního ředitelství.

§ 76

(1) Kárná komise druhého stupně rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o uložení kárného opatření; zřizuje se u generálního ředitelství.

(2) Kárná komise druhého stupně musí být složená z jiných členů, než kárná komise prvního stupně.

HLAVA IV

ZAHÁJENÍ KÁRNÉHO ŘÍZENÍ

§ 77

(1) Kárné řízení se zahajuje na návrh příslušného služebního orgánu. Jde-li o kárné provinění vedoucího služebního úřadu, je návrhatelem služební orgán v nadřízeném služebním úřadu, nemá-li služební úřad nadřízený služební úřad, je návrhatelem generální ředitel. Jde-li o kárné provinění vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, nebo personálního ředitele, je návrhatelem generální ředitel.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení může podat rovněž státní zaměstnanec proti sobě samému.

(3) Podaný návrh na zahájení kárného řízení nelze vzít zpět; to neplatí v případech podle odstavce 2.

(4) Navrhovatel nebo jím zmocněný státní zaměstnanec [§ 61 odst. 1 písm. m)] jedná v řízení před kárnou komisí, popřípadě před soudem;⁴⁴⁾ to neplatí v případech podle odstavce 2.

§ 78

(1) Návrh na zahájení kárného řízení lze podat u kárné komise prvního stupně ve lhůtě 2 měsíců ode dne, kdy se navrhovatel dověděl o kárném provinění, pokud kárná odpovědnost nezanikla (§ 73), jinak tato možnost zaniká.

(2) Návrh na zahájení kárného řízení, došlo-li ke kárnému provinění v cizině, lze podat u příslušné kárné komise prvního stupně ještě ve lhůtě 2 měsíců po návratu státního zaměstnance ze služebního působiště v cizině, pokud kárná odpovědnost nezanikla (§ 73), jinak tato možnost zaniká.

(3) Návrh na zahájení kárného řízení obsahuje jméno, příjmení, akademický titul, datum narození, rodné číslo, evidenční číslo a označení státního zaměstnance, proti němuž návrh směřuje, popis skutku, pro který se navrhuje zahájit kárné řízení, a označení důkazů, o které se návrh na zahájení kárného řízení opírá.

HLAVA V

ZAHLAZENÍ KÁRNÉHO OPATŘENÍ

§ 79

Po uplynutí doby 1 roku od právní moci rozhodnutí o uložení kárného opatření se státní zaměstnanec posuzuje, jako by nebyl za kárné provinění postížen; kárné opatření se z jeho osobního spisu vyřadí. Kárné opatření podle § 72 odst. 1 písm. d) se z osobního spisu státního zaměstnance nevyřazuje. Jestliže výkon kárného opatření neskončil do doby uvedené ve větě první, kárné opatření se zahazuje vykonáním kárného opatření.

ČÁST ŠESTÁ

PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY

HLAVA I

ZÁKAZ DISKRIMINACE VE SLUŽEBNÍM POMĚRU

§ 80

(1) Služební úřad je povinen zajišťovat rovné zacházení se všemi státními zaměstnanci, pokud jde o jejich podmínky výkonu služby, odměňování a jiná plnění peněžité hodnoty, vzdělávání a příležitost do-

⁴⁴⁾ § 21a občanského soudního řádu.

sáhnout postupu ve službě, nestanoví-li zákon jinak. Před vznikem pracovního poměru k přípravě na službu se rovné zacházení řídí § 28 větou třetí zákoníku práce.

(2) V služebních vztazích podle tohoto zákona je zakázána jakákoliv diskriminace státních zaměstnanců z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, členství nebo činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích a jiných sdruženích, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, zdravotního stavu, věku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině. Je zakázáno i takové jednání, které diskriminuje nikoliv přímo, ale až ve svých důsledcích.

(3) Nikdo nesmí výkonu práv a povinností vyplývajících ze služebního poměru zneužívat k újmě jiného státního zaměstnance nebo k ponižování jeho lidské důstojnosti ani k újmě jiných. Za ponižování lidské důstojnosti státního zaměstnance se považuje i sexuální chování, které je nevhodné, nevhodné nebo urážlivé, nebo které může být jiným státním zaměstnancem oprávněně vnímáno jako podmínka, která ovlivňuje výkon práv nebo povinností vyplývajících ze služebního poměru.

(4) Služební úřad nesmí státního zaměstnance jakýmkoli způsobem postihovat nebo znevýhodňovat proto, že se zákonným způsobem domáhá svých práv vyplývajících ze služebního poměru.

(5) Dojde-li ve služebním poměru k porušení práv nebo povinností vyplývajících ze zákazu diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, sexuální orientace, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, členství nebo činnosti v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích a jiných sdruženích, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu, zdravotního stavu, věku, manželského a rodinného stavu nebo povinností k rodině, má státní zaměstnanec právo se domáhat, aby bylo upuštěno od tohoto porušování nebo chování, aby byly odstraněny následky tohoto porušování nebo chování a aby mu bylo dáno přiměřené zadostiučinění. V těchto případech je dána pravomoc soudu.⁴⁵⁾

(6) Byla-li ve značné míře snížena důstojnost státního zaměstnance nebo jeho vážnost ve služebním poměru a nebylo postačující zjednáání nápravy podle odstavce 5, má právo, aby mu služební úřad nahradil nemajetkovou újmu v penězích. Výši nemajetkové újmy podle věty první určí na návrh státního zaměstnance soud v občanském soudním řízení s přihlédnutím k závažnosti újmy a k okolnostem, za nichž k porušení práv nebo povinností došlo.

HLAVA II DOBA VÝKONU SLUŽBY A DOBA ODPOČINKU

Díl 1

Doba výkonu služby a přestávky ve službě

§ 81

(1) Doba výkonu služby státních zaměstnanců a přestávky ve službě se řídí § 83, § 83a odst. 1, 2 písm. a) až c), odst. 3 a 5, § 84, 85 a 86 zákoníku práce s tím, že dobu výkonu služby rozvrhuje a kratší dobu výkonu služby nebo jinou úpravu doby výkonu služby povoluje služební orgán, § 87 zákoníku práce s tím, že začátek a konec doby výkonu služby stanoví služební orgán, a § 88, 89, § 90 odst. 1 a 2 písm. a) a e), § 91 odst. 1, 2, 3 písm. c) až f) a odst. 4, § 92 odst. 1, 2, 3 písm. c), § 93, 94 a 99a zákoníku práce.

(2) Generální ředitel stanoví služebním předpisem bližší podmínky pro rozvržení doby výkonu služby, popřípadě též začátku a konce doby výkonu služby.

Díl 2

Služební pohotovost

§ 82

Služební pohotovost státních zaměstnanců se řídí § 95 zákoníku práce, s výjimkou ustanovení odstavce 4 části věty za středníkem.

Díl 3

Služba přesčas a služba v noční době

§ 83

Služba přesčas a služba v noční době státních zaměstnanců se řídí § 96 a 99 zákoníku práce.

Díl 4

Dovolená

§ 84

(1) Dovolená státních zaměstnanců se řídí § 100 písm. a) až c), § 101, § 102 odst. 1 a 2 větou druhou zákoníku práce s tím, že délka jejich dovolené činí 5 týdnů, § 102 odst. 5, § 104, § 106 až 110, § 110a, 110b a 110c zákoníku práce.

(2) Státní zaměstnanec, který koná službu nepřetržitě alespoň 1 rok v tropických nebo jiných zdra-

⁴⁵⁾ § 7 odst. 2 občanského soudního řádu.

votně obtížných oblastech, má nárok na dodatkovou dovolenou v délce jednoho týdne. Koná-li státní zaměstnanec službu za podmínek uvedených ve větě první jen část kalendářního roku, přísluší mu za každých 22 takto odsloužených dnů jedna dvanáctina dodatkové dovolené. Státní zaměstnanec, který dovršil 1 rok nepřetržité služby v tropických nebo jiných zdravotně obtížných oblastech, má nárok na dodatkovou dovolenou již za tento rok. Stanovení tropických nebo jiných zdravotně obtížných oblastí se řídí § 105 odst. 3 zákoníku práce.

(3) Dobu čerpání dovolené určuje služební úřad.

HLAVA III

SLUŽEBNÍ VOLNO

Díl 1

Překážky na straně státního zaměstnance

§ 85

Překážky ve službě státních zaměstnanců z důvodu obecného zájmu a náhrada platu, s výjimkou výkonu veřejné funkce, náhrada platu při výkonu služby v ozbrojených silách a civilní služby a důležité osobní překážky ve službě se řídí § 124 odst. 1 až 4, § 125 odst. 1, 2, 3 větou první, odst. 5 až 7, § 127 a § 128 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

Díl 2

Překážky na straně služebního úřadu

§ 86

(1) Nemohl-li státní zaměstnanec konat službu pro přechodnou závalu způsobenou dodávkou energie, chybnými podklady nebo jinými provozními příčinami, přísluší mu náhrada platu ve výši průměrného výdělku.

(2) Nemůže-li státní zaměstnanec konat službu v důsledku přerušení způsobeného nepříznivými povětrnostními vlivy, přísluší mu náhrada platu ve výši průměrného výdělku.

(3) Nemohl-li státní zaměstnanec konat službu pro jiné překážky na straně služebního úřadu, než jsou uvedeny v odstavci 1, poskytne mu služební úřad náhradu platu ve výši průměrného výdělku.

HLAVA IV

VZDĚLÁVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

§ 87

(1) Prohlubování vzdělání státních zaměstnanců je součástí služebních vztahů státních zaměstnanců; zaměřuje se na jejich další odborný růst v jimi vykonávaném oboru služby včetně zdokonalování, popřípadě

získávání jazykových znalostí, přitom se vychází z výsledku služebního hodnocení státního zaměstnance. Náklady prohlubování vzdělání nese služební úřad. Doba prohlubování vzdělání je výkonem služby, za který přísluší státnímu zaměstnanci plat.

(2) Státnímu zaměstnanci přísluší v kalendářním roce volno k individuálním studijním účelům nejvýše v rozsahu 6 dnů výkonu služby. Za dobu volna podle věty první přísluší státnímu zaměstnanci plat.

(3) Volno podle odstavce 2 státní zaměstnanec čerpá na základě povolení služebního úřadu, nebrání-li čerpání vážné služební důvody.

§ 88

(1) Zvýšení vzdělání státního zaměstnance účastí na školení nebo studiu při výkonu služby je překážkou ve službě na straně státního zaměstnance. Zvýšením vzdělání se rozumí též jeho rozšíření. Ke zvýšení vzdělání státního zaměstnance na náklady služebního úřadu je třeba předchozího souhlasu služebního orgánu. Při zvyšování vzdělání státního zaměstnance se úlevy ve službě a hmotné zabezpečení řídí § 126 odst. 3 zákoníku práce.

(2) Podmínkou předchozího souhlasu služebního orgánu se zvýšením vzdělání státního zaměstnance podle odstavce 1 věty druhé je, že státní zaměstnanec uzavřel dohodu o zvýšení vzdělání. Dohodu o zvýšení vzdělání uzavírá služební orgán.

(3) Dohoda o zvýšení vzdělání státního zaměstnance se řídí § 143 odst. 1 až 5 zákoníku práce s tím, že pro účely tohoto zákona se za práci považuje služba, za pracovní poměr služební poměr.

(4) Služební úřad je povinen kontrolovat průběh a výsledky zvyšování vzdělání státního zaměstnance; může zastavit poskytování úlev ve službě a hmotného zabezpečení, jestliže

- a) státní zaměstnanec se stal dlouhodobě nezpůsobilým k výkonu služby, pro kterou si zvyšuje vzdělání; v takovém případě mu služební orgán může poskytnout služební volno bez náhrady platu,
- b) státní zaměstnanec bez zavinění služebního úřadu po delší dobu neplní bez vážného důvodu podstatné povinnosti při zvyšování vzdělání.

(5) Povinnost státního zaměstnance k úhradě nákladů nevzniká, jestliže

- a) služební úřad v průběhu zvyšování vzdělání zastavil poskytování hmotného zabezpečení, protože státní zaměstnanec se bez svého zavinění stal dlouhodobě nezpůsobilým pro výkon služby, pro kterou si zvyšoval vzdělání,
- b) služební poměr skončil z důvodů uvedených v § 55 odst. 1 písm. b), c) a g) bodech 1 a 3.

HLAVA V INSTITUT STÁTNÍ SPRÁVY

§ 89

(1) Zřizuje se Institut státní správy (dále jen „Institut“) jako státní příspěvková organizace s právem hospodařit s majetkem se sídlem v Praze.

(2) Institut je právnickou osobou.

(3) Institut je podřízen Úřadu vlády, za který jedná generální ředitelství.

(4) Statutárním orgánem Institutu je ředitel. Ředitele Institutu jmenuje a odvolává generální ředitel; ředitel vykonává funkci v pracovním poměru.

§ 90

(1) Institut zabezpečuje vzdělávání státních zaměstnanců podle tohoto zákona, jakož i vzdělávání ostatních zaměstnanců ve správních úřadech.

(2) K úkolům Institutu při zabezpečování vzdělávání podle odstavce 1 patří zejména:

- a) příprava vzdělávacích programů a pedagogické činnosti ke vzdělávání podle tohoto zákona,
- b) realizace vzdělávacích činností státních zaměstnanců podle tohoto zákona a vzdělávání ostatních zaměstnanců ve správních úřadech,
- c) koordinace využití vzdělávacích možností správních úřadů, škol a školských zařízení pro účely vzdělávání podle tohoto zákona,
- d) ustavení lektorského sboru a usměrňování jeho činnosti,
- e) informační a publikační činnost,
- f) uvádění výsledků vědecko-výzkumné činnosti do vzdělávání podle tohoto zákona,
- g) spolupráce s tuzemskými i zahraničními vzdělávacími institucemi za účelem zkvalitňování vzdělávání podle tohoto zákona.

(3) Bližší podmínky činnosti Institutu a jeho úkoly upraví statut, který schvaluje vláda.

§ 91

(1) Dozor nad činností Institutu provádí správní rada. Správní radě přísluší usnášet se o:

- a) vzdělávacím plánu Institutu a jeho plnění,
- b) rozpočtu Institutu a jeho plnění,
- c) výroční zprávě o činnosti Institutu a o způsobu a termínu jejího zveřejnění.

(2) Správní rada je oprávněna projednávat připravované materiály a opatření Institutu, které si vyžádá od ředitele Institutu, a usnášet se k nim. Generální

ředitel nebo ředitel Institutu je oprávněn požádat správní radu o projednání a přijetí usnesení k materiálem a opatřením připravovaným Institutem.

(3) Správní rada má 7 členů; jejími členy mohou být jen fyzické osoby.

(4) Členy správní rady jmenuje a odvolává generální ředitel zpravidla ze státních zaměstnanců. Člen se může činnosti ve správní radě vzdát. Jmenování, odvolání členem správní rady, jakož i vzdání se činnosti ve správní radě musí být provedeno písemně.

(5) Ke jmenování členem správní rady je třeba předchozí souhlas fyzické osoby. Je-li členem správní rady jmenován státní zaměstnanec, není činnost ve správní radě plněním jeho služebních úkolů. Činnost ve správní radě se považuje za překážku v práci pro jiný úkon v obecném zájmu;⁴⁶⁾ členu správní rady přísluší nárok v nezbytném rozsahu na pracovní volno s náhradou mzdy (platu).

§ 92

(1) Funkční období člena správní rady je dvouleté a může trvat nejvíce 3 po sobě jdoucí období. Tatáž fyzická osoba může být znovu jmenována členem správní rady po uplynutí doby 12 měsíců od skončení doby posledního funkčního období.

(2) Správní radu řídí předseda, jehož zastupuje místopředseda; předsedu a místopředsedu volí a odvolává správní rada ze svých členů na období nejdéle 2 let.

(3) Správní rada je usnášeníschopná, je-li přítomna alespoň nadpoloviční většina jejích členů.

(4) Usnesení správní rady se vyhotovují písemně.

§ 93

(1) Jednání správní rady se konají podle potřeby, nejméně však čtyřikrát v kalendářním roce.

(2) Jednání správní rady svolává generální ředitel. Jednání správní rady jsou neveřejná.

(3) Jednání správní rady se zúčastňuje ředitel Institutu nebo jiný jím určený vedoucí zaměstnanec Institutu.

(4) Jednání správní rady je oprávněn zúčastnit se generální ředitel nebo jiný jím určený představený.

(5) Správní rada musí být svolána, požádá-li o její svolání ředitel Institutu nebo nadpoloviční většina členů správní rady.

§ 94

Za činnost ve správní radě přísluší členu, s výjim-

⁴⁶⁾ § 124 zákoníku práce.

kou člena, který je státním zaměstnancem, jednou za kalendářní rok přiměřená odměna z prostředků Institutu; o výši odměny rozhoduje generální ředitel.

HLAVA VI

NÁHRADY VÝDAJŮ POSKYTOVANÉ STÁTNÍM ZAMĚSTNANCŮM V SOUVISLOSTI S VÝKONEM SLUŽBY

§ 95

(1) Poskytování náhrad výdajů při služebních cestách státních zaměstnanců a při výkonu zahraniční služby se služebním působištěm v zahraničí se řídí § 4, 5, 7, 8, 10, 11, § 12 odst. 1 až 5, § 13, 14, 15, 16, § 19 až 22 a § 24 zákona o cestovních náhradách;⁴⁷⁾ nelze však použít možnosti ujednání v kolektivní smlouvě ani v jiné smlouvě. Kde se v zákoně o cestovních náhradách používá pojmu vnitřní předpis, rozumí se tím služební předpis generálního ředitele.

(2) Státnímu zaměstnanci se služebním působištěm v zahraničí přísluší za dny cesty z České republiky do místa tohoto služebního působiště a zpět a při služebních cestách v zahraničí náhrady jako při zahraniční služební cestě. Jestliže se státním zaměstnancem cestuje jeho rodinný příslušník, lze státnímu zaměstnanci poskytnout též náhrady prokázaných jízdních, ubytovacích a nutných vedlejších výdajů, které vznikly tomuto rodinnému příslušníku. Státnímu zaměstnanci uvedenému ve větě první nepřisluší stravné za dobu služební cesty na území České republiky a v zemi služebního působiště v zahraničí.

HLAVA VII

BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY

§ 96

Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby státních zaměstnanců se řídí § 132, 132a, 132b, 133, 133a, 133b, 133c, 134, 134a, 134b, 134c, 134d, 134e, 135, 136, 136a a 138 zákoníku práce.

HLAVA VIII

VYTVÁŘENÍ PODMÍNEK PRO VÝKON SLUŽBY A ZABEZPEČENÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

Díl 1

Vytváření podmínek pro výkon služby

§ 97

(1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanci vykonávají službu, vytváří státním zaměstnancům podmínky pro řádný a hospodárny výkon služby; za tím účelem jim zajišťuje zejména

- a) informace potřebné k výkonu služby,
- b) jmenovky státních zaměstnanců [§ 61 odst. 1 písm. w)],
- c) zřizování, udržování a zlepšování zařízení potřebných pro výkon služby,
- d) péči o vzhled a úpravu míst, kde se vykonává služba,
- e) vytváření podmínek pro uspokojování kulturních, rekreačních a tělovýchovných potřeb a zájmů státních zaměstnanců,
- f) zdravotní péči.⁴⁸⁾

(2) Na služební úřady se vztahují zvláštní právní předpisy o fondu kulturních a sociálních potřeb;⁴⁹⁾ ustanovení § 19 zákoníku práce platí i zde.

(3) Služební úřad vytváří podmínky pro stravování státních zaměstnanců a bývalých státních zaměstnanců (důchodců), které se řídí § 69 rozpočtových pravidel.⁵⁰⁾

(4) Služební úřady jsou povinny zaměstnávat státní zaměstnance se změněnou pracovní schopností na vhodných služebních místech.

(5) Uložení svršků a dopravních prostředků státních zaměstnanců se řídí § 145 větou první zákoníku práce.

Díl 2

Zabezpečení státních zaměstnanců

§ 98

(1) Státnímu zaměstnanci přísluší od služebního

⁴⁷⁾ Nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁸⁾ § 40 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

⁴⁹⁾ Vyhláška č. 114/2002 Sb., o fondu kulturních a sociálních potřeb.

⁵⁰⁾ Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů.
Vyhláška č. 430/2001 Sb., o nákladech na závodní stravování a jejich úhradě v organizačních složkách státu a státních příspěvkových organizacích.

úřadu při prvním skončení služebního poměru na dobu neurčitou po

- a) přiznání plného invalidního důchodu, nebo
- b) vzniku nároku na starobní důchod

odchodné ve výši pětinásobku měsíčního platu.

(2) Státnímu zaměstnanci přísluší od služebního úřadu při skončení služebního poměru z důvodu dlouhodobého neplnění předpokladu zdravotní způsobilosti, k němuž došlo v souvislosti s výkonem služby, odchodné ve výši pětinásobku měsíčního platu.

(3) Odchodné podle odstavců 1 a 2 přiznává služební orgán rozhodnutím.

(4) Není-li odchodné vyplaceno státnímu zaměstnanci v den skončení služebního poměru, vyplatí se v nejbližším výplatním termínu určeném ve služebním úřadu pro výplatu platu.

HLAVA IX

PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY STÁTNÍCH ZAMĚSTNANKYŇ, TĚHOTNÝCH STÁTNÍCH ZAMĚSTNANKYŇ A STÁTNÍCH ZAMĚSTNANKYŇ – MATEK, MATEŘSKÁ A RODIČOVSKÁ DOVOLENÁ A PŘESTÁVKY KE KOJENÍ

Díl 1

Podmínky výkonu služby státních zaměstnankyň

§ 99

Podmínky výkonu služby státních zaměstnankyň se řídí § 149 a § 150 odst. 2 a 3 zákoníku práce.

Díl 2

Podmínky výkonu služby těhotných státních zaměstnankyň a státních zaměstnankyň – matek

§ 100

Převedení státní zaměstnankyně, která vykonává službu zakázanou těhotným ženám, na jiné služební místo nebo zařazení státní zaměstnankyně, která vykonává službu v noci, na denní službu, včetně kojících státních zaměstnankyň, se řídí § 153 zákoníku práce.

§ 101

Zařazování státních zaměstnankyň pečujících o děti k výkonu služby ve směnách, kratší doba výkonu služby nebo jiná vhodná úprava doby výkonu služby, o kterou požádá státní zaměstnankyně, a omezení výkonu služby přesčas státních zaměstnankyň se řídí § 156 zákoníku práce. Podle věty první se postupuje rovněž u státních zaměstnanců, kteří pečují o dítě.

Díl 3

Mateřská dovolená a rodičovská dovolená a přestávky ke kojení

§ 102

(1) Mateřská dovolená státních zaměstnankyň a rodičovská dovolená státních zaměstnanců se řídí § 157 až 160 zákoníku práce.

(2) Přestávky ke kojení se řídí § 161 odst. 1 a 2 zákoníku práce.

(3) Přestávky ke kojení se započítávají do doby výkonu služby. Po dobu přestávek ke kojení se plat nekrátí.

ČÁST SEDMÁ NÁHRADA ŠKODY

HLAVA I PŘEDCHÁZENÍ ŠKODÁM

§ 103

(1) Vytváření podmínek státním zaměstnancům k předcházení škodám, kontrola, zda státní zaměstnanci plní své služební úkoly tak, aby nedocházelo ke škodám, a kontrola věcí, které státní zaměstnanci vnášejí nebo odnášejí ze služebního působiště, se řídí § 170 zákoníku práce s tím, že pracovním řádem se rozumí služební předpis.

(2) Povinnosti státního zaměstnance při předcházení škodám se řídí § 171 zákoníku práce.

HLAVA II ODPOVĚDNOST STÁTNÍHO ZAMĚSTNANCE ZA ŠKODU

§ 104

(1) Odpovědnost státního zaměstnance za škodu se řídí § 172, 175, § 176 odst. 1 až 3, § 177, 178, 178a, 178b, § 179 až 183 a § 185 zákoníku práce.

(2) Generální ředitel stanoví služebním předpisem okruh činností, pro jejichž výkon je nezbytné uzavření dohody o hmotné odpovědnosti; se státními zaměstnanci vykonávajícími tyto činnosti uzavírá služební orgán dohodu o hmotné odpovědnosti.

HLAVA III ODPOVĚDNOST SLUŽEBNÍHO ÚŘADU ZA ŠKODU

§ 105

(1) Odpovědnost České republiky, za niž jedná služební úřad, za škodu se řídí § 187, § 190 až 193,

§ 193a, 194, 195, 195a, § 196 až 199 a § 200 zákoníku práce; vnitřním předpisem se rozumí služební předpis.

(2) Jako služební úraz se vždy posuzuje úraz, který státní zaměstnanec utrpěl pro plnění služebních úkolů.

(3) Česká republika, za niž jedná příslušný služební úřad, odpovídá za škodu způsobenou státnímu zaměstnanci na jeho majetku, bylo-li prokázáno, že tato škoda mu byla způsobena pro plnění jeho služebních úkolů.

HLAVA IV

ZVLÁŠTNÍ ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU VE SLUŽBĚ NEBO V SOUVISLOSTI SE SLUŽBOU

§ 106

(1) Česká republika, za niž jedná příslušný služební úřad, odpovídá za škodu způsobenou fyzické osobě, která poskytla pomoc státnímu zaměstnanci na jeho žádost při plnění jeho služebních úkolů. Služební úřad se odpovědnosti podle věty první zproští jen tehdy, způsobí-li si škodu poškozený sám.

(2) Dojde-li u poškozené fyzické osoby ke škodě na zdraví nebo smrti, řídí se náhrada škody pracovní právními předpisy jako v případě pracovního úrazu.⁵¹⁾

§ 107

Jako služební úraz se vždy posuzuje též úraz, dojde-li jím k poškození zdraví nebo smrti osoby blízké²⁸⁾ státnímu zaměstnanci v důsledku útoku jiné osoby pro plnění služebních úkolů státního zaměstnance. Náhrada škody poškozené fyzické osobě, které státní zaměstnanec poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu, se řídí pracovní právními předpisy jako v případě pracovního úrazu.⁵¹⁾

HLAVA V

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU SLUŽEBNÍHO ÚŘADU

§ 108

Společná ustanovení o odpovědnosti za škodu slu-

žebního úřadu se řídí § 202 až 205, § 205a, 205b a 205c zákoníku práce.

ČÁST OSMÁ

SOCIÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ

HLAVA I

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 109

Zdravotní pojištění, nemocenské pojištění a důchodové pojištění státních zaměstnanců upravují zvláštní právní předpisy.⁵²⁾

§ 110

Státním zaměstnancům náleží podle tohoto zákona sociální zajištění, které zahrnuje

- a) plat při dočasné neschopnosti k výkonu služby,
- b) příspěvek za výsluhu služebních let k důchodu (dále jen „příspěvek k důchodu“).

HLAVA II

PLAT PŘI DOČASNÉ NESCHOPNOSTI K VÝKONU SLUŽBY

§ 111

Státnímu zaměstnanci, který byl podle zvláštního právního předpisu uznán dočasně neschopným k výkonu služby, přísluší plat za dny, které jsou dny výkonu služby, nejdéle však po dobu 30 dnů při téže dočasné neschopnosti k výkonu služby nebo při více dočasných neschopnostech k výkonu služby vzniklých v jednom kalendářním roce po tutéž dobu. Při posuzování dočasné neschopnosti k výkonu služby se postupuje obdobně podle předpisů o posuzování dočasné pracovní neschopnosti.

⁵¹⁾ § 190 a násl. zákoníku práce.

⁵²⁾ Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

HLAVA III PŘÍSPĚVEK K DŮCHODU

§ 112

(1) Na příspěvek k důchodu mají nárok za podmínek stanovených v odstavcích 2 až 4 státní zaměstnanci ve službě na dobu neurčitou a pozůstalí po těchto zaměstnancích.

(2) Státní zaměstnanec má nárok na příspěvek k důchodu, jestliže

- a) služba na dobu neurčitou trvala celkem nejméně 5 let v období posledních 20 roků přede dnem, od něhož byl přiznán starobní, plný invalidní nebo částečný invalidní důchod z důchodového pojištění; tato podmínka se považuje za splněnou, pokud plná invalidita nebo částečná invalidita vznikla v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání, za které služební úřad odpovídá,
- b) mu byl přiznán důchod uvedený v písmenu a),
- c) služební poměr skončil.

(3) Pozůstalí po státním zaměstnanci mají nárok na příspěvek k důchodu, jestliže

- a) státní zaměstnanec zemřel v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání, za které služební úřad odpovídá, a
- b) z důvodu úmrtí státního zaměstnance podle písmene a) jím byl přiznán vdovský, vdovecký nebo sirotčí důchod z důchodového pojištění.

(4) Nárok na příspěvek k důchodu zanikne,

- a) zanikne-li nárok na důchod uvedený v odstavcích 2 a 3; nárok na příspěvek k důchodu vznikne znovu, vznikne-li znovu nárok na tento důchod,
- b) vznikne-li znovu služební poměr.

(5) Nárok na příspěvek k důchodu nevznikne, skončil-li služební poměr podle § 72 odst. 1 písm. d).

(6) Do počtu let služby se zahrnuje jen doba služby na dobu neurčitou, za kterou příslušel státnímu zaměstnanci plat nebo jeho část.

§ 113

(1) Výše příspěvku k důchodu se stanoví v závislosti na počtu let služby na dobu neurčitou a na výši výpočtové základny. Ústanovení § 112 odst. 6 platí i zde. Do počtu let služby podle věty první se zapo-

čítává nejvýše 20 let služby; doba této služby se zjišťuje ode dne vzniku služebního poměru státního zaměstnance do dne, od něhož se přiznává důchod z důchodového pojištění.

(2) Výpočtová základna se stanoví jako součin koeficientu 30,4167 a podílu úhrnu rozhodných ročních vyměřovacích základů zjištěných za rozhodné období a počtu kalendářních dnů připadajících na rozhodné období; jsou-li v rozhodném období vyloučené doby, snižuje se o ně počet kalendářních dnů připadajících na rozhodné období.

(3) Rozhodným obdobím je období posledních 5 kalendářních roků před rokem, od něhož se přiznává důchod z důchodového pojištění. Není-li v takto stanoveném rozhodném období 5 kalendářních roků, v nichž měl státní zaměstnanec nárok na plat (dále jen „rok s platem“), prodlužuje se rozhodné období v rámci období uvedeného v § 112 odst. 2 písm. a) části věty před středníkem postupně tak, aby zahrnovalo 5 roků s platem; není-li po tomto prodloužení v rozhodném období 5 roků s platem, jsou rozhodným obdobím všechny celé kalendářní roky v rámci období uvedeného v § 112 odst. 2 písm. a) části věty před středníkem a výpočtová základna se zjišťuje v tomto rozhodném období z nižšího dosaženého počtu roků s platem. Byl-li přiznán plný invalidní nebo částečný invalidní důchod v důsledku služebního úrazu nebo nemoci z povolání v kalendářním roce, v němž vznikl služební poměr, nebo v kalendářním roce následujícím, je rozhodným obdobím doba od vzniku služebního poměru do dne, od něhož se přiznává tento důchod, byl-li přiznán tento důchod a nelze stanovit rozhodné období podle části věty před středníkem anebo věty první nebo druhé, je rozhodným obdobím období všech celých kalendářních roků následujících po roce, v němž vznikl služební poměr.

(4) Rozhodný roční vyměřovací základ se zjišťuje obdobně jako roční vyměřovací základ pojištěnce pro účely důchodového pojištění⁵³⁾ s tím, že vyměřovacím základem je plat státního zaměstnance, pokud se z něj odvádí pojistné na sociální zabezpečení.⁵⁴⁾ Vyloučenými dobami pro účely stanovení výpočtové základny jsou doby, které se za vyloučené doby považují pro účely důchodového pojištění,⁵⁵⁾ a dále doby, v nichž v rozhodném období netrval služební poměr.

(5) Výpočtová základna stanovená podle odstavců 1 až 4 se omezuje stejným způsobem, jako se omezuje osobní vyměřovací základ při stanovení výpočto-

⁵³⁾ § 16 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

⁵⁴⁾ Zákon č. 589/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 107 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁵⁾ § 16 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

vého základu pro vyměření důchodu z důchodového pojištění.⁵⁶⁾

§ 114

(1) Výše příspěvku k důchodu činí měsíčně

- a) 1 % výpočtové základny za každý celý rok trvání služby na dobu neurčitou, byl-li státnímu zaměstnanci přiznán starobní nebo plný invalidní důchod,
- b) 0,5 % výpočtové základny za každý celý rok trvání služby na dobu neurčitou, byl-li státnímu zaměstnanci přiznán částečný invalidní důchod,
- c) 50 % příspěvku k důchodu, na který by měl nárok státní zaměstnanec v době smrti, byl-li přiznán vdovský nebo vdovecký důchod pozůstalému manželu (manželce) po státním zaměstnanci,
- d) 40 % příspěvku k důchodu, na který by měl nárok státní zaměstnanec v době smrti, byl-li přiznán sirotčí důchod pozůstalému dítěti po státním zaměstnanci.

(2) V případě uvedeném v § 112 odst. 2 písm. a) části věty za středníkem se státnímu zaměstnanci připočítává k době služby na dobu neurčitou tolik let této služby, aby celkový rozsah doby služby činil 20 let; pokud však doba ode dne přiznání plného invalidního nebo částečného invalidního důchodu do dovršení věku potřebného pro vznik nároku na starobní důchod stanoveného v § 32 zákona o důchodovém pojištění činí méně než 20 let, připočítává se tato kratší doba.

(3) V případě opětovného vzniku nároku na příspěvek k důchodu podle § 112 odst. 4 písm. a) nesmí výše příspěvku k důchodu být nižší, než kolik činila výše příspěvku k důchodu naposledy vypláceného.

(4) Příspěvek k důchodu se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

§ 115

Příspěvek k důchodu se zvyšuje od 1. ledna tak, že se vynásobí přepočítacím koeficientem pro úpravu všeobecného vyměřovacího základu pro účely důchodového pojištění⁵⁷⁾ stanoveným naposledy nařízením vlády, pokud hodnota tohoto koeficientu je větší než 1.

§ 116

Příspěvek k důchodu se vyplácí, jen je-li vyplácen důchod z důchodového pojištění, jehož přiznání bylo

podmínkou vzniku nároku na příspěvek k důchodu [§ 112 odst. 2 písm. a) a odst. 3]; není přitom rozhodné, zda je důchod upraven pro souběh s jiným důchodem nebo s příjmem z výdělečné činnosti.

§ 117

Nárok na příspěvek k důchodu nezaniká uplynutím času. Nárok na výplatu příspěvku k důchodu zaniká uplynutím 3 let ode dne, za který náleží; tato lhůta neplyne po dobu řízení o příspěvku k důchodu a po dobu, po kterou oprávněnému, který musel mít opatrovníka, nebyl opatrovník ustanoven.

§ 118

O příspěvku k důchodu rozhoduje zástupce generálního ředitele; tento příspěvek vyplácí služební úřad, jímž je Úřad vlády.

§ 119

(1) Poživatel příspěvku k důchodu je povinen do 8 dnů písemně oznámit služebnímu úřadu, který příspěvek vyplácí, zánik nároku na důchod nebo zánik nároku na výplatu důchodu, jehož přiznání bylo podmínkou vzniku nároku na příspěvek k důchodu.

(2) Poživatel příspěvku k důchodu je povinen vrátit služebnímu úřadu částky vyplacené na příspěvku k důchodu, které byly vyplaceny, aniž na ně byl nárok. Nárok na vrácení těchto částek zaniká uplynutím 3 let ode dne jejich výplaty.

§ 120

(1) Příspěvek k důchodu se vyplácí v měsíčních splátkách nejpozději do 15. dne kalendářního měsíce, který následuje po kalendářním měsíci, za který náleží.

(2) Příspěvek k důchodu se vyplácí oprávněnému v hotovosti; na základě žádosti oprávněného se příspěvek k důchodu nebo jeho část poukazuje na účet příjemce u banky nebo pobočky zahraniční banky⁵⁸⁾ nebo spořitelního či úvěrního družstva⁵⁹⁾ v České republice.

(3) Oprávněný může k přebírání příspěvku k důchodu písemně zmocnit jinou fyzickou osobu. Podpis státního zaměstnance na plné moci musí být úředně ověřen.

⁵⁶⁾ § 15 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

§ 107 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁷⁾ § 17 odst. 4 zákona č. 155/1995 Sb.

⁵⁸⁾ Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

⁵⁹⁾ Zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona České národní rady č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů.

§ 121

Výdaje na příspěvek k důchodu se hradí ze státního rozpočtu.

ČÁST DEVÁTÁ

**INFORMOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ
A PROJEDNÁNÍ SE STÁTNÍMI ZAMĚSTNANCI
V ZÁLEŽITOSTECH VÝKONU SLUŽBY
A PODMÍNEK JEJÍHO VÝKONU, OPRAVNĚNÍ
ODBOROVÝCH ORGÁNŮ, RADA STÁTNÍCH
ZAMĚSTNANCŮ, ZÁSTUPCI STÁTNÍCH
ZAMĚSTNANCŮ PRO BEZPEČNOST
A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY
A JEJICH OPRAVNĚNÍ**

HLAVA I

**INFORMOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ
A PROJEDNÁNÍ SE STÁTNÍMI ZAMĚSTNANCI
V ZÁLEŽITOSTECH VÝKONU SLUŽBY
A PODMÍNEK JEJÍHO VÝKONU**

Díl 1

Základní ustanovení

§ 122

(1) Státní zaměstnanci mají právo na informace a projednání v záležitostech výkonu služby a podmínek jejího výkonu. Informování a projednání se uskutečňuje v případech a za podmínek stanovených tímto zákonem. Projednáním se rozumí jednání mezi služebním úřadem a státními zaměstnanci, v němž mají možnost zaujmout své stanovisko k projednávané věci za účelem dosažení shody.

(2) Služební úřad je povinen informovat státní zaměstnance a jednat s nimi přímo. Působí-li ve služebním úřadu odborová organizace, zajišťuje informování a projednání vůči všem státním zaměstnancům. Nepůsobí-li ve služebním úřadu odborová organizace, zajišťuje informování a projednání vůči všem státním zaměstnancům rada státních zaměstnanců, jestliže byla zvolena, a projednání v záležitostech bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby zajišťují zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, jestliže byli zvoleni.

(3) Projednání na vyšší úrovni, než je služební úřad, přísluší vyššímu odborovému orgánu.

Díl 2

Informování státních zaměstnanců

§ 123

(1) Služební úřad je povinen informovat státní zaměstnance o

- a) pravděpodobném vývoji zaměstnanosti ve služebním úřadu,

- b) stavu a struktury státních zaměstnanců ve služebním úřadu,
- c) základních otázkách podmínek výkonu služby a jejich změnách.

(2) Informování státních zaměstnanců za služební úřad zajišťuje služební orgán a představení.

Díl 3

Projednání se státními zaměstnanci

§ 124

(1) Služební úřad je povinen se státními zaměstnanci projednat otázky bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby v rozsahu stanoveném v § 132, 132a, 132b, 133, 133a, 133b, 133c, 134, 134a, 134b, 134c, 134d, 134e, 135 a 138 zákoníku práce.

(2) Účast státních zaměstnanců na řešení otázek bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby, jde-li o činnost zástupců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby nebo o přímé jednání nebo poskytování informací státním zaměstnancům, se řídí § 136a zákoníku práce.

(3) Projednání se státními zaměstnanci za služební úřad zajišťuje služební orgán a představení.

HLAVA II

**OPRAVNĚNÍ ODBOROVÉ ORGANIZACE
PŮSOBÍCÍ VE SLUŽEBNÍM ÚŘADU
A OPRAVNĚNÍ VYŠŠÍHO ODBOROVÉHO
ORGÁNU**

§ 125

(1) Odborová organizace působící ve služebním úřadu má právo na informace podle § 123 a na projednání podle § 124 odst. 1 a dále je oprávněna zejména

- a) projednat a zaujmout stanovisko k podkladům potřebným k sestavení organizační struktury služebního úřadu,
- b) dostat oznámení o přijatých čekatelích a jmenovaných státních zaměstnancích,
- c) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům rozhodnutí týkajících se změn a skončení služebního poměru,
- d) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům služebních předpisů,
- e) projednat a zaujmout stanovisko k návrhům na zlepšení podmínek výkonu služby a tyto návrhy předkládat,
- f) být zúčastněna ve zkušebních orgánech podle tohoto zákona,
- g) být zúčastněna v poradních orgánech generálního ředitele podle tohoto zákona,
- h) vykonávat kontrolu nad stavem bezpečnosti

a ochrany zdraví při výkonu služby v rozsahu a za podmínek vyplývajících z § 136 zákoníku práce.

(2) Vyšší odborový orgán při projednání podle § 122 odst. 3 je zejména oprávněn projednat a zaujmout stanovisko k návrhům

- a) ve věcech systemizace služebních úřadů,
- b) na zlepšení podmínek výkonu služby a tyto návrhy předkládat,
- c) právních předpisů týkajících se státních zaměstnanců,
- d) služebních předpisů.

(3) Služební orgán je povinen zajistit, aby odborová organizace působící ve služebním úřadu a vyšší odborový orgán mohly uskutečňovat oprávnění, která jim jsou tímto zákonem stanovena.

(4) Za odborovou organizaci působící ve služebním úřadu jedná příslušný odborový orgán. Příslušným odborovým orgánem nebo vyšším odborovým orgánem se pro účely tohoto zákona rozumí orgán, který je oprávněn vystupovat v právních vztazích jménem příslušné odborové organizace; vyšším odborovým orgánem se rozumí též ústřední odborový orgán, který je oprávněn vystupovat v právních vztazích jménem příslušného svazu odborových organizací.⁶⁰⁾

HLAVA III

RADA STÁTNÍCH ZAMĚŠTNANCŮ, ZÁSTUPCI STÁTNÍCH ZAMĚŠTNANCŮ PRO BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY A JEJICH OPRÁVNĚNÍ

§ 126

(1) Státní zaměstnanci ve služebním úřadu, v němž nepůsobí odborová organizace, si mohou zvolit radu státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

(2) Služební úřad informuje radu státních zaměstnanců o záležitostech podle § 123.

(3) Rada státních zaměstnanců má právo na informace podle § 123 a dále je oprávněna se služebním úřadem projednat opatření v souvislosti s organizačními změnami.

(4) Služební úřad projedná se zástupcem státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby záležitosti v rozsahu stanoveném v § 124.

(5) Služební orgán je povinen zajistit, aby rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby

mohli uskutečňovat oprávnění, která jim jsou tímto zákonem stanovena.

(6) Oprávnění podle odstavce 3, § 123 a 124 nelze dále rozšiřovat.

§ 127

(1) Radu státních zaměstnanců lze zvolit ze státních zaměstnanců ve služebním úřadu, v němž vykonává službu více než 25 státních zaměstnanců. Rada státních zaměstnanců má nejméně 3, nejvýše však 15 členů; počet jejích členů musí být lichý.

(2) Zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby lze zvolit ze státních zaměstnanců ve služebním úřadu, v němž vykonává službu více než 10 státních zaměstnanců; jejich celkový počet závisí na celkovém počtu státních zaměstnanců a na riziku vykonávané služby. Jednoho zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby lze však ustanovit nejvýše pro 10 státních zaměstnanců.

(3) Počet členů rady státních zaměstnanců a počet zástupců státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby určí služební orgán po projednání s volební komisí.

(4) Pro volby rady státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby je rozhodný počet státních zaměstnanců vykonávajících službu ve služebním úřadu ke dni podání písemného návrhu na vyhlášení voleb.

(5) Funkční období rady státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby trvá 3 roky.

(6) Rada státních zaměstnanců zvolí ze svých členů na svém prvním zasedání předsedu a informuje o tom služební úřad a státní zaměstnance.

(7) Působí-li při přechodu výkonu práv a povinností ze služebního poměru mezi služebními úřady i u přejímajícího služebního úřadu rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, přejímající služební úřad plní tímto zákonem stanovené povinnosti vůči oběma radám státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, nedohodnou-li se mezi sebou a služebním orgánem jinak. Rady státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby plní povinnosti podle § 126 až do dne, kdy jim skončí funkční období. Jestliže před skončením funkčního období počet členů

⁶⁰⁾ Zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

jedné z rad státních zaměstnanců klesl na méně než 3, přebírá její funkci zbývající rada státních zaměstnanců.

§ 128

(1) Funkce rady státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby zaniká dnem

- a) kdy odborová organizace služebnímu orgánu prokáže, že vznikla a že ve služebním úřadu působí,
- b) skončení funkčního období,
- c) převodu služebního úřadu, pokud v převádném služebním úřadu nebo v přejímajícím služebním úřadu působí odborová organizace,
- d) zrušení služebního úřadu.

(2) Rada státních zaměstnanců zaniká vedle případů uvedených v odstavci 1 také dnem, kdy počet členů rady zaměstnanců klesl na méně než 3.

(3) V případech uvedených v odstavcích 1 a 2 předá rada státních zaměstnanců a zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby veškeré podklady související s výkonem funkce služebnímu úřadu, který je uschová po dobu 5 let ode dne zániku funkce rady státních zaměstnanců nebo funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

(4) Členství v radě státních zaměstnanců a funkce zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby končí rovněž dnem

- a) vzdání se funkce,
- b) skončení služebního poměru.

§ 129

Volby rady státních zaměstnanců a zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby se řídí § 25a a 25b zákoníku práce s tím, že radou zaměstnanců se rozumí rada státních zaměstnanců, zástupcem pro oblast bezpečnosti a ochranu zdraví při práci se rozumí zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby, zaměstnavatelem se rozumí služební úřad, v němž vykonává státní zaměstnanec službu, zaměstnanci se rozumí státní zaměstnanci, kteří vykonávají ve služebním úřadu službu, pracovním poměrem se rozumí služební poměr a pracovní cestou se rozumí služební cesta. Volby rady státních zaměstnanců a zástupce pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby vyhláší služební orgán.

HLAVA IV SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 130

(1) Členové odborových orgánů, členové rady

státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby nesmějí být pro výkon své činnosti diskriminováni nebo znevýhodněni ani zvýhodněni.

(2) Služební poměr nesmí být skončen z důvodu výkonu funkce v odborové organizaci, vyšším odborovém orgánu, radě státních zaměstnanců nebo zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby.

§ 131

(1) Služební úřad je povinen poskytnout k výkonu činnosti podle § 124, § 125 odst. 1 a 2 a § 126 odst. 4 odborové organizaci působící ve služebním úřadu, vyššímu odborovému orgánu nebo radě státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby pravdivé a úplné informace a podklady včas a přihlížet k jejich stanoviskům. Na požádání je povinen poskytnout informace písemně. Odborová organizace nebo rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby a v případě uvedeném v § 122 odst. 2 větě první mají státní zaměstnanci právo požadovat na služebním úřadu doplnění informací a odpovědi na položené otázky.

(2) Odborová organizace působící ve služebním úřadu, rada státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby jsou povinni vhodným způsobem informovat státní zaměstnance o své činnosti a o obsahu a závěrech informací a projednání se služebním úřadem.

(3) Služební úřad je povinen umožnit státním zaměstnancům konání voleb členů odborové organizace, členů rad státních zaměstnanců a zástupců státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby a vytvořit podmínky pro řádný výkon jejich činnosti, zejména jim poskytovat podle svých provozních možností v přiměřeném rozsahu místnosti s nezbytným vybavením, hradit nezbytné náklady na údržbu a technický provoz a náklady na potřebné podklady.

(4) Služební úřad je povinen poskytnout členům volební komise, členům odborové organizace, členům rad státních zaměstnanců a zástupcům státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby k výkonu jejich činnosti podle tohoto zákona služební volno v nezbytně nutném rozsahu; za dobu uvolnění jim přísluší plat.

(5) Členové odborové organizace, členové rad státních zaměstnanců a zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dovědí při výkonu své funkce, pokud by porušením mlčenlivosti mohlo dojít k prozrazení utajovaných skutečností nebo porušení oprávněných záj-

mů služebního úřadu nebo státních zaměstnanců. Povinnost podle věty první trvá po dobu 1 roku po skončení výkonu jejich funkce, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak.

§ 132

(1) Za účelem zlepšení podmínek výkonu služby, zdravotních, sociálních a kulturních podmínek může uzavřít příslušný odborový orgán, popřípadě vyšší odborový orgán jménem státních zaměstnanců kolektivní dohodu se služebním úřadem.⁶¹⁾

(2) Na postup při uzavírání kolektivní dohody, na její platnost, účinnost a na řešení kolektivních sporů se vztahují ustanovení zvláštního právního předpisu; ustanovení § 66 platí i zde.

ČÁST DESÁTÁ

ODMĚŇOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚŠTNANCŮ, ČEKATELŮ, OSTATNÍCH ZAMĚŠTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH A ORGANIZAČNÍ VĚCI VZTAHUJÍCÍ SE K ZAMĚŠTNÁVÁNÍ TĚCHTO ZAMĚŠTNANCŮ

HLAVA I

ODMĚŇOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚŠTNANCŮ

Díl 1

Plat

§ 133

(1) Státnímu zaměstnanci přísluší plat za výkon služby, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Platem státního zaměstnance je peněžitě plnění poskytované ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem jako

- a) platový tarif,
- b) příplatek za službu,
- c) příplatek za vedení,
- d) příplatek za zastupování,
- e) plat za službu přesčas,
- f) příplatek za službu v noční době,
- g) příplatek za službu ve svátek,
- h) zvláštní příplatek,
- i) příplatek za výchovu čekatela,
- j) další plat,
- k) osobní příplatek,
- l) odměna.

§ 134

Platový tarif

Platový tarif je základní pravidelně měsíčně poskytovanou složkou platu stanovenou v měsíčních částkách za stanovenou dobu výkonu služby (§ 81). Státnímu zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu stanovenou pro služební místo, na které byl jmenován, a pro platový stupeň, do kterého byl zařazen.

§ 135

Stupnice platových tarifů

(1) Státním zaměstnancům se stanoví stupnice platových tarifů ve dvanácti platových třídách a v každé z nich ve dvanácti platových stupních. Platový tarif ve dvanácté platové třídě činí trojnásobek platového tarifu v první platové třídě a platový tarif ve dvanáctém platovém stupni činí jedenapůlnásobek platového tarifu v prvním platovém stupni. Platové tarify v platových třídách se zvyšují oproti nejbližší nižšímu platovému tarifu o procentní přírůstek, který činí 9 % ve druhé až páté platové třídě, 10 % v šesté a sedmé platové třídě a 12 % v osmé až dvanácté platové třídě. Platové tarify v platových stupních se oproti nejbližší nižšímu platovému tarifu zvyšují o shodný procentní přírůstek. Platové tarify se zaokrouhlují na desítky korun nahoru.

(2) Platový tarif v osmé platové třídě a v devátém platovém stupni činí vždy od 1. ledna do 31. prosince kalendářního roku jedenapůlnásobek průměrné nominální měsíční mzdy fyzických osob v nepodnikatelské sféře dosažené podle zveřejněných údajů Českého statistického úřadu za předminulý kalendářní rok.

(3) Stupnici platových tarifů vypočítaných podle postupu stanoveného v odstavcích 1 a 2 vyhláší pro příslušný kalendářní rok Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.⁶²⁾

§ 136

Platová třída

(1) Pro služební místo státního zaměstnance se stanoví platová třída podle nejnáročnější činnosti, jejíž výkon se na služebním místě vyžaduje. Pro služební místo představeného se stanoví platová třída podle nejnáročnější činnosti v působnosti příslušného organizačního útvaru služebního úřadu. Pro služební místo představeného, který je státním tajemníkem nebo vedoucím služebního úřadu, se stanoví platová třída podle nejnáročnější činnosti v působnosti příslušného služebního úřadu.

(2) V souladu s charakteristikami platových tříd,

⁶¹⁾ Zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů.

⁶²⁾ § 2 odst. 1 písm. e) zákona č. 309/1999 Sb.

uvedenými v příloze č. 1 k tomuto zákonu, stanoví vláda nařízením katalog správních činností, zařazených podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do jednotlivých platových tříd (dále jen „katalog správních činností“).

(3) Při změně systemizace (§ 15) navrhuje platovou třídu pro nové služební místo státního zaměstnance nebo nové služební místo představeného generální ředitelství v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí, pokud činnosti požadované na nových služebních místech nejsou v katalogu správních činností uvedeny.

§ 137

Platový stupeň

(1) Platové tarify se v platových třídách odstupňovávají podle získaných odborných zkušeností ve tříletých časových úsecích do dvanácti platových stupňů.

(2) Získané odborné zkušenosti se vyjadřují jako doba praxe, do které se zahrnuje

- doba výkonu služby podle tohoto zákona,
- doba přípravy čekatele na službu,
- státním zaměstnancem prokázaná doba jiné praxe vykonávaná po získání předepsaného vzdělání v rozsahu, který podle její využitelnosti k výkonu služby na služebním místě určí služební orgán.

(3) Do doby praxe podle odstavce 2 se započítává i

- doba výkonu vojenské základní (náhradní) služby⁶³⁾ a civilní služby⁶⁴⁾ v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro výkon vojenské základní (náhradní) služby, pokud výkon vojenské základní služby neprobíhal současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶⁵⁾ nebo v prezenčním studiu,⁶⁶⁾
- doba mateřské a rodičovské dovolené nebo doba trvalé péče o dítě nebo děti v rozsahu odpovídajícím délce mateřské nebo rodičovské dovolené, pokud tato péče neprobíhala současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶⁵⁾ nebo v prezenčním studiu,⁶⁶⁾ nejvýše však v celkovém rozsahu 3 let.

(4) Státní zaměstnanec se zařadí do příslušného platového stupně v závislosti na délce doby praxe podle odstavců 2 a 3. Do vyššího platového stupně postupuje státní zaměstnanec od prvního dne kalendářního čtvrtletí následujícího po dosažení stanovené doby praxe, pokud není jeho postup do vyššího stupně podle výsledků služebního hodnocení pozastaven

(§ 195). Od termínu podle věty druhé se do vyššího platového stupně zařadí i státní zaměstnanec, kterému byl podle výsledků služebního hodnocení postup v platových stupních o jeden platový stupeň urychlen.

(5) Na státního zaměstnance, kterému byl postup v platových stupních o jeden platový stupeň urychlen, se pro účely dalšího postupu v platových stupních pohlíží jako na státního zaměstnance, který dosáhl o 3 roky delší dobu praxe. Státnímu zaměstnanci, kterému byl postup do vyššího platového stupně pozastaven, se do doby podle odstavce 2 písm. a) nezahrne doba, po kterou mu byl postup v platových stupních pozastaven.

§ 138

Příplatek za službu

K ocenění podmínek výkonu služby, věrnosti České republice, její reprezentaci, rizik a neuropsychické zátěže vyplývajících z hájení jejích zájmů přísluší státním zaměstnancům v ministerstvech a ústředních správních úřadech příplatek za službu ve výši 40 % jejich platového tarifu a státním zaměstnancům v ostatních správních úřadech ve výši 30 % jejich platového tarifu. Příplatek za službu se zaokrouhluje na desítky korun nahoru.

§ 139

Příplatek za vedení

(1) Představeným přísluší vedle platového tarifu a příplatku za službu příplatek za vedení poskytovaný ve stanovených měsíčních částkách. Rozpětí příplatků za vedení stanoví podle působnosti správních úřadů a stupňů řízení příloha č. 2 k tomuto zákonu.

(2) Vedoucímu referátu přísluší příplatek za vedení stanovený v příloze č. 2 k tomuto zákonu v rámci rozpětí pro zástupce vedoucího oddělení.

(3) Řediteli sekce přísluší po dobu výkonu služby na služebním místě státního tajemníka příplatek za vedení stanovený v příloze č. 2 k tomuto zákonu v rámci rozpětí pro státního tajemníka; příplatek za vedení stanovený v příloze č. 2 k tomuto zákonu pro ředitele sekce mu po tuto dobu nepřísluší.

(4) Služební předpis vydaný generálním ředitelem nebo nadřízeným služebním orgánem může stanovit závazná pravidla pro stanovení konkrétní výše příplatků za vedení v rámci stanoveného rozpětí.

(5) Výši příplatku za vedení pro služební místa

⁶³⁾ § 17 a 18 zákona č. 218/1999 Sb.

⁶⁴⁾ Zákon č. 18/1992 Sb., o civilní službě, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁵⁾ § 20 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb.

⁶⁶⁾ § 44 zákona č. 111/1998 Sb.

představených a pro vedoucí referátů ve služebním úřadu stanoví služební předpis.

§ 140

Příplatek za zastupování

(1) Státnímu zaměstnanci, který v plném rozsahu řídicí činnosti zastupuje představeného po dobu alespoň 20 po sobě jdoucích dnů výkonu služby, přísluší od prvního dne zastupování příplatek za zastupování ve výši příplatku za vedení stanoveného pro služební místo představeného, kterého zastupuje. Pokud představeného zastupuje představený na nižším stupni řízení, nebo vedoucí referátu, nepřisluší jim po dobu zastupování příplatek za vedení podle § 139.

(2) Příplatek za zastupování představeného nepřisluší představenému, který vykonává službu na služebním místě zástupce představeného.

(3) Státnímu zaměstnanci, který v plném rozsahu zastupuje státního zaměstnance na služebním místě zařazeném ve vyšší platové třídě po dobu alespoň 20 po sobě jdoucích dnů výkonu služby, přísluší od prvního dne zastupování příplatek za zastupování ve výši rozdílu mezi platovým tarifem a příplatkem za službu, které mu přísluší na služebním místě, na které byl jmenován, a platovým tarifem a příplatkem za službu, které by mu příslušely na služebním místě zastupovaného státního zaměstnance.

§ 141

Plat a náhradní volno za službu přesčas

(1) Za hodinu služby přesčas (§ 83) přísluší státnímu zaměstnanci část platového tarifu, příplatku za službu, osobního příplatku a zvláštního příplatku připadající na jednu hodinu služby bez služby přesčas v kalendářním měsíci, ve kterém službu přesčas koná, a příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku, a jde-li o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, příplatek ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku, pokud se služební úřad se státním zaměstnancem nedohodl na poskytnutí náhradního volna místo platu za službu přesčas. Za dobu čerpání náhradního volna, které přísluší v rozsahu služby přesčas, se plat státnímu zaměstnanci nekrátí. Neposkytne-li služební úřad státnímu zaměstnanci náhradní volno v době 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců po výkonu služby přesčas nebo v jinak dohodnuté době, náleží státnímu zaměstnanci část platového tarifu, příplatku za službu, osobního příplatku a zvláštního příplatku a příplatek podle věty první.

(2) Představenému a vedoucímu referátu je plat

stanoven s přihlédnutím k případné službě přesčas v rozsahu stanoveném služebním předpisem (§ 83). To neplatí o službě přesčas konané v noční době (§ 83), nebo v den pracovního klidu (§ 81 odst. 1), za kterou přísluší představenému a vedoucímu referátu plat nebo náhradní volno podle odstavce 1. V platu představeného, který je vedoucím služebního úřadu nebo generálním ředitelem nebo jejich zástupcem, je přihlédnuto k veškeré službě přesčas.

§ 142

Příplatek za službu v noční době

Státnímu zaměstnanci a představenému, s výjimkou představeného podle § 141 odst. 2 věty třetí, přísluší za hodinu služby v noční době (§ 83) příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového výdělku.

§ 143

Příplatek a náhradní volno za službu ve svátek

(1) Státnímu zaměstnanci, který nevykonával službu proto, že svátek⁶⁷⁾ připadl na jeho obvyklý den výkonu služby, se plat nekrátí.

(2) Za službu ve svátek přísluší státnímu zaměstnanci náhradní volno v rozsahu služby konané ve svátek, a to nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu služby ve svátek, nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna se plat nekrátí. Služební úřad se může se státním zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku ve výši průměrného hodinového výdělku za hodinu služby ve svátek místo náhradního volna.

§ 144

Zvláštní příplatek

(1) Státnímu zaměstnanci, který koná službu ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, přísluší zvláštní příplatek ve výši a za podmínek stanovených na základě zákona o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech.⁶⁸⁾

(2) Státnímu zaměstnanci, který vykonává službu v prostředí s vysokou mírou ohrožení zdraví, vyžadující použití izolačních dýchacích přístrojů, přísluší zvláštní příplatek ve výši 500 Kč až 1 500 Kč měsíčně.

(3) Státnímu zaměstnanci, který vykonává službu spojenou s prokazatelným bezprostředním ohrožením života, zdraví nebo jinými závažnými riziky při plnění úkolů spojených s bezpečnostními a zvláště význam-

⁶⁷⁾ § 1 a 2 zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu.

⁶⁸⁾ § 11 a § 23 odst. 1 písm. e) zákona č. 143/1992 Sb., o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

nými ekonomickými zájmy státu, přísluší zvláštní příplatek ve výši 1 000 Kč až 3 000 Kč měsíčně.

(4) Státnímu zaměstnanci, který současně s výkonem státní letecké inspekce pilotuje letadlo, přísluší příplatek ve výši 5 000 Kč měsíčně.

(5) Služební předpis vydaný generálním ředitelem stanoví pravidla pro konkrétní výši zvláštních příplatků stanovených zákonem o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech⁶⁸) a zvláštních příplatků podle odstavců 2 a 3.

(6) Výši zvláštního příplatku pro služební místa ve služebním úřadě stanoví služební předpis.

§ 145

Příplatek za výchovu čekatela

Státnímu zaměstnanci, který je určen jako školitel čekatela (§ 21), přísluší po dobu přípravy čekatela na službu příplatek ve výši 5 % platového tarifu státního zaměstnance.

§ 146

Další plat

(1) Další plat je jednorázové peněžité plnění poskytnuté v kalendářním pololetí roku.

(2) Státnímu zaměstnanci přísluší další plat, jestliže v kalendářním pololetí koná službu alespoň 65 dnů, a jeho služební poměr neskončí v prvním pololetí před 31. květnem nebo 30. červnem, jestliže dosáhne státní zaměstnanec stanovený počet dnů výkonu služby až v červnu, a ve druhém pololetí před 30. listopadem nebo před 31. prosincem, jestliže dosáhne státní zaměstnanec stanovený počet dnů výkonu služby až v prosinci.

(3) Za den výkonu služby se pro účely poskytování dalšího platu považuje den, v němž státní zaměstnanec

- konal službu po převážnou část směny,
- čerpal dovolenou v rozsahu poloviny své směny a větším,
- čerpal náhradní volno za službu přesčas nebo za službu ve svátek v rozsahu poloviny své směny a větším,
- nemohl konat službu pro překážky na straně služebního úřadu (§ 86) v rozsahu poloviny své směny a větším,
- nekonal službu proto, že na jeho obvyklý den výkonu služby připadl svátek.

(4) Den výkonu služby lze započítat pouze z jednoho důvodu uvedeného v odstavci 3.

(5) Státní zaměstnanec, kterému služební úřad rozvrhl stanovenou dobu výkonu služby nerovno-

měrně, se pro účely odstavce 2 posuzuje jako státní zaměstnanec, který vykonával službu 5 dnů výkonu služby v kalendářním týdnu, i když jeho doba výkonu služby není do všech těchto dnů výkonu služby rozvržena. Obdobně se postupuje i při posuzování dob uvedených v odstavci 3 písm. b) až e).

(6) Výše dalšího platu je součtem měsíčních částek platového tarifu, příplatku za službu, příplatku za vedení, osobního příplatku a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok, nebo které mu byly služebním úřadem naposledy určeny. K příplatku za zastupování se nepřihlíží.

(7) Další plat je splatný v nejbližším výplatním termínu po vzniku nároku na další plat.

§ 147

Osobní příplatek

(1) Osobní příplatek je nenárokovou složkou platu, kterou lze ocenit mimořádně kvalitní výkon služby nebo kvalitní plnění většího rozsahu služebních úkolů, než plní jiní státní zaměstnanci.

(2) Osobní příplatek lze státnímu zaměstnanci přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout na základě výsledků jeho služebního hodnocení.

(3) Osobní příplatek lze určit až do výše 20 % platového tarifu státního zaměstnance.

§ 148

Odměna

(1) Odměna je jednorázovou nenárokovou složkou platu, kterou lze ocenit

- splnění mimořádného nebo zvlášť významného služebního úkolu,
- dobrovolné převzetí splnění náročných služebních úkolů za nepřítomného státního zaměstnance, pokud nevznikl nárok na příplatek za zastupování,
- výkon služby při dovršení 50 let věku,
- poskytnutí pomoci při předcházení požárům nebo živelním událostem, jejich likvidaci nebo odstranění jejich následků nebo při jiných mimořádných událostech, při nichž může být ohrožen majetek, zdraví nebo život.

(2) Výše odměny nesmí překročit výši platového tarifu státního zaměstnance a součet platového tarifu a příplatku za vedení představeného nebo vedoucího referátu. Bližší pravidla pro poskytování odměn stanoví služební předpis vydaný generálním ředitelem. Postup při přiznávání odměn stanoví služební předpis.

§ 149

Splatnost platu

(1) Plat je splatný pozadu za měsíční období, ne-

stanoví-li tento zákon jinak, a to ve výplatním termínu, který stanoví služební předpis podle zásad stanovených služebním předpisem vydaným generálním ředitelem, nejpozději však do konce kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém vznikl státnímu zaměstnanci nárok na plat nebo na některou jeho složku. Případně-li výplatní termín na sobotu, neděli nebo svátek, je plat splatný v poslední den výkonu služby předcházející výplatnímu termínu.

(2) Plat splatný během dovolené vyplatí služební úřad státnímu zaměstnanci před nastoupením dovolené, pokud se se státním zaměstnancem nedohodl jinak.

(3) V den skončení služebního poměru vyplatí služební úřad státnímu zaměstnanci na jeho žádost plat, na který mu vznikl nárok, jinak mu vyplatí průměrnou část platu a zbývající část mu vyplatí v nejbližším výplatním termínu následujícím po skončení služebního poměru.

§ 150

Výplata platu

(1) Plat se vyplácí státnímu zaměstnanci v zákonných penězích⁶⁹⁾ a zaokrouhluje se na celé koruny nahoru.

(2) Plat se vyplácí v době výkonu služby na místě stanoveném služebním předpisem. Nemůže-li se státní zaměstnanec z vážných důvodů dostavit k výplatě platu, zašle mu služební úřad plat ve výplatním termínu, popřípadě v nejbližší den výkonu služby na svůj náklad a nebezpečí, pokud se se státním zaměstnancem nedohodl jinak.

(3) Při výplatě platu je služební úřad povinen vydat státnímu zaměstnanci doklad obsahující údaje o jednotlivých složkách platu a o provedených srážkách. Na žádost státního zaměstnance mu služební úřad předloží k nahlédnutí podklady, na jejichž základě byl plat zúčtován k výplatě.

(4) Státní zaměstnanec může k přijetí platu písemně zmocnit jinou osobu. Manželu lze plat vyplatit jen na základě písemného zmocnění. Bez písemného zmocnění lze vyplatit plat jiné osobě než státnímu zaměstnanci, jen pokud to stanoví zvláštní právní předpis.⁷⁰⁾

(5) Na žádost státního zaměstnance je služební úřad povinen při výplatě platu, popřípadě jiných peněžitých plnění ve prospěch státního zaměstnance poskytovat částku určenou státním zaměstnancem na svůj náklad a nebezpečí na jeden účet státního zaměstnance u banky nebo pobočky zahraniční banky⁵⁸⁾ nebo spo-

řitelního či úvěrního družstva⁵⁹⁾ ve výplatním termínu, pokud se státním zaměstnancem nesjedná písemně jiný termín.

(6) Státnímu zaměstnanci se služebním působištem v zahraničí lze s jeho souhlasem poskytovat plat nebo jeho část v dohodnuté cizí měně, ke které je Českou národní bankou vyhlášen kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr. Odstavec 1 o zaokrouhlování se použije přiměřeně.

(7) Pro přepočítání platu nebo jeho části na cizí měnu se použije kurz devizového trhu nebo přepočítací poměr vyhlášený Českou národní bankou platný v den, ve kterém služební úřad nakupuje cizí měnu pro účel výplaty platu.

§ 151

Srážky z platu

(1) Srážky z platu lze provést jen na základě dohody o srážkách z platu. Jinak může služební úřad srazit z platu jen

- a) zálohu na daň z příjmů fyzických osob,
- b) pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné veřejného zdravotního pojištění,
- c) částky postižené výkonem rozhodnutí nařízeným soudem, správním úřadem nebo orgánem zmocněným k tomu zákonem,
- d) nevyúčtovanou zálohu na cestovní náhrady,
- e) náhradu platu za dovolenou, na niž státní zaměstnanec ztratil nárok, popřípadě na niž mu nárok nevznikl,
- f) přeplatky na dávkách nemocenského pojištění, důchodového pojištění a státní sociální podpory a neprávem přijaté částky dávek sociálního zabezpečení, pokud je státní zaměstnanec povinen tyto přeplatky a neprávem přijaté částky vrátit na základě vykonatelného rozhodnutí podle zvláštních právních předpisů.

(2) Pořadí srážek z platu stanoví vláda nařízením.

Díl 2

Společná ustanovení o platu státních zaměstnanců

§ 152

Služební úřad je povinen poskytovat státním zaměstnancům a státním zaměstnankyním za výkon služby stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných podmínkách výkonu služby, při stejných nebo

⁶⁹⁾ § 16 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance.

⁷⁰⁾ Například § 11 zákona č. 37/1989 Sb., o ochraně před alkoholismem a jinými toxikomaniemi.

srovnatelných schopnostech a způsobilosti k výkonu služby a při stejné nebo srovnatelné výkonnosti stejný plat.

§ 153

Služební úřad je povinen umožnit státnímu zaměstnanci nahlížet do právních předpisů, které upravují poskytování platu.

§ 154

(1) O zařazení státního zaměstnance do platového stupně a o výši platového tarifu, příplatku za službu, příplatku za vedení, zvláštního příplatku a příplatku za výchovu čekatele, a o změnách uvedených složek platu, vydá služební orgán rozhodnutí, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

(2) Služební orgán rozhodne též o poskytnutí a výši dalšího platu, příplatku za zastupování, popřípadě odměn, o přiznání a výši osobního příplatku, jejím zvýšení, snížení nebo o odejmutí osobního příplatku, není-li v tomto zákoně stanoveno jinak.

§ 155

Ustanovení § 149 až 151 platí i pro náhradu platu.

§ 156

(1) Ke zmírnění křivd vzniklých pracovněprávními úkony učiněnými v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 může služební orgán zahrnout do doby praxe odchylně od § 137 odst. 2 i dobu jiné praxe, pokud státní zaměstnanec nemohl vykonávat praxi po získání předepsaného vzdělání z důvodu neplatného pracovněprávního úkonu.⁷¹⁾

(2) Ke zmírnění následků rozhodnutí, jimiž byli žáci a studenti v důsledku politické perzekuce v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 vyloučeni ze studia na školách poskytujících střední nebo vyšší vzdělání a na vysokých školách, může služební orgán zahrnout do doby praxe odchylně od § 137 odst. 2 i dobu jiné praxe dosaženou před ukončením předepsaného vzdělání, pokud státní zaměstnanec na základě studijní rehabilitace⁷²⁾ příslušné studium řádně ukončil.

§ 157

Služební úřad sčítá v kalendářním měsíci veškerou dobu výkonu služby státního zaměstnance v noční době a poskytne mu příplatek za službu v noční době za každou celou hodinu výkonu této služby. Obdobně postupuje služební úřad při poskytování příplatku nebo náhradního volna za službu ve svátek a při po-

skytování platu nebo náhradního volna za službu přesčas.

§ 158

(1) Při poskytování platu představenému na služebním místě generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, státního tajemníka, zástupce státního tajemníka nebo vedoucího služebního úřadu postupuje příslušný personální útvar obdobně podle § 134, § 136 odst. 1, § 137 odst. 4, § 138, § 139 odst. 5, § 143, 146, 156 a 157, pokud jde o poskytování příplatku a náhradního volna za službu ve svátek. Platový stupeň, výši příplatku za vedení, poskytnutí odměny a její výši a přiznání a výši osobního příplatku, její zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku představenému na služebním místě generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, státního tajemníka, zástupce státního tajemníka, vedoucího služebního úřadu v ústředních správních úřadech a vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební orgán, určí orgán, který tohoto představeného na služební místo jmenoval (§ 53 odst. 2 a odst. 5 věta první a třetí) na návrh příslušného personálního útvaru. U vedoucích ostatních služebních úřadů rozhodne o platových věcech uvedených ve větě druhé nadřízený služební orgán.

(2) Spory ve věcech podle odstavce 1 věty druhé projednávají a rozhodují soudy v občanském soudním řízení.⁴⁵⁾

HLAVA II

ODMĚŇOVÁNÍ ČEKATELŮ

Díl 1

Plat

§ 159

(1) Čekateli (§ 21 odst. 3) přísluší po dobu přípravy na službu plat za vykonanou práci, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Platem čekatele je peněžité plnění poskytované ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem jako

- a) platový tarif,
- b) plat za práci přesčas,
- c) příplatek za práci v noční době,
- d) příplatek za práci ve svátek,
- e) zvláštní příplatek,
- f) další plat.

⁷¹⁾ § 21 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích.

⁷²⁾ § 18 odst. 3 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění zákona č. 267/1992 Sb.

§ 160

Platový tarif

Čekatelí přísluší platový tarif ve výši stanovené v stupnici platových tarifů (§ 135) pro první platový stupeň v nejnižší platové třídě stanovené pro služební místo v oboru služby, pro který se čekatel připravuje, a pro které splňuje státnímu zaměstnanci předepsané vzdělání.

§ 161

Plat a náhradní volno za práci přesčas

Za hodinu práce přesčas⁷³⁾ přísluší čekateli část platového tarifu a zvláštního příplatku připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v kalendářním měsíci, ve kterém práci přesčas koná, a příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku, a jde-li o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, příplatek ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku, pokud se služební úřad s čekatelem nedohodli na poskytnutí náhradního volna místo platu za práci přesčas. Za dobu čerpání náhradního volna, které přísluší v rozsahu práce přesčas, se plat čekateli nekrátí. Neposkytne-li služební úřad čekateli náhradní volno v době 3 po sobě jdoucích kalendářních měsíců po výkonu práce přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší čekateli část platového tarifu a zvláštního příplatku a příplatek podle věty první.

§ 162

Příplatek za práci v noční době

Čekatelí přísluší za hodinu práce v noční době⁷⁴⁾ příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového výdělku.

§ 163

Příplatek a náhradní volno za práci ve svátek

(1) Čekatelí, který nepracoval proto, že svátek⁶⁷⁾ připadl na jeho obvyklý pracovní den, se plat nekrátí.

(2) Za práci ve svátek poskytne služební úřad čekateli náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek, a to nejpозději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek, nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna se plat čekateli nekrátí. Služební úřad se může s čekatelem dohodnout na poskytnutí příplatku ve výši průměrného hodinového výdělku za hodinu práce ve svátek místo náhradního volna.

§ 164

Zvláštní příplatek

Čekatelí, který koná práci ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, náleží zvláštní příplatek ve výši a za podmínek stanovených v § 144 odst. 1 a služebním předpisem vydaným generálním ředitelem podle § 144 odst. 5 pro státní zaměstnance.

§ 165

Další plat

(1) Další plat je jednorázové peněžité plnění poskytované v kalendářním pololetí roku.

(2) Čekatelí náleží další plat, jestliže v kalendářním pololetí odpracuje alespoň 65 dnů, neskončí-li jeho pracovní poměr v prvním pololetí před 31. květnem nebo 30. červnem, odpracuje-li čekatel stanovený počet dnů až v červnu, a ve druhém pololetí před 30. listopadem nebo před 31. prosincem, odpracuje-li čekatel stanovený počet dní až v prosinci.

(3) Za odpracovaný den se považuje den, v němž čekatel

- a) odpracoval převážnou část své směny,
- b) čerpal dovolenou v rozsahu poloviny své směny a větším,
- c) čerpal náhradní volno za práci přesčas nebo za práci ve svátek v rozsahu poloviny své směny a větším,
- d) nemohl konat práci pro překážku na straně zaměstnavatele⁷⁵⁾ v rozsahu poloviny své směny a větším,
- e) nepracoval proto, že na jeho obvyklý pracovní den připadl svátek.

(4) Odpracovaný den lze započítat pouze z jednoho důvodu uvedeného v odstavci 3.

(5) Čekatel, kterému služební úřad rozvrhl stanovenou pracovní dobu nerovnoměrně, se pro účely odstavce 2 posuzuje jako zaměstnanec, který v kalendářním týdnu odpracoval 5 pracovních dnů, i když jeho pracovní doba není rozvržena na všechny pracovní dny v týdnu. Obdobně se postupuje i při posuzování dob uvedených v odstavci 3 písm. b) až e).

(6) Výše dalšího platu je součtem měsíčních částek platového tarifu a zvláštního příplatku, na které čekatelí naposledy vznikl nárok.

(7) Další plat je splatný v nejbližším výplatním termínu po vzniku nároku na další plat.

⁷³⁾ § 96 zákoníku práce.

⁷⁴⁾ § 99 zákoníku práce.

⁷⁵⁾ § 129 a 130 zákoníku práce.

(8) Bude-li čekatel v průběhu kalendářního pololetí jmenován do služby, připočítá služební úřad jím odpracované dny podle odstavce 3 ke dnům výkonu služby podle § 146 odst. 3.

Díl 2

Společná ustanovení o platu čekatelů

§ 166

Ustanovení § 149, § 150 odst. 1 až 5, § 151, 155 a 157 platí i pro čekatele. Ustanovení § 152, pokud jde o poskytování stejného platu v době přípravy na službu, se použije i na čekatele.

§ 167

Služební úřad je povinen umožnit čekateli nahlížet do právních předpisů a služebních předpisů, které upravují poskytování jeho platu.

§ 168

(1) Služební úřad je povinen v den nástupu do práce písemně informovat čekatele o jeho platu formou platového výměru. Platový výměr obsahuje informaci o platové třídě, do které je čekatel zařazen, o výši platového tarifu, popřípadě i zvláštního příplatku. O změnách ve výši platového tarifu, popřípadě zvláštního příplatku, a jejich důvodech informuje bezodkladně služební úřad čekatele formou změny platového výměru.

(2) Služební úřad písemně oznámí čekateli rovněž poskytnutí a výši dalšího platu.

HLAVA III

ODMĚŇOVÁNÍ OSTATNÍCH ZAMĚSTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH A ORGANIZAČNÍ VĚCI VZTAHUJÍCÍ SE K ZAMĚSTNÁVÁNÍ TĚCHTO ZAMĚSTNANCŮ

Díl 1

Plat

§ 169

(1) Zaměstnanci v pracovním poměru, který vykonává práci ve správním úřadu, poskytuje správní úřad plat za vykonanou práci, nestanoví-li tento zákon jinak.

(2) Platem zaměstnance je peněžité plnění poskytované ve výši a za podmínek stanovených tímto zákonem jako

- a) platový tarif,
- b) příplatek za vedení,

- c) příplatek za zastupování,
- d) plat za práci přesčas,
- e) příplatek za práci v noční době,
- f) příplatek za práci ve svátek,
- g) zvláštní příplatek,
- h) další plat,
- i) osobní příplatek nebo mimořádný platový tarif,
- j) odměna.

§ 170

Platový tarif

Platový tarif je základní pravidelně měsíčně poskytovanou složkou platu stanovenou v měsíčních částkách pro stanovenou týdenní pracovní dobu. Zaměstnanci přísluší platový tarif stanovený pro platovou třídu, do které je zařazen, ve výši určené způsobem dále stanoveným.

§ 171

Stupnice platových tarifů

(1) Pro zaměstnance se stanoví stupnice platových tarifů v patnácti platových třídách a v každé z nich ve dvanácti platových stupních, ve které jsou platové tarify ve čtvrté až patnácté platové třídě shodné s platovými tarify stanovenými pro první až dvanáctou platovou třídu ve stupnici platových tarifů pro státní zaměstnance (§ 135 odst. 1 a 2) a platové tarify ve třetí až první platové třídě se oproti platovým tarifům v nejbližší vyšší platové třídě snižují o 8 % a zaokrouhlují se na desítky korun nahoru.

(2) Stupnici platových tarifů vypočítanou podle postupu stanoveného v odstavci 1 vyhláší pro příslušný kalendářní rok Ministerstvo práce a sociálních věcí ve Sbírce zákonů sdělením.⁶²⁾

§ 172

Platová třída

(1) Zaměstnanec se zařadí do platové třídy na základě druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě a v jeho rámci na něm požadovaných nejnáročnějších činností. Vedoucí zaměstnanec⁷⁶⁾ se zařadí do platové třídy podle nejnáročnějších činností, jejichž výkon odborně řídí, nebo které sám vykonává.

(2) V souladu s charakteristikami platových tříd uvedenými v příloze č. 3 k tomuto zákonu stanoví vláda nařízením katalog pracovních činností, zařazených podle jejich složitosti, odpovědnosti a namáhavosti do jednotlivých platových tříd (dále jen „katalog pracovních činností“) a kvalifikační předpoklady pro jejich výkon. Pokud není činnost potřebná k zajištění

⁷⁶⁾ § 9 odst. 3 zákoníku práce.

plnění úkolů správního úřadu v katalogu pracovních činností uvedena, stanoví pro ni v souladu s charakteristikami platových tříd uvedenými v příloze č. 3 k tomuto zákonu správní úřad vnitřním platovým předpisem platovou třídu, ve které jsou v katalogu pracovních činností zařazeny činnosti porovnatelné s ní z hlediska složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, a požadavek na kvalifikaci.

(3) Správní úřad může se zaměstnancem sjednat výkon činností, pro který splňuje kvalifikační předpoklady stanovené v katalogu pracovních činností, pokud tento zákon nestanoví jinak, předpoklady stanovené zvláštním právním předpisem,⁷⁷⁾ popřípadě též kvalifikační požadavky na zaměření nebo obor vzdělání nebo na další znalosti stanovené vnitřním platovým předpisem správního úřadu.

(4) Splnění kvalifikačních předpokladů stanovených v katalogu pracovních činností nemusí správní úřad požadovat u zaměstnanců uvedených v § 2 odst. 3 písm. a) až d), pokud tak člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády, pro kterého vykonávají práci, nebo kterého zastupují, určí.

§ 173

Způsob určování platového tarifu

(1) Zaměstnanci náleží platový tarif stanovený ve stupnici platových tarifů (§ 171) pro platovou třídu, do které je zařazen (§ 172 odst. 1), a pro platový stupeň, do kterého se zařadí v závislosti na získaných odborných zkušenostech, nestanoví-li tento zákon jinak. Ustanovení § 137 odst. 1 platí i zde.

(2) Získané odborné zkušenosti se vyjadřují jako doba praxe, do které se zahrnuje

- a) doba výkonu požadované činnosti,
- b) zaměstnancem prokázaná doba výkonu obdobných činností po získání vzdělání stanoveného v katalogu pracovních činností, nebo kvalifikačního požadavku stanoveného vnitřním platovým předpisem v rozsahu, který podle její využitelnosti pro výkon požadované činnosti určí správní úřad.

(3) Do doby praxe podle odstavce 2 se započítá i

- a) doba výkonu vojenské základní (náhradní) služby⁶³⁾ a civilní služby⁶⁴⁾ v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro výkon vojenské základní (náhradní) služby, pokud výkon vojenské základní služby neprobíhal současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶⁵⁾ nebo v prezenčním studiu,⁶⁶⁾
- b) doba mateřské a rodičovské dovolené nebo doba

trvalé péče o dítě nebo děti v rozsahu odpovídajícím délce mateřské a rodičovské dovolené, pokud tato péče neprobíhala současně s přípravou na povolání v denním studiu⁶⁵⁾ nebo v prezenčním studiu,⁶⁶⁾ nejvýše však v celkovém rozsahu 3 let.

(4) Správní úřad může vnitřním platovým předpisem stanovit pravidla, způsob a podmínky hodnocení pracovních výsledků zaměstnanců pro účely postupu do vyššího platového stupně. Podle výsledků hodnocení může být zaměstnanci postup do vyššího platového stupně až na 1 rok pozastaven nebo o jeden platový stupeň urychlen. Ustanovení § 137 odst. 5 platí i zde.

(5) Do vyššího platového stupně se zaměstnanec, kterému nebyl postup podle odstavce 4 pozastaven, zařazuje od prvního dne kalendářního čtvrtletí následujícího po dosažení stanovené doby praxe. Od termínu podle věty první se do vyššího platového stupně zařadí i zaměstnanec, kterému byl podle odstavce 4 postup v platových stupních o jeden platový stupeň urychlen.

(6) Správní úřad může ve vnitřním platovém předpisu stanovit okruh činností zařazených do první až třetí platové třídy, za jejichž výkon je zaměstnancům určován platový tarif v rámci rozpětí stanoveného ve stupnici platových tarifů (§ 171) mezi nejnižším a nejvyšším platovým tarifem příslušné platové třídy podle podmínek výkonu práce, jejího rozsahu a výkonnosti zaměstnance. Platový tarif určený zaměstnanci podle věty první se vždy od prvního dne následujícího kalendářního roku zvyšuje o shodné procento, o které se zvýší shodný nebo nejbližší platový tarif stanovený ve stupnici platových tarifů pro příslušný kalendářní rok, pokud se nezmění podmínky, za kterých byl zaměstnanci platový tarif podle věty první určen.

(7) Zaměstnanci uvedenému v § 2 odst. 3 písm. a) až d) určuje platový tarif v rámci rozpětí stanoveného ve stupnici platových tarifů (§ 171) mezi nejnižším a nejvyšším platovým tarifem příslušné platové třídy fyzická osoba, pro kterou vykonává práci, nebo kterou zastupuje. Platový tarif určený zaměstnanci podle věty první se vždy od prvního dne následujícího kalendářního roku zvyšuje o shodné procento, o které se zvýší shodný nebo nejbližší platový tarif stanovený ve stupnici platových tarifů pro příslušný kalendářní rok, pokud člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády, pro kterého vykonává práci, nebo kterého zastupuje, nerozhodne jinak.

§ 174

Příplatek za vedení

(1) Vedoucímu zaměstnanci⁷⁶⁾ přísluší vedle pla-

⁷⁷⁾ Například § 53 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb., a vyhláška č. 50/1978 Sb., o odborné způsobilosti v elektrotechnice, ve znění vyhlášky č. 98/1982 Sb.

tového tarifu příplatek za vedení poskytovaný ve stanovených měsíčních částkách v rámci rozpětí příplatku za vedení stanovených v příloze č. 2 k tomuto zákonu s tím, že představeným se rozumí vedoucí zaměstnanec na shodném stupni řízení.

(2) Zaměstnanec, který je podle organizačního řádu oprávněn v nejnižším organizačním útvaru správního úřadu organizovat, řídit a kontrolovat práci jiných zaměstnanců, kteří se podílejí na plnění obdobných nebo podobných pracovních úkolů, a dávat jim k tomu účelu závazné pokyny (dále jen „vedoucí pracovní skupiny“), přísluší příplatek za vedení stanovený v příloze č. 2 k tomuto zákonu v rámci rozpětí pro zástupce vedoucího oddělení.

(3) Výši příplatku za vedení stanoví správní úřad ve vnitřním platovém předpisu.

(4) Náměstkovi člena vlády určí člen vlády jako svého zástupci výši příplatku za vedení v rámci rozpětí stanoveného v příloze č. 2 k tomuto zákonu pro státního tajemníka; obdobně postupuje vedoucí Úřadu vlády u svého zástupce.

§ 175

Příplatek za zastupování

(1) Zaměstnanec, který v plném rozsahu řídicí činnosti zastupuje vedoucího zaměstnance po dobu alespoň 20 po sobě jdoucích pracovních dnů, přísluší od prvního dne zastupování příplatek za zastupování ve výši příplatku za vedení stanoveného ve vnitřním platovém předpisu pro zastupovaného vedoucího zaměstnance. Pokud vedoucího zaměstnance zastupuje vedoucí zaměstnanec na nižším stupni řízení nebo vedoucí pracovní skupiny, nepřísluší jim po dobu zastupování příplatek za vedení podle § 174.

(2) Příplatek za zastupování vedoucích zaměstnanců nepřísluší zástupcům vedoucích zaměstnanců.

§ 176

Plat a náhradní volno za práci přesčas

(1) Za hodinu práce přesčas⁷³⁾ přísluší zaměstnanci část platového tarifu nebo mimořádného platového tarifu, osobního a zvláštního příplatku připadající na jednu hodinu práce bez práce přesčas v kalendářním měsíci, ve kterém práci přesčas koná, a příplatek ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku, a jde-li o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, příplatek ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku, pokud se správní úřad se zaměstnancem nedohodl na poskytnutí náhradního volna místo platu za práci přesčas. Za dobu čerpání náhradního volna se plat nekrátí. Neposkytneli správní úřad zaměstnanci náhradní volno v době 3

po sobě jdoucích kalendářních měsíců po výkonu práce přesčas nebo v jinak dohodnuté době, přísluší zaměstnanci část platového tarifu nebo mimořádného platového tarifu, osobního a zvláštního příplatku a příplatek podle věty první.

(2) Zaměstnanec, kterému přísluší příplatek za vedení, je stanoven plat s přihlédnutím k případné práci přesčas v rozsahu 150 hodin v kalendářním roce. To neplatí o práci přesčas konané v noční době,⁷⁴⁾ nebo v den pracovního klidu,⁷⁸⁾ za kterou přísluší zaměstnanci uvedenému ve větě první plat nebo náhradní volno podle odstavce 1. V platu vedoucího zaměstnance, který je vedoucím správního úřadu nebo jeho zástupcem, je přihlédnuto k veškeré práci přesčas.

§ 177

Příplatek za práci v noční době

Zaměstnanec, s výjimkou vedoucího zaměstnance uvedeného v § 176 odst. 2 věty třetí, přísluší za hodinu práce v noční době⁷⁴⁾ příplatek ve výši 20 % průměrného hodinového výdělku.

§ 178

Příplatek a náhradní volno za práci ve svátek

(1) Zaměstnanec, který nepracoval proto, že svátek⁶⁷⁾ připadl na jeho obvyklý pracovní den, se plat nekrátí.

(2) Za práci ve svátek přísluší zaměstnanci náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek, a to nejpozději do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po výkonu práce ve svátek, nebo v jinak dohodnuté době. Za dobu čerpání náhradního volna se plat nekrátí. Správní úřad se může se zaměstnancem dohodnout na poskytnutí příplatku ve výši průměrného hodinového výdělku za hodinu práce ve svátek místo náhradního volna.

§ 179

Zvláštní příplatek

(1) Zaměstnanec, který koná práci ve ztížených a zdraví škodlivých pracovních podmínkách, přísluší zvláštní příplatek ve výši a za podmínek stanovených v § 144 odst. 1 a služebním předpisem vydaným generálním ředitelem podle § 144 odst. 5 pro státní zaměstnance.

(2) Zaměstnanec, kterému správní úřad v rámci dvousměnného, třisměnného nebo nepřetržitého provozu rozvrhl pracovní dobu tak, že střídavě vykonává práci v ranní, odpolední, popřípadě noční směně, přísluší zvláštní příplatek ve výši 500 Kč až 1 000 Kč měsíčně. Bližší podmínky a výši zvláštního příplatku

⁷⁸⁾ § 91 odst. 1 zákoníku práce.

v rámci stanoveného rozpětí stanoví správní úřad ve vnitřním platovém předpisu.

§ 180

Další plat

(1) Další plat je jednorázové peněžité plnění poskytnuté v kalendářním pololetí roku.

(2) Zaměstnanci přísluší další plat, jestliže v kalendářním pololetí odpracuje ve správním úřadu alespoň 65 dnů v témže pracovním poměru, neskončí-li tento pracovní poměr v prvním pololetí před 31. květnem nebo před 30. červnem, odpracuje-li zaměstnanec stanovený počet dnů až v červnu, a ve druhém pololetí před 30. listopadem nebo před 31. prosincem, odpracuje-li zaměstnanec stanovený počet dní až v prosinci.

(3) Za odpracovaný den se považuje den, v němž zaměstnanec

- a) odpracoval převážnou část své směny,
- b) čerpal dovolenou v rozsahu poloviny své směny a větším,
- c) čerpal náhradní volno za práci přesčas nebo za práci ve svátek v rozsahu poloviny své směny a větším,
- d) nemohl konat práci pro překážku na straně zaměstnavatele⁷⁵⁾ v rozsahu poloviny své směny a větším,
- e) nepracoval proto, že na jeho obvyklý pracovní den připadl svátek.

(4) Odpracovaný den lze započítat pouze z jednoho důvodu uvedeného v odstavci 3.

(5) Zaměstnanec, kterému správní úřad rozvrhl stanovenou pracovní dobu nerovnoměrně, se pro účely odstavce 2 posuzuje jako zaměstnanec, který v kalendářním týdnu odpracoval 5 pracovních dnů, i když jeho pracovní doba není rozvržena na všechny pracovní dny v týdnu. Obdobně se postupuje i při posuzování dob uvedených v odstavci 3 písm. b) až e).

(6) Výše dalšího platu je součtem měsíčních částek platového tarifu nebo mimořádného platového tarifu, příplatku za vedení, osobního a zvláštního příplatku, na které zaměstnanci naposledy vznikl nárok nebo které mu byly správním úřadem naposledy určeny. K příplatku za zastupování se nepřihlíží.

(7) Další plat je splatný v nejbližším výplatním termínu po vzniku nároku na další plat.

§ 181

Osobní příplatek a mimořádný platový tarif

(1) Osobní příplatek je nenárokovou složkou platu, kterou lze u zaměstnance, kterému se stanoví platový tarif podle § 173 odst. 1 až 5, ocenit mimořádně kvalitní výkon práce nebo kvalitní plnění většího rozsahu pracovních úkolů, než plní jiní zaměstnanci.

(2) Ve správních úřadech, ve kterých se provádí hodnocení pracovních výsledků zaměstnanců podle § 173 odst. 4, lze v zásadě osobní příplatek zaměstnanci přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout podle výsledků tohoto hodnocení; výjimečně též na návrh příslušného vedoucího zaměstnance v době mezi hodnocením, pokud se podle jeho hodnocení pracovních výsledků zaměstnance jeho výkonnost podstatným způsobem změnila. Ve služebních úřadech, ve kterých se hodnocení pracovních výsledků podle § 173 odst. 4 neprovádí, navrhuje zaměstnanci, přiznání a výši osobního příplatku, její zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku příslušný vedoucí zaměstnanec.

(3) Osobní příplatek lze určit až do výše 20 % platového tarifu zaměstnance.

(4) U zaměstnanců, kterým byl podle § 173 odst. 6 a 7 určen nejvyšší platový tarif stanovený ve stupnici platových tarifů (§ 171) pro platovou třídu, do které je zaměstnanec zařazen, lze ocenit mimořádně kvalitní výkon práce nebo kvalitní plnění většího rozsahu pracovních úkolů, než plní jiní zaměstnanci, přiznáním mimořádného platového tarifu, který může být až o 20 % vyšší, než jemu určený platový tarif.

(5) Přiznání a výši mimořádného platového tarifu, její zvýšení, snížení nebo odejmutí mimořádného platového tarifu navrhuje příslušný vedoucí zaměstnanec. Zaměstnanci uvedenému v § 173 odst. 7 větě první přiznává, zvyšuje, snižuje nebo odnímá mimořádný platový tarif člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády, pro kterého vykonává práci, nebo kterého zastupuje.

§ 182

Odměna

(1) Odměna je jednorázovou nenárokovou složkou platu, kterou lze ocenit

- a) splnění mimořádného nebo zvlášť významného pracovního úkolu,
- b) dobrovolné převzetí splnění náročných pracovních úkolů za nepřítomného zaměstnance, pokud nevznikl nárok na příplatek za zastupování,
- c) pracovní zásluhy při dovršení 50 let věku a při prvním skončení pracovního poměru po přiznání plného invalidního důchodu nebo po nabytí nároku na starobní důchod,
- d) poskytnutí pomoci při předcházení požárům nebo živelním událostem, jejich likvidaci nebo odstranění jejich následků nebo při jiných mimořádných událostech, při nichž může být ohrožen majetek, zdraví nebo život.

(2) Výše odměny nesmí překročit výši platového tarifu zaměstnance a součet platového tarifu a příplatku za vedení vedoucího zaměstnance nebo vedoucího pracovní skupiny. Bližší pravidla a postup při poskytování odměn stanoví správní úřad ve vnitřním platovém předpisu. Zaměstnanci, kterému je platový tarif určo-

ván podle § 173 odst. 7, odměnu přiznává a její výši až do výše uvedené ve větě první určí člen vlády nebo vedoucí Úřadu vlády, pro kterého vykonává práci, nebo kterého zastupuje.

§ 183

Plat při výkonu jiné práce

(1) Je-li zaměstnanec převeden na práci, za niž přísluší nižší plat, z důvodu

- a) ohrožení nemocí z povolání,
- b) rozhodnutí příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví v zájmu ochrany zdraví fyzických osob před infekčními nemocemi,
- c) odvrácení živelní události nebo jiné hrozící nehody nebo ke zmírnění jejich bezprostředních následků,
- d) prostoje, který zaměstnanec nezavinil, nebo pro přerušeni práce způsobené nepříznivými povětrnostními vlivy,

přísluší mu po dobu převedení k platu doplatek do výše průměrného výdělku, kterého dosahoval před převedením. Doplatek podle písmene a) přísluší nejdéle 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců.

(2) Doplatek podle odstavce 1 písm. a) přísluší i tehdy, přejde-li zaměstnanec k jinému zaměstnavateli, protože pro něj dosavadní zaměstnavatel nemá jinou vhodnou práci. Doplatek poskytuje zaměstnanci zaměstnavatel, který ho zaměstnává v době, po kterou mu doplatek přísluší; vyplacený doplatek tomuto zaměstnavateli uhradí zaměstnavatel, u něhož došlo ke vzniku ohrožení nemocí z povolání.

(3) Vláda stanoví nařízením, za jakých podmínek uhradí příslušný správní úřad náklady na případný doplatek platu podle odstavce 1 písm. b) zaměstnavateli, který jej poskytl.

(4) Je-li zaměstnanec převeden podle § 37 odst. 2 písm. b) zákoníku práce na jinou práci, než byla sjednána, přísluší mu plat podle vykonávané práce; nebude-li však zaměstnanec pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním ke škodě na majetku zaměstnavatele, přísluší mu za dobu převedení doplatek do výše průměrného výdělku, kterého dosahoval před převedením.

Díl 2

Společná ustanovení o platu ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a organizační věci vztahující se k zaměstnávání těchto zaměstnanců

§ 184

Ustanovení § 82, § 149 až 151, § 155 a 157 platí i pro zaměstnance.

§ 185

Správní úřad je povinen poskytovat zaměstnancům a zaměstnankyním za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty stejný plat. Stejnou prací nebo prací stejné hodnoty se rozumí práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejných nebo srovnatelných pracovních schopnostech a pracovní způsobilosti zaměstnance, při stejné nebo srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.

§ 186

(1) Správní úřad je povinen umožnit zaměstnanci nahlížet do právních a vnitřních platových předpisů, popřípadě služebních předpisů, které upravují poskytování jeho platu.

(2) Vnitřní platový předpis je správní úřad povinen před jeho vydáním projednat s příslušným odborovým orgánem. Neplatný je vnitřní platový předpis, který nebyl vydán písemně, nebo jeho část, která je v rozporu s právními předpisy.

§ 187

(1) Správní úřad je povinen v den nástupu do práce písemně informovat zaměstnance o jeho platu formou platového výměru. Platový výměr obsahuje informaci o platové třídě, do které je zaměstnanec zařazen, o výši platového tarifu, příplatku za vedení a zvláštního příplatku. O změnách složek platu uvedených ve větě druhé a jejich důvodech informuje bezodkladně správní úřad zaměstnance formou změny platového výměru.

(2) Správní úřad písemně oznámí zaměstnanci i poskytnutí a výši dalšího platu, příplatku za zastupování, popřípadě odměn, přiznání a výši osobního příplatku nebo mimořádného platového tarifu a její zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku nebo mimořádného platového tarifu.

§ 188

(1) Ke zmírnění následků křivd vzniklých pracovníprávními úkony učiněnými v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 může správní úřad do doby praxe zahrnout odchylně od § 173 odst. 2 písm. b) i dobu jiné praxe, pokud zaměstnanec nemohl po získání stanoveného vzdělání nebo kvalifikačního požadavku vykonávat činnosti obdobné požadované činnosti z důvodu neplatného pracovníprávního úkonu.⁷¹⁾

(2) Ke zmírnění následků rozhodnutí, jimiž byli žáci a studenti v důsledku politické perzekuce v období od 25. února 1948 do 1. ledna 1990 vyloučeni ze studia na školách poskytujících střední nebo vyšší vzdělání a na vysokých školách, může správní úřad do doby

praxe zahrnout odchylně od § 173 odst. 2 písm. b) i dobu praxe dosaženou před ukončením stanoveného vzdělání, pokud zaměstnanec na základě studijní rehabilitace⁷²⁾ příslušné studium řádně ukončil.

§ 189

Při poskytování platu vedoucímu zaměstnanci, který je vedoucím správního úřadu, postupuje správní úřad podle § 172, § 173 odst. 1 až 3, § 174 odst. 1, § 178, § 180 až 182, § 184, § 186 odst. 1, § 187 a 188 s tím, že výši platového tarifu, příplatku za vedení, přiznání a výši osobního příplatku, její zvýšení, snížení nebo odejmutí osobního příplatku a přiznání a výši odměny určuje orgán, který ho do funkce jmenoval, nestanovili tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

§ 190

(1) Pro stanovení počtu míst zaměstnanců a objemu prostředků na jejich platy platí § 14 až 16 obdobně s tím, že počet míst zaměstnanců, kterým je platový tarif určován podle § 173 odst. 7, a objem prostředků na platy těchto zaměstnanců navrhuje fyzická osoba, pro kterou vykonávají práci, nebo kterou zastupují.

(2) Náměstek člena vlády je zástupcem člena vlády, s výjimkou osobních práv nebo povinností člena vlády. Místo náměstka člena vlády není v organizačním uspořádání správního úřadu stupněm řízení. Ve správním úřadu mohou být s ohledem na jeho působnost nejvýše 2 místa náměstků člena vlády a nejvýše 1 místo zástupce vedoucího Úřadu vlády.

§ 191

Pokud tento zákon nestanoví jinak, řídí se pracovní právní vztahy ostatních zaměstnanců ve správních úřadech zákoníkem práce.

ČÁST JEDENÁCTÁ SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I

ZPŮSOBILOST FYZICKÉ OSOBY K PRÁVŮM A POVINNOSTEM A K PRÁVNÍM ÚKONŮM A ZASTOUPENÍ

§ 192

(1) Způsobilost fyzické osoby k právům a povinnostem a k právním úkonům a zastoupení podle to-

hoto zákona se řídí § 11, 12, 14, § 15 odst. 2 a 3, § 16 a 17 zákoníku práce.

(2) Státní zaměstnanec se může dát zastoupit jiným státním zaměstnancem, advokátem nebo jinou fyzickou osobou způsobilou k právním úkonům; služební úřad se může dát zastoupit pověřeným státním zaměstnancem nebo advokátem.

HLAVA II

OSOBNÍ SPIS, SLUŽEBNÍ PRŮKAZ, SLUŽEBNÍ HODNOCENÍ STÁTNÍHO ZAMĚSTNANCE A ŽÁDOST NEBO STÍŽNOST STÁTNÍHO ZAMĚSTNANCE

Díl 1

Osobní spis

§ 193

(1) O služebním poměru státního zaměstnance a pracovním poměru čekatele vede služební orgán osobní spis, který smí obsahovat jen písemnosti nezbytné pro pracovní nebo služební poměr a hodnocení čekatele nebo státního zaměstnance.

(2) Do osobního spisu mohou nahlížet představení, kteří jsou čekateli nebo státnímu zaměstnanci nadřízení. Právo nahlížet do osobního spisu, jakož i právo na zapůjčení osobního spisu má generální ředitelství, soud, státní zástupce, vyšetřovatel a Národní bezpečnostní úřad.

(3) Čekatel a čekatel, jehož pracovní poměr skončil, státní zaměstnanec a státní zaměstnanec, jehož služební poměr skončil, má právo nahlížet do svého osobního spisu, činit si z něj výpisy a na náklady služebního úřadu z něho požadovat stejnopisy listin.

(4) Po skončení pracovního poměru čekatele, ne navazuje-li na něj služební poměr, a po skončení služebního poměru se osobní spis uchovává po dobu 40 let; po uplynutí této doby se vydá osobní spis fyzické osobě, jíž se týká, pokud o to požádá. Není-li vydání osobního spisu možné, postupuje se podle zvláštního právního předpisu.⁷⁹⁾

⁷⁹⁾ Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 117/1974 Sb., kterou se stanoví kritéria pro posuzování písemností jako archiválií a podrobnosti skartačního řízení.

Vyhláška č. 118/1974 Sb., o podnikových archivech.

Díl 2 Služební průkaz

§ 194

(1) Služební úřad, v němž státní zaměstnanec vykonává službu, vystaví státnímu zaměstnanci služební průkaz. Služební průkaz osvědčuje, že jeho držitel je státním zaměstnancem podle tohoto zákona. Služební průkaz obsahuje

- a) fotografii státního zaměstnance,
- b) jméno, příjmení a akademický titul,
- c) evidenční číslo státního zaměstnance,
- d) označení služebního úřadu, v němž státní zaměstnanec vykonává službu,
- e) číslo služebního průkazu,
- f) datum vystavení a datum platnosti služebního průkazu.

(2) Vydáním služebního průkazu podle odstavce 1 nejsou dotčeny zvláštní právní předpisy.⁸⁰⁾

(3) Vzor a rozměry služebního průkazu stanoví služební předpis vydaný generálním ředitelem.

Díl 3

Služební hodnocení státního zaměstnance

§ 195

(1) Státní zaměstnanec podléhá služebnímu hodnocení. Služební hodnocení se provádí v průběhu každého kalendářního čtvrtletí, v němž uplyne rok výkonu služby státního zaměstnance.

(2) Služební hodnocení státního zaměstnance zahrnuje hodnocení

- a) zachovávání věrnosti státu a nezneužívání postavení státního zaměstnance,
- b) řádného výkonu služby z hlediska správnosti, rychlosti a samostatnosti,
- c) dodržování služební kázně,
- d) výsledků vzdělávání.

(3) Služební hodnocení musí obsahovat závěr o tom, zda služba byla, nebo nebyla v hodnoceném období vykonávána řádně, popřípadě zda státní zaměstnanec dosahoval mimořádné výsledky ve službě. Služební hodnocení obsahuje rovněž úkoly pro další osobní rozvoj státního zaměstnance, popřípadě návrh na přiznání a výši osobního příplatku, jejího zvýšení, snížení nebo na odejmutí osobního příplatku.

(4) Služební hodnocení prováděné v roce, ve kterém státní zaměstnanec dosáhne doby praxe stanovené

pro postup do vyššího platového stupně (§ 137), musí obsahovat i závěr o tom, zda státní zaměstnanec do vyššího platového stupně postoupí, nebo zda se mu postup do vyššího platového stupně do jeho dalšího služebního hodnocení pozastaví. Dosahoval-li státní zaměstnanec mimořádné výsledky ve službě, může služební hodnocení obsahovat závěr, podle kterého se státnímu zaměstnanci postup v platových stupních o jeden platový stupeň urychlí.

(5) Předchází-li kalendářnímu čtvrtletí, ve kterém státní zaměstnanec dosáhne prvního roku výkonu služby, kalendářní čtvrtletí, v němž státní zaměstnanec dosáhne doby praxe stanovené pro postup do vyššího platového stupně (§ 137), provede se služební hodnocení státního zaměstnance již v tomto čtvrtletí. Následující služební hodnocení se provádí v kalendářním čtvrtletí, ve kterém uplyne rok výkonu služby od posledního služebního hodnocení.

(6) Státní zaměstnanec musí být se služebním hodnocením seznámen a na jeho žádost mu musí být vydán jeho stejnopis.

§ 196

(1) Služební hodnocení státního zaměstnance provádí služební orgán v součinnosti s bezprostředně nadřízeným představeným, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Návrh služebního hodnocení vypracuje bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance.

(3) Služební hodnocení vedoucího služebního úřadu, který je ústředním správním úřadem, a vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební orgán, provádí generální ředitel; návrh služebního hodnocení se nevypracuje. Služební hodnocení vedoucího podřízeného služebního úřadu provádí nadřízený služební orgán; návrh služebního hodnocení se nevypracuje.

(4) Služební hodnocení státního tajemníka a zástupce státního tajemníka provádí generální ředitel spolu se členem vlády, který toto ministerstvo řídí, a v Úřadu vlády s vedoucím Úřadu vlády. Návrh služebního hodnocení státního tajemníka a zástupce státního tajemníka se nevypracuje.

(5) Služební hodnocení státních zaměstnanců podřízených personálnímu řediteli (generálnímu řediteli) provádí personální ředitel (generální ředitel).

(6) Služební hodnocení personálního ředitele provádí generální ředitel spolu se státním tajemníkem. Návrh služebního hodnocení se nevypracuje.

⁸⁰⁾ Například § 13a zákona č. 531/1990 Sb., ve znění zákona č. 311/1999 Sb.

(7) Služební hodnocení generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, předsedy Komise pro cenné papíry a členů prezidia Komise pro cenné papíry se neprovádí.

Díl 4

Žádost nebo stížnost státního zaměstnance

§ 197

(1) Státní zaměstnanec může podat ve věcech výkonu služby a ve věcech služebních vztahů podle tohoto zákona žádost nebo stížnost; žádost nebo stížnost státního zaměstnance se podává písemně.

(2) Žádost nebo stížnost státního zaměstnance vyřizuje podle jejího obsahu představený, který je státnímu zaměstnanci nadřízen, nebo služební orgán, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Stížnost státního zaměstnance nesmí vyřizovat představený nebo služební orgán, vůči kterému stížnost směřuje; vyřizuje ji nadřízený představený nebo nadřízený služební orgán představeného nebo služebnímu orgánu, vůči kterému směřuje.

(4) Žádost nebo stížnost státního zaměstnance, který je služebním orgánem, vyřizuje nadřízený služební orgán, popřípadě generální ředitel.

(5) Žádost nebo stížnost státního zaměstnance, který je generálním ředitelem nebo zástupcem generálního ředitele, vyřizuje předseda vlády.

(6) Žádost nebo stížnost státního zaměstnance musí být vyřízena nejdéle do 20 kalendářních dnů od jejího doručení.

(7) Jestliže státní zaměstnanec stížnost opakuje, je nutné přezkoumat, zda původní stížnost byla správně vyřízena, a o výsledku státního zaměstnance vyrozumět. Neobsahují-li další stížnosti státního zaměstnance v téže věci nové skutečnosti, není nutno je vyřizovat.

(8) Státní zaměstnanec je oprávněn požádat o součinnost při vyřizování své stížnosti odborovou organizací působící ve služebním úřadu, vyšší odborový orgán, radu státních zaměstnanců a ve věcech týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby zástupce státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby. Organizace a orgány uvedené ve větě první jsou povinny státnímu zaměstnanci součinnost poskytnout.

HLAVA III

ŘÍZENÍ VE VĚCÍCH SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Díl 1

Řízení v prvním stupni

Oddíl 1

Úvodní ustanovení

§ 198

(1) Řízení podle této hlavy se vztahuje na věci služebního poměru podle tohoto zákona, není-li v odstavci 2 stanoveno jinak.

(2) Řízení podle této hlavy se nevztahuje na věci týkající se

- a) vyslání na služební cestu,
- b) zastupování,
- c) jmenování na služební místo generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, státního tajemníka, zástupce státního tajemníka, personálního ředitele, zástupce personálního ředitele, a odvolání z tohoto místa a jmenování na služební místo vedoucích služebních úřadů podle § 53 odst. 5 věty první, a odvolání z tohoto místa,
- d) zproštění povinnosti zachovávat mlčenlivost,
- e) důstojnosti státního zaměstnance a jeho vážnosti ve služebním poměru (§ 80 odst. 6),⁴⁵⁾
- f) nařízení pohotovosti ve službě,
- g) určení nástupu dovolené a služebního volna,
- h) služebního hodnocení státního zaměstnance,
- i) určení platových nároků představeného na služebním místě generálního ředitele, zástupce generálního ředitele, státního tajemníka, zástupce státního tajemníka, vedoucího služebního úřadu v ústředních správních úřadech a vedoucího služebního úřadu, který nemá nadřízený služební orgán (§ 158 odst. 1 věta druhá),⁴⁵⁾
- j) žádosti nebo stížnosti státního zaměstnance; to neplatí, vyplývá-li z jejího obsahu, že se jedná o podání.

Oddíl 2

Účastníci řízení a orgán, který rozhoduje

§ 199

(1) Účastníky řízení jsou

- a) státní zaměstnanec a státní zaměstnanec, jehož služební poměr skončil,
- b) pozůstalý po státním zaměstnanci,
- c) služební úřad.

(2) Za služební úřad v řízení jedná

- a) ve věcech kárné odpovědnosti příslušný služební orgán; to neplatí v případech, kdy podal návrh na zahájení kárného řízení státní zaměstnanec proti sobě samému,
- b) v ostatních věcech bezprostředně nadřízený představený státního zaměstnance, popřípadě představený, o němž to stanoví služební předpis (dále jen „oprávněný představený“).

§ 200

V řízení ve věcech kárné odpovědnosti rozhoduje v prvním stupni kárná komise prvního stupně. V řízení v ostatních věcech rozhoduje v prvním stupni příslušný služební orgán; jde-li o věci týkající se personálního ředitele a zástupce personálního ředitele, a ve věcech příspěvku k důchodu rozhoduje zástupce generálního ředitele. Kárná komise prvního stupně, příslušný služební orgán a zástupce generálního ředitele jsou rozhodující orgány.

Oddíl 3

Základní ustanovení

§ 201

Řízení podle tohoto zákona je neveřejné a probíhá zpravidla jako řízení ústní.

§ 202

(1) Uplatnění námitky podjatosti vůči některému členu kárné komise oznámí účastník řízení neprodleně služebnímu orgánu, u něhož je kárná komise zřízena. Námitka podle věty první musí být podána písemně. Služební orgán námitku podjatosti přezkoumá. Je-li námitka podjatosti důvodná, vyloučí služební orgán rozhodnutím člena kárné komise z jednání a zároveň rozhodne, který státní zaměstnanec vyloučeného člena nahradí; jinak námitku zamítne.

(2) Uplatnění námitky podjatosti vůči příslušnému služebnímu orgánu oznámí účastník řízení neprodleně tomuto orgánu. Námitka podle věty první musí být podána písemně. Příslušný služební orgán, jehož nepodjatost je námitkou napadena, námitku předloží nadřízenému služebnímu orgánu. Nadřízený služební orgán námitku podjatosti přezkoumá. Je-li námitka důvodná, vyloučí nadřízený služební orgán rozhodnutím služební orgán a zároveň přijme opatření k řádnému provedení dalšího řízení; jinak námitku zamítne.

(3) Námitka podjatosti může být uplatněna jen z důvodu poměru k projednávané věci, k účastníkům řízení nebo k jejich zástupcům.

(4) Proti rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 není odvolání přípustné.

§ 203

(1) Rozhodující orgán postupuje před vydáním rozhodnutí tak, aby byl přesně a úplně zjištěn skutkový stav věci; za tím účelem je povinen opatřit si potřebné podklady pro rozhodnutí. Rozhodující orgán je oprávněn uložit účastníku řízení, aby se k věci vyjádřil písemně a připojil listinné důkazy, jichž se dovolává.

(2) Při posuzování věci rozhodující orgán objasňuje se stejnou pečlivostí všechny rozhodné okolnosti bez ohledu na to, zda svědčí ve prospěch nebo neprospěch státního zaměstnance, jehož se řízení týká.

§ 204

Podání a postoupení

(1) Jestliže to stanoví tento zákon, je třeba učinit podání písemně a doručit je rozhodujícímu orgánu.

(2) Podání se posuzuje podle jeho obsahu. Z podání musí být patrné, kdo je činí, jaké věci se týká a co se navrhuje.

(3) Není-li rozhodující orgán příslušný k rozhodnutí, je povinen podání neprodleně postoupit příslušnému rozhodujícímu orgánu a uvědomit o tom účastníka řízení. Je-li nebezpečí z prodlení, učiní rozhodující orgán nezbytné úkony, zejména k odvracení hrozící škody.

§ 205

Písemný záznam

(1) O ústních podáních a důležitých úkonech v řízení vede rozhodující orgán písemný záznam.

(2) Z písemného záznamu musí být patrné, kdo a kdy řízení prováděl, předmět řízení, které osoby se ho účastnily, jak řízení probíhalo, jaké návrhy byly podány a jaká opatření byla přijata; v písemném záznamu týkajícím se uložení kárného opatření se uvede též výrok rozhodnutí a výsledek hlasování (§ 74 odst. 3 a 4).

(3) Písemný záznam podepisuje ten, kdo úkon provádí, a podle povahy věci i osoby na úkonu zúčastněné. Odepření podpisu, důvody tohoto odepření a námitky proti obsahu písemného záznamu se v něm uvedou.

§ 206

Zahájení řízení

(1) Řízení se zahajuje na návrh státního zaměstnance, státního zaměstnance, jehož služební poměr skončil, pozůstalého po státním zaměstnanci nebo oprávněného představeného (§ 199 odst. 2).

(2) Řízení o přiznání příspěvku k důchodu se zahajuje na základě písemné žádosti. Žádost se podává na

tiskopisu, jehož náležitosti stanoví generální ředitel služebním předpisem.

(3) Řízení o změně výše, zastavení výplaty nebo odnětí příspěvku k důchodu se zahajuje z podnětu pozivatele příspěvku k důchodu nebo služebního úřadu.

(4) Řízení je zahájeno dnem, kdy je podání účastníka řízení doručeno rozhodujícímu orgánu. Zahajuje-li se řízení na návrh navrhovatele nebo oprávněného představeného, je řízení zahájeno dnem, kdy rozhodující orgán učinil vůči účastníku řízení první úkon.

(5) Pro řízení o příspěvku k důchodu, nabytí nároku na příspěvek k důchodu a výplatu splatných částek v případě smrti oprávněného platí obdobně § 63 zákona o důchodovém pojištění.

§ 207

Práva a povinnosti účastníků řízení

(1) Účastník řízení má právo navrhnout důkazy a jejich doplnění a klást svědkům a znalcům otázky při ústním jednání a ohledání.

(2) Účastníci řízení jsou povinni postupovat tak, aby neztěžovali řízení a nezpůsobili jeho průtahy.

(3) Účastníci řízení mají právo nahlížet do spisu, s výjimkou písemného záznamu o výsledku hlasování, a pořizovat si z něho výpisy.

(4) Rozhodující orgán je povinen učinit opatření, aby nahlédnutím do spisu nebyly porušeny právní předpisy o utajovaných skutečnostech.¹⁸⁾

Zjišťování podkladů pro rozhodnutí

§ 208

(1) K dokazování je možné použít všech prostředků, jimiž lze zjistit a objasnit skutkový stav věci a které jsou v souladu s právními předpisy.

(2) Důkazem je vše, co může přispět ke zjištění skutkového stavu věci, zejména výpovědi a vyjádření účastníků řízení a svědků, znalecké posudky, zprávy, vyjádření a potvrzení jiných osob, listiny a ohledání. Rozhodující orgán je oprávněn ustanovit znalce a tlumočníka. Závisí-li rozhodnutí na posouzení skutečnosti, k nimž je třeba odborných znalostí, ustanoví rozhodující orgán znalce; neovládá-li některý z účastníků řízení nebo svědků český jazyk, ustanoví rozhodující orgán tlumočníka.

(3) Účastník řízení je oprávněn navrhnout na podporu svých tvrzení důkazy. Rozhodující orgán je oprávněn určit, které z důkazů podle věty první budou provedeny. Rozhodující orgán je povinen provést i jiné

důkazy, než byly účastníkem řízení navrženy, jestliže jsou potřebné ke zjištění skutkového stavu.

(4) Skutečnosti tvrzené o tom, že účastník řízení byl přímo nebo nepřímo diskriminován na základě svého pohlaví, národnosti nebo rasy, má služební úřad za prokázané, pokud v řízení nevyšel najevo opak.

(5) Rozhodující orgán hodnotí důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti.

(6) Vyskytne-li se v řízení otázka, o které již pravomocně rozhodl příslušný orgán, je rozhodující orgán takovým rozhodnutím vázán; jinak si rozhodující orgán může o takové otázce učinit úsudek nebo dá příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení.

(7) Rozhodující orgán si nemůže jako o předběžné otázce učinit úsudek o tom, zda a kým byl spáchán trestný čin, správní delikt nebo přestupek, anebo o osobním stavu fyzické osoby, přísluší-li o něm rozhodovat soudu.

§ 209

Rozhodující orgán předvolá k ústnímu řízení osoby, jejichž osobní účast při projednání věci je nutná.

§ 210

(1) Státní zaměstnanec je povinen dostavit se na předvolání k rozhodujícímu orgánu a vypovídat jako svědek. Musí vypovídat pravdu a nic nezamlčovat. Výpověď může svědek odeprít jen tehdy, kdyby jí způsobil nebezpečí stíhání pro trestný čin, přestupek nebo jiný správní delikt sobě nebo osobám sobě blízkým.²⁷⁾

(2) Jako svědek nesmí být vyslechnut ten, kdo by výpovědí porušil právní předpisy o utajovaných skutečnostech,¹⁸⁾ ledaže byl povinnosti mlčenlivosti zproštěn.

(3) Rozhodující orgán poučí svědka před výslechem o možnosti odeprít výpověď, o jeho povinnosti vypovídat pravdivě a nic nezamlčet a o právních následcích nepravdivé nebo neúplné výpovědi.⁸¹⁾

§ 211

Pořádkové opatření

Tomu, kdo ztěžuje postup řízení, zejména tím, že se bez závažných důvodů nedostaví na výzvu k rozhodujícímu orgánu, ruší přes předchozí napomenutí pořádek, bezdůvodně odmítá svědeckou výpověď, předložení listiny nebo provedení ohledání, může rozhodující orgán uložit rozhodnutím pořádkovou pokutu až do výše 2 000 Kč.

⁸¹⁾ § 46 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů.

§ 212

Náklady řízení

(1) Náklady řízení, které vznikly služebnímu úřadu, hradí služební úřad. Náklady, které vznikly státnímu zaměstnanci, státnímu zaměstnanci, jehož služební poměr skončil, pozůstalému po státním zaměstnanci, nesou tyto fyzické osoby; nárok na náhradu nákladů od služebního úřadu mají, jestliže byli v řízení úspěšní.

(2) Zastupoval-li státního zaměstnance, státního zaměstnance, jehož služební poměr skončil, nebo pozůstalého po státním zaměstnanci, jemuž vznikl nárok na náhradu nákladů řízení, advokát, je služební úřad povinen zaplatit je advokátu. Výše této odměny hrazené služebním úřadem se určí podle zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně.⁸²⁾

(3) Služební úřad hradí svědku hotové výdaje a výdělek, který mu prokazatelně ušel; právo je nutno uplatnit do 3 dnů ode dne jeho vzniku, jinak zaniká.

(4) Náklady spojené s předložením listiny a s ohledáním, které vznikly tomu, kdo není účastníkem řízení, hradí služební úřad.

(5) Náhrada hotových výdajů a poskytování odměn znalcům a tlumočnickům se řídí zákonem o znalcích a tlumočnících.^{40),83)}

§ 213

Rozhodnutí

(1) Rozhodující orgán je povinen dát účastníkům řízení možnost, aby se před vydáním rozhodnutí mohli vyjádřit k jeho podkladu i ke způsobu jeho zjištění, popřípadě navrhnout jeho doplnění.

(2) Rozhodnutí musí být v souladu s právními předpisy, vycházet ze zjištění skutkového stavu věci, obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání. Rozhodnutí musí být vždy písemné; musí obsahovat též datum jeho vydání, být podepsáno s uvedením jména, příjmení a služebního označení rozhodujícího orgánu a opatřeno otiskem razítka služebního úřadu.

(3) Výrok rozhodnutí obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle kterého bylo rozhodnuto, a rozhodnutí o nákladech řízení; jestliže rozhodnutí ukládá povinnost k plnění, stanoví se pro ni lhůta.

(4) V odůvodnění rozhodnutí rozhodující orgán uvede, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí,

jakými úvahami byl veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě nichž bylo rozhodnuto.

(5) Chyby v psaní, počtech a jiné zřejmé nesprávnosti v písemném vyhotovení rozhodnutí rozhodující orgán opraví i bez návrhu a vyrozumí o tom účastníky řízení.

(6) Rozhodnutí, proti kterému se nelze odvolat, je v právní moci.

(7) Rozhodnutí je vykonatelné, jestliže se proti němu nelze odvolat nebo jestliže odvolání nemá odkladný účinek.

§ 214

Lhůta pro rozhodnutí

Lze-li rozhodnout na základě dokladů předložených účastníkem řízení, musí být rozhodnuto bez odkladu. V ostatních věcech musí být rozhodnuto ve lhůtě 30 dnů od zahájení řízení (§ 206); ve zvlášť složitých věcech ve lhůtě do 60 dnů.

§ 215

Výkon rozhodnutí

Nesplní-li účastník řízení ve stanovené lhůtě dobrovolně povinnost uloženou mu rozhodnutím, které je vykonatelné, provede výkon rozhodnutí na návrh služebního úřadu soud podle zvláštního právního předpisu.⁸⁴⁾

Díl 2

Přezkoumání rozhodnutí**Oddíl 1****Odvolací řízení**

§ 216

(1) Proti rozhodnutí rozhodujícího orgánu může účastník řízení podat odvolání, nestanoví-li tento zákon jinak, nebo jestliže se účastník řízení odvolání písemně nebo ústně do písemného záznamu nevzdal. Ve věcech kárné odpovědnosti je třeba odvolání podat ve lhůtě 8 kalendářních dnů a v ostatních věcech ve lhůtě 15 kalendářních dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(2) Odvolání se podává písemně u rozhodujícího orgánu, který rozhodnutí vydal.

(3) Jestliže účastník řízení v důsledku nesprávn-

⁸²⁾ Vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů.

⁸³⁾ Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁴⁾ § 274 písm. e) občanského soudního řádu.

ného poučení nebo proto, že nebyl poučen vůbec, podal odvolání po uplynutí tímto zákonem stanovené lhůty nebo u nepříslušného orgánu, má se za to, že podal odvolání včas a u příslušného orgánu, jestliže tak učinil nejpozději ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

(4) Odvolací orgán může prominout zmeškání lhůty k podání odvolání, jestliže k němu došlo ze závažných důvodů a účastník řízení o to požádá ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy došlo ke zmeškání, a zároveň podá odvolání.

(5) Podané odvolání nemá odkladný účinek; to neplatí ve věcech

- a) kárné odpovědnosti,
- b) náhrady škody a bezdůvodného obohacení.

(6) Rozhodující orgán, který napadené rozhodnutí vydal, může odvolání sám vyhovět, jen vyhoví-li mu v plném rozsahu; neučiní-li tak, je povinen bez odkladu, nejpozději však ve lhůtě 15 dnů od podání odvolání, předložit odvolání se spisovým materiálem odvolacímu orgánu.

(7) Proti rozhodnutí o odvolání se nelze dále odvolat.

§ 217

Odvolací orgán

(1) Odvolacím orgánem je

- a) ve věcech kárné odpovědnosti kárná komise druhého stupně,
- b) v ostatních věcech nadřízený služební orgán.

(2) O odvolání proti rozhodnutím vydaným zástupcem generálního ředitele (§ 200 věta druhá a třetí) rozhoduje generální ředitel.

(3) Jestliže jsou pro to důvody, odvolací orgán rozhodnutí změní nebo zruší, jinak odvolání zamítne a rozhodnutí potvrdí. Odvolá-li se proti rozhodnutí o uložení kárného opatření jen státní zaměstnanec, nemůže mu být uloženo přísnější kárné opatření.

(4) Rozhodnutí odvolacího orgánu, s výjimkou odvolání týkajících se kárné odpovědnosti, předchází projednání odvolání v poradní odvolací komisi. Poradní odvolací komise odvolacímu orgánu doporučí návrh rozhodnutí o odvolání. Odvolací orgán není doporučením poradní odvolací komise vázán.

§ 218

Poradní odvolací komise a doporučení návrhu rozhodnutí

(1) Služební orgán, který je odvolacím orgánem [§ 217 odst. 1 písm. b) a odst. 2], zřizuje poradní odvolací komisi.

(2) Poradní odvolací komise musí mít nejméně

3 členy, má-li více členů, musí jich být lichý počet. Členy poradní odvolací komise mohou být jen státní zaměstnanci, zpravidla s právnickým vysokoškolským vzděláním magisterského studijního programu. Poradní odvolací komisi předsedá nejvýše služebně postavený státní zaměstnanec; je-li v této komisi více stejně služebně postavených státních zaměstnanců, určí se z nich předseda losem.

(3) Členem poradní odvolací komise nesmí být oprávněný představený, státní zaměstnanec, který se podílel na přípravě rozhodnutí v prvním stupni, a státní zaměstnanec z důvodů uvedených v § 202 odst. 3.

(4) Poradní odvolací komise je schopna se usnášet, je-li přítomen plný počet členů, a to většinou všech hlasů.

(5) Požádá-li účastník řízení, aby byl seznámen se složením poradní odvolací komise, je odvolací orgán povinen mu vyhovět.

(6) Účastník řízení může uplatnit u odvolacího orgánu námitku podjatosti vůči členu poradní odvolací komise z důvodů uvedených v § 202 odst. 3. Námitka podle věty první musí být podána písemně. Odvolací orgán námitku podjatosti přezkoumá. Je-li námitka podjatosti důvodná, vyloučí odvolací orgán rozhodnutím člena poradní odvolací komise z jednání a zároveň rozhodne, který státní zaměstnanec vyloučeného člena nahradí; jinak námitku zamítne.

(7) Proti rozhodnutí podle odstavce 6 není odvolání přípustné.

(8) Poradní odvolací komise projedná odvolání na základě celého spisového materiálu a přezkoumá správnost napadeného rozhodnutí.

(9) Výsledkem projednání odvolání v poradní odvolací komisi je doporučení, které obsahuje

- a) označení poradní odvolací komise, jména, příjmení a akademické tituly státních zaměstnanců, kteří jsou členy této komise, jejich služební označení a evidenční čísla,
- b) místo a datum zasedání,
- c) označení účastníka řízení, jméno, příjmení a akademický titul; jde-li o státního zaměstnance, i jeho služební označení, rodné číslo a evidenční číslo,
- d) označení rozhodnutí, které bylo odvoláním napadeno, nebo jeho části,
- e) doporučující výrok, jeho odůvodnění, výsledek hlasování a podpisy členů poradní odvolací komise.

Oddíl 2

Přezkoumání pravomocných rozhodnutí

§ 219

(1) Zjistí-li se dodatečně závažné okolnosti, které

účastník řízení nemohl bez své viny v řízení uplatnit a které odůvodňují příznivější rozhodnutí v jeho prospěch, může rozhodující orgán na návrh účastníka řízení změnit nebo zrušit pravomocné rozhodnutí. Rozhodující orgán, který rozhodnutí zrušil, rozhodne ve věci samé. Ve věcech kárné odpovědnosti může návrh podle věty první podat jen státní zaměstnanec.

(2) Návrh podle odstavce 1 může účastník řízení podat jen ve lhůtě 3 měsíců ode dne, kdy se dověděl o okolnostech odůvodňujících navrhovanou změnu, nejpozději však ve lhůtě 3 let od nabytí právní moci rozhodnutí, jinak toto právo zaniká.

(3) Zjistí-li se dodatečně, že pravomocné rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, zruší je ve věcech kárné odpovědnosti kárná komise druhého stupně a v ostatních věcech odvolací orgán. Takto lze pravomocné rozhodnutí zrušit ve lhůtě 3 let ode dne, kdy nabylo právní moci, jinak tato možnost zaniká.

HLAVA IV

DORUČOVÁNÍ VE VĚCÍCH SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 220

(1) Písemnosti týkající se služebního poměru (dále jen „písemnosti“) musí být doručeny státnímu zaměstnanci do vlastních rukou.

(2) Písemnosti doručuje služební úřad státnímu zaměstnanci v místě sídla služebního úřadu, který je služebním působištěm státního zaměstnance, v jeho bydlišti nebo kdekoli bude zastížen; není-li to možné, lze doručit písemnost držitelem poštovní licence.

(3) Písemnosti doručované držitelem poštovní licence se doručují na poslední známou adresu státního zaměstnance jako doporučená zásilka s doručenkou a poznámkou „do vlastních rukou“.

(4) Nebyl-li státní zaměstnanec, kterému má být písemnost doručena, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u orgánu obce a státního zaměstnance o tom vhodným způsobem uvědomí. Písemnost se uloží po dobu 10 dnů. Počátek doby uložení musí být na písemnosti vyznačen. Není-li písemnost v době uvedené ve větě druhé státním zaměstnancem vyzvednuta, vrátí ji držitel poštovní licence odesílajícímu služebnímu úřadu jako nedoručitelnou. Odmítne-li státní zaměstnanec písemnost převzít, držitel poštovní licence na ni tuto skutečnost vyznačí a odesílajícímu služebnímu úřadu písemnost vrátí.

(5) Povinnost služebního úřadu doručit písemnost je splněna, jakmile státní zaměstnanec písemnost převezme nebo jakmile byla držitelem poštovní licence vrácena odesílajícímu služebnímu úřadu jako nedoru-

čitelná a státní zaměstnanec svým jednáním nebo opomenutím doručení písemnosti zmařil. Účinky doručení nastanou i tehdy, jestliže státní zaměstnanec přijetí písemnosti odmítne.

(6) Podmínky doručení podle odstavců 1 až 5 platí i v případech, kdy se písemnost doručuje jiné osobě než státnímu zaměstnanci. Podmínky doručení advokátovi se řídí § 48b občanského soudního řádu.

§ 221

(1) Státní zaměstnanec, popřípadě jiná osoba, doručuje písemnosti určené služebnímu úřadu zpravidla osobním předáním v místě sídla služebního úřadu. Na žádost státního zaměstnance, popřípadě jiné osoby, je služební úřad povinen doručení písemnosti podle věty první písemně potvrdit.

(2) Povinnost doručit písemnost služebnímu úřadu je splněna, jakmile ji služební úřad převzal.

HLAVA V

PŘEZKOUMÁNÍ PRÁVOMOCNÝCH ROZHODNUTÍ VE VĚCÍCH SLUŽEBNÍHO POMĚRU SOUDEM

§ 222

(1) Žalobu proti rozhodnutí vydanému v řízení podle tohoto zákona lze podat soudu do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

(2) Byla-li podána žaloba podle odstavce 1 proti pravomocnému rozhodnutí ve věcech kárné odpovědnosti, náhrady škody nebo bezdůvodného obohacení, odkládá se vykonatelnost rozhodnutí do právní moci rozhodnutí soudu o žalobě.

(3) Jestliže soud na návrh státního zaměstnance shledal, že přeložení (§ 39) bylo nezákonné, přísluší státnímu zaměstnanci od služebního úřadu, z něhož byl přeložen, jeden měsíční plat.

HLAVA VI

PŘECHOD VÝKONU PRÁV A POVINNOSTÍ ZE SLUŽEBNÍHO POMĚRU

§ 223

(1) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že služební úřad zaniká sloučením nebo splynutím s jiným služebním úřadem, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru v plném rozsahu na přejímající služební úřad.

(2) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že služební úřad zaniká rozdělením, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru na služební úřady nově

vzniklé. Tento právní předpis stanoví, který z nově vzniklých služebních úřadů přejímá od dosavadního služebního úřadu výkon práv a povinností ze služebního poměru, které do dne jeho rozdělení zanikly.

(3) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že služební úřad se zřizuje na určitou dobu, stanoví tento předpis též, na který služební úřad přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru při zániku služebního úřadu uplynutím této doby.

§ 224

(1) Stanoví-li zvláštní právní předpis, že část služebního úřadu se převádí do jiného služebního úřadu, přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru týkajících se této části služebního úřadu na přejímající služební úřad.

(2) Práva a povinnosti ze služebního poměru vůči státním zaměstnancům části služebního úřadu převážené podle odstavce 1, které do dne převodu zanikly, vykonává dosavadní služební úřad.

§ 225

Stanoví-li zvláštní právní předpis, že služební úřad se ruší, stanoví tento předpis, na který služební úřad přechází výkon práv a povinností ze služebního poměru státních zaměstnanců zrušeného služebního úřadu a který služební úřad uspokojí nároky státních zaměstnanců zrušeného služebního úřadu, popřípadě uplatní nároky vůči těmto státním zaměstnancům.

HLAVA VII

OBEČNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Právní úkony

§ 226

(1) Právní úkony pro účely tohoto zákona se řídí § 240, 241, § 242 odst. 1 a 2, § 243, 244, § 245 odst. 1 až 3 zákoníku práce.

(2) Nebyl-li právní úkon učiněn ve formě, kterou vyžaduje zákon nebo dohoda účastníků, je neplatný.

Díl 2

Zajištění práv a povinností ze služebního poměru

§ 227

Zajištění práv a povinností ze služebního poměru se řídí § 246 až 248 zákoníku práce.

Díl 3

Zánik práv a povinností ze služebního poměru

§ 228

Zánik práv a povinností ze služebního poměru se řídí § 252 až 260 zákoníku práce.

Díl 4

Lhůty a doby

§ 229

(1) Lhůty a doby ve služebním poměru se řídí § 261 odst. 1 až 3, § 262 až 266 zákoníku práce.

(2) K zániku práva proto, že nebylo ve stanovené lhůtě uplatněno, dochází v případech uvedených v § 25 odst. 2, § 73, § 78 odst. 1 a 2, § 117 větě druhé, § 212 odst. 3, § 219 odst. 2 a 3. K zániku práva proto, že nebylo ve stanovené lhůtě uplatněno, dochází též v případech uvedených v § 204 odst. 3 a § 260 odst. 1 zákoníku práce.

Díl 5

Výklad některých pojmů

§ 230

Platem státního zaměstnance se pro účely § 39 odst. 4, § 40 odst. 2, § 43 odst. 5, § 44 věty druhé, § 55 odst. 2, § 72 odst. 1 písm. b), § 87 odst. 1 a 2, § 98 odst. 1 a 2, § 111 a § 222 odst. 3 rozumí součet měsíčních částek platového tarifu, příplatku za službu, příplatku za vedení, osobního a zvláštního příplatku, na které státnímu zaměstnanci naposledy vznikl nárok, nebo které mu byly naposled určeny.

§ 231

(1) Pro pojem ohrožení nemocí z povolání se použije § 271 zákoníku práce.

(2) Právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby a pokyny k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při výkonu služby se rozumějí předpisy a pokyny uvedené v § 273 zákoníku práce.

(3) Osamělými se rozumějí neprovdané, ovdovělé nebo rozvedené státní zaměstnankyně, svobodní, ovdovělí nebo rozvedení státní zaměstnanci a státní zaměstnankyně i státní zaměstnanci osamělí z jiných vážných důvodů, nežijí-li s druhem, popřípadě s družkou.

§ 232

Zjišťování a používání průměrného výdělku se řídí § 275 zákoníku práce a § 17 zákona o mzdě, odměně za pracovní pohotovost a o průměrném výdělku.³³⁾

HLAVA VIII

POUŽITÍ PRACOVNÍHO POMĚRU

§ 233

(1) Služební orgán může obsadit služební místo fyzickou osobou v pracovním poměru na dobu určitou podle pracovněprávních předpisů,

- a) jestliže státní zaměstnanec je vojákem na vojenském cvičení nebo v mimořádné službě, nebo vykonává-li civilní službu místo vojenského cvičení,
- b) čerpá-li státní zaměstnankyně mateřskou dovolenou, nebo čerpá-li státní zaměstnankyně nebo státní zaměstnanec rodičovskou dovolenou,
- c) jestliže je státní zaměstnanec ve vazbě,
- d) jestliže byl státní zaměstnanec převeden na jiné služební místo podle § 43 odst. 1 písm. a), nebo
- e) byl-li státní zaměstnanec zařazen mimo službu podle § 46 a 48.

(2) Fyzická osoba musí splňovat předpoklady podle § 17 odst. 1; tato osoba může být však starší než 65 let.

(3) Zaměstnanec v pracovním poměru podle odstavce 1 je povinen dodržovat služební předpisy vztahující se k výkonu služby. Se služebními předpisy podle věty první musí být zaměstnanec řádně seznámen.

(4) Se zaměstnancem podle odstavce 1 se sjednávají požadované činnosti jako druh práce v pracovní smlouvě a zařadí se do platové třídy, která ve stupnici platových tarifů (§ 171) odpovídá platové třídě stanovené podle § 136 pro služební místo.

HLAVA IX

INFORMAČNÍ SYSTÉM O SLUŽBĚ A PLATECH

§ 234

(1) Personální útvary služebních úřadů jsou povinny poskytovat generálnímu ředitelství údaje podle § 11 odst. 7 a 8, údaje o platech státních zaměstnanců, čekatelů a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a další údaje o služebním poměru státních zaměstnanců do Informačního systému o službě a platech.

(2) Rozsah a způsob poskytování údajů podle odstavce 1 stanoví vláda nařízením.

(3) Generální ředitelství je povinno předávat údaje o platech státních zaměstnanců, čekatelů a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech Ministerstvu práce a sociálních věcí, Ministerstvu financí a Českému statistickému úřadu.

ČÁST DVANÁCTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

HLAVA I

PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

Díl 1

Systemizace v přechodném období

§ 235

(1) Přechodné období systemizace podle tohoto zákona se ve všech dotčených správních úřadech stanoví od 1. ledna 2004 do 31. prosince 2006.

(2) Systemizace v přechodném období se řídí § 14 až 16 a § 190.

(3) Systemizace v přechodném období se zaměřuje zejména na vytváření služebních míst státních zaměstnanců a míst zaměstnanců.

Díl 2

Jmenování generálního ředitele, zástupce generálního ředitele a další služební orgány

§ 236

(1) Prezident republiky písemně jmenuje na návrh vlády z dosavadních zaměstnanců ve správních úřadech, kteří jsou v pracovním poměru ve správním úřadu, splňují předpoklady podle § 17 odst. 1 a § 42 odst. 1, je u nich dán předpoklad jmenování do služby, protože vykonávají činnosti podle § 6 odst. 2 a pracují ve státní správě alespoň po dobu 6 let, generálního ředitele a zástupce generálního ředitele. Generální ředitel a zástupce generálního ředitele je jmenován do služby na dobu neurčitou; službu na služebním místě generálního ředitele nebo zástupce generálního ředitele vykonávají po dobu 3 let ode dne jmenování. Generální ředitel a zástupce generálního ředitele podle věty první jsou služebními orgány podle tohoto zákona.

(2) Generální ředitel a zástupce generálního ředitele složí služební slib před prezidentem republiky; jinak platí § 33 a 34.

(3) Generální ředitel vyhlásí nejpozději do doby 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona výběrová řízení na služební místo generálního ředitele a na služební místo zástupce generálního ředitele. Na výběrová řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci, kteří mají ve státní správě praxi alespoň po dobu 6 let. Na jmenování generálního ředitele a zástupce generálního ředitele z výběrového řízení se použije § 42 odst. 1 a § 53 odst. 2 s tím, že jde o jmenování do služby na dobu neurčitou. Na jmenování generálním ředitelem a zástupcem generálního ředitele není nárok.

(4) Generální ředitel a zástupce generálního ředitele podle odstavce 3 se ujímají služebních míst po uplynutí doby jmenování generálního ředitele a zástupce generálního ředitele podle odstavce 1.

§ 237

(1) Vedoucí ústředních správních úřadů a vedoucí dalších správních úřadů a jejich zástupci se považují za vedoucí služebních úřadů a zástupce vedoucích služebních úřadů a za služební orgány podle tohoto zákona ve službě na dobu neurčitou. Vedoucí služebních úřadů a jejich zástupci vykonávají službu na služebním místě po dobu 3 let ode dne účinnosti tohoto zákona.

(2) Předseda Komise pro cenné papíry, členové prezidia Komise pro cenné papíry, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, předseda Energetického regulačního úřadu a předseda Českého telekomunikačního úřadu se považují za služební orgány ve službě na dobu určitou po dobu, po kterou trvá podle zvláštního právního předpisu jeho funkční období.²⁶⁾ Předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, předseda Energetického regulačního úřadu a předseda Českého telekomunikačního úřadu mohou být po skončení služby na dobu určitou jmenováni, jestliže o to písemně požádají, do služby na dobu neurčitou na volné služební místo.

(3) Vedoucí služebních úřadů, kteří jsou vedoucími ústředních správních úřadů a zástupci vedoucích služebních úřadů, složí služební slib před generálním ředitelem, vedoucí ostatních služebních úřadů složí služební slib před nadřízeným služebním orgánem, popřípadě před generálním ředitelem; jinak platí § 33 a 34.

(4) Předseda Komise pro cenné papíry, členové prezidia Komise pro cenné papíry, předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, předseda Energetického regulačního úřadu a předseda Českého telekomunikačního úřadu složí služební slib před generálním ředitelem; jinak platí § 33 a 34.

(5) Vedoucí služebních úřadů podle odstavce 1 vyhlásí nejpozději do doby 2 let ode dne plné účinnosti tohoto zákona výběrová řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu a na služební místo zástupce vedoucího služebního úřadu. Na výběrová řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci, kteří mají ve státní správě praxi alespoň po dobu 3 let. Na jmenování vedoucího služebního úřadu a zástupce vedoucího služebního úřadu z výběrového řízení se použije § 42 odst. 1 a § 53 odst. 5 s tím, že jde o jmenování do služby na dobu neurčitou. Na jmenování vedoucím služebního úřadu a jeho zástupcem není nárok.

(6) Na služební místo představeného, který je předsedou Komise pro cenné papíry, členem prezidia Komise pro cenné papíry, předsedou Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, předsedou Energetického re-

gulačního úřadu nebo předsedou Českého telekomunikačního úřadu se výběrové řízení nevyhlašuje.

(7) Vedoucí služebního úřadu a jeho zástupce podle odstavce 5 se ujímají služebních míst po uplynutí doby uvedené v odstavci 1.

Díl 3

Jmenování dosavadních zaměstnanců ve správních úřadech do služby

§ 238

Služební poměr ve službě na dobu určitou

(1) Dosavadní zaměstnanec ve správním úřadu (dále jen „dosavadní zaměstnanec“), který vykonává činnosti podle § 6 odst. 2 a je ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru na dobu neurčitou, a dosavadní zaměstnanec, který vykonává činnosti podle § 6 odst. 2 v zahraniční službě a je ke dni účinnosti tohoto zákona v pracovním poměru na dobu určitou, má nárok být na základě systemizace podle § 235 jmenován do služby na dobu určitou a dosavadní zaměstnanec, který vykonává činnosti podle § 6 odst. 2 v zahraniční službě, má nárok být na základě systemizace podle § 235 jmenován do služby na dobu určitou podle § 29 odst. 2, jestliže

- a) splňuje předpoklady uvedené v § 30 odst. 1; nevyžaduje se však splnění podmínky přípravy na službu ani doložení potřebné zdravotní způsobilosti,
- b) bude podle systemizace vykonávat činnosti podle § 6 odst. 2,
- c) o jmenování do služby správní úřad písemně ve lhůtě 30 pracovních dnů ode dne účinnosti tohoto zákona požádá, jinak tato možnost zaniká; § 229 odst. 2 platí i zde.

(2) Předpoklady podle odstavce 1 písm. a) je dosavadní zaměstnanec povinen správnímu úřadu osvědčit příslušnými listinami nebo jejich ověřenými stejnopisy.¹⁹⁾ Předpoklad bezúhonnosti [§ 17 odst. 1 písm. d)] se osvědčuje výpisem z Rejstříku trestů,²⁰⁾ který není starší než 3 měsíce.

(3) Pracovní poměr dosavadního zaměstnance trvá ode dne účinnosti tohoto zákona až do dne vzniku služebního poměru; to nevyklučuje skončení pracovního poměru podle pracovněprávních předpisů i před vznikem služebního poměru.

(4) Jmenování do služby na dobu určitou provádí příslušný služební orgán rozhodnutím (§ 32 odst. 1).

(5) Na základě jmenování do služby vznikne dosavadnímu zaměstnanci složením služebního slibu podle § 34 odst. 2 služební poměr ve službě na dobu určitou v trvání do 31. prosince 2006. Služební slib se skládá před služebním orgánem (odstavec 4).

(6) Nepožádá-li dosavadní zaměstnanec, který

vykonává činnosti podle § 6 odst. 2, o jmenování do služby, zaniká jeho pracovní poměr na dobu neurčitou uplynutím doby 3 let ode dne účinnosti tohoto zákona; to nevylučuje skončení tohoto pracovního poměru před uplynutím této doby podle pracovních předpisů. Věta první platí i v případě, že dosavadní zaměstnanec nebyl jmenován do služby na dobu určitou proto, že nesplňuje předpoklady podle odstavce 1 písm. a); v tomto případě mu přísluší odstupné podle pracovních předpisů.⁸⁵⁾ Požádal-li však o jmenování do služby dosavadní zaměstnanec, který nevykonává činnosti podle § 6 odst. 2 a nebyl proto do služby na dobu určitou jmenován, jeho pracovní poměr na dobu neurčitou nekončí.

(7) Dosavadní zaměstnanec podle odstavce 6 věty první vykonává druh práce podle své pracovní smlouvy na služebním místě, dosavadní zaměstnanec podle odstavce 6 věty třetí vykonává druh práce podle své pracovní smlouvy na pracovním místě; při odměňování těchto zaměstnanců se postupuje podle § 233 odst. 4.

§ 239

Služební poměr ve službě na dobu neurčitou

(1) Na jmenování do služby na dobu neurčitou má státní zaměstnanec ve službě na dobu určitou podle § 238 nárok, jestliže v této době úspěšně složí kvalifikační zkoušku.

(2) Pro kvalifikační zkoušku platí přiměřeně ustanovení § 24 až 26.

(3) Jmenování do služby na dobu neurčitou provádí příslušný služební orgán rozhodnutím.

(4) V době trvání služby na dobu určitou podle § 238 odst. 5 může být státní zaměstnanec podle systemizace uveden v § 235 jmenován do služby na dobu neurčitou, jestliže s tímto jmenováním vysloví předchozí písemný souhlas. Souhlas státního zaměstnance podle věty první si vyžádá služební úřad. Rozhodnutí o jmenování státního zaměstnance do služby na dobu neurčitou (§ 32 odst. 1) musí být vydáno nejpozději do doby 3 kalendářních měsíců před uplynutím doby trvání služby na dobu určitou. Na základě jmenování se služební poměr státního zaměstnance ve službě na dobu určitou mění ve služební poměr ve službě na dobu neurčitou.

(5) Není-li státní zaměstnanec do uplynutí doby trvání jeho služby na dobu určitou jmenován do služby na dobu neurčitou, služební poměr skončí uplynutím doby trvání služby na dobu určitou; v tomto případě přísluší státnímu zaměstnanci odbytné podle § 55 odst. 2 písm. a), které je splatné podle § 55 odst. 3.

§ 240

Řízení a přezkoumání rozhodnutí

(1) Na vydání a přezkoumání rozhodnutí podle § 238 odst. 4 a § 239 odst. 3 se vztahuje řízení podle tohoto zákona.

(2) Pro doručování písemností se použije § 220 a 221.

Díl 4

Představení, jmenování státních tajemníků, zástupců státních tajemníků, personálních ředitelů a zástupců personálních ředitelů

§ 241

(1) Dosavadní vedoucí zaměstnanci ve správních úřadech, kteří byli jmenováni do služby na dobu určitou (§ 238), mohou vykonávat službu na služebních místech představených po dobu trvání této služby i v době služby na dobu neurčitou, nejdéle však do doby, kdy bude služební místo představeného obsazeno na základě výsledku výběrového řízení.

(2) Zaměstnanci podle odstavce 1, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona vykonávali funkci vedoucího oddělení, ředitele odboru, ředitele sekce nebo zástupce ředitele odboru, se považují za představené na služebních místech vedoucích oddělení, ředitelů odborů nebo zástupců ředitelů odborů podle § 9 odst. 3 písm. a) a c).

(3) Zaměstnanci podle odstavce 1, kteří ke dni účinnosti tohoto zákona vykonávali funkci vrchního ředitele, náměstka člena vlády nebo funkci náměstka vedoucího ústředního správního úřadu, se považují za ředitele sekcí podle § 9 odst. 3 písm. d).

(4) Služební orgán vyhlásí po 3 letech ode dne účinnosti tohoto zákona výběrové řízení na služební místa představených vedoucích oddělení, zástupců vedoucích oddělení, ředitelů odborů, zástupců ředitelů odborů, ředitelů sekcí a zástupců ředitelů sekcí. Na výběrové řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci ve službě na dobu neurčitou, kteří vykonávají ve služebním úřadu, v němž má být služební místo obsazeno, stejný obor služby, který se týká služebního místa představeného, které má být obsazeno. Na jmenování představených podle věty první se použije § 42 odst. 1, § 53 odst. 1; na jmenování představeným není nárok.

(5) Vedoucí oddělení, zástupce vedoucího oddělení, ředitel odboru, zástupce ředitele odboru, ředitel sekce a zástupce ředitele sekce podle odstavce 4 se ujímají služebního místa dnem určeným v rozhodnutí o jmenování.

⁸⁵⁾ § 60a, 60b a 60c zákoníku práce.

§ 242

(1) Generální ředitel písemně jmenuje ve správních úřadech, jimiž jsou ministerstva, v dohodě se členem vlády, který toto ministerstvo řídí, a v Úřadu vlády v dohodě s vedoucím Úřadu vlády státního tajemníka a zástupce státního tajemníka z dosavadních vedoucích zaměstnanců v těchto správních úřadech, kteří vykonávají funkci vrchního ředitele, ředitele sekce nebo náměstka člena vlády, splňují předpoklady podle § 17 odst. 1 a § 42 odst. 1, je u nich dán předpoklad jmenování do služby, protože vykonávají činnosti podle § 6 odst. 2 a pracují ve státní správě alespoň po dobu 4 let. Státního tajemníka a zástupce státního tajemníka je třeba jmenovat též ředitelem sekce. Státní tajemník a zástupce státního tajemníka je jmenován do služby na dobu neurčitou. Na jmenování státního tajemníka a zástupce státního tajemníka a jeho odvolání se vztahuje § 53 odst. 4 a § 198 odst. 2 písm. c).

(2) Státní tajemník a zástupce státního tajemníka složí služební slib před generálním ředitelem, jinak platí § 33 a 34.

§ 243

(1) Státní tajemník písemně jmenuje ve správních úřadech, jimiž jsou ministerstva a Úřad vlády, personálního ředitele a zástupce personálního ředitele z dosavadních vedoucích zaměstnanců v těchto správních úřadech, kteří přímo zajišťují zaměstnanecké vztahy podle pracovněprávních předpisů, splňují předpoklady podle § 17 odst. 1 a § 42 odst. 1, je u nich dán předpoklad jmenování do služby, protože vykonávají činnosti podle § 6 odst. 2 a pracují ve státní správě alespoň po dobu 3 let. V případě zástupce personálního ředitele nemusí jít o vedoucího zaměstnance. Personální ředitel a zástupce personálního ředitele vykonávají službu na služebním místě ve službě na dobu neurčitou po dobu 3 let ode dne jmenování.

(2) Personální ředitel a zástupce personálního ředitele jsou služebními orgány podle tohoto zákona.

(3) Personální ředitel a zástupce personálního ředitele složí služební slib před státním tajemníkem, jinak platí § 33 a 34.

(4) Státní tajemník vyhlásí nejpozději do doby 2 let ode dne účinnosti tohoto zákona výběrové řízení na služební místo personálního ředitele a na služební místo zástupce personálního ředitele. Na výběrové řízení se přiměřeně použije § 18 odst. 2 a § 19. K výběrovému řízení se mohou přihlásit státní zaměstnanci, kteří mají ve státní správě praxi alespoň po dobu 3 let. Na jmenování personálního ředitele a zástupce perso-

nálního ředitele z výběrového řízení se vztahuje § 42 odst. 1, § 53 odst. 3 a § 198 odst. 2 písm. c) s tím, že jde o jmenování do služby na dobu neurčitou. Na jmenování personálního ředitele a zástupcem personálního ředitele není nárok.

(5) Personální ředitel a zástupce personálního ředitele podle odstavce 4 se ujímají služby na služebních místech po uplynutí doby jmenování personálního ředitele a zástupce personálního ředitele podle odstavce 1.

Díl 5

Omezení některých práv státních zaměstnanců

§ 244

Do doby 15 dnů po vzniku služebního poměru ve službě na dobu určitou (§ 238) jsou státní zaměstnanci povinni ukončit jinou výdělečnou činnost podle § 65 odst. 2 část věty před středníkem.

Díl 6

Odměňování

§ 245

(1) Dosavadním zaměstnancům jmenovaným do služby na dobu určitou (§ 238) na služební místo, na kterém budou vykonávat službu obdobného obsahu, jaký měli druh práce v pracovním poměru, se pro účely jejich zařazení do platového stupně zahrne do doby praxe odchylně od § 137 odst. 2 a 3 veškerá doba praxe započítaná ke dni jejich jmenování do služby podle právního předpisu o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy.⁸⁶⁾ Obdobně se postupuje, budou-li státní zaměstnanci uvedeni ve větě první jmenování do služby na dobu neurčitou.

(2) Státnímu zaměstnanci, který byl jmenován do služby, může služební orgán přiznat, zvýšit, snížit nebo odejmout osobní příplatek do doby jeho prvního služebního hodnocení na návrh jeho bezprostředně nadřízeného představeného.

§ 246

(1) Dosavadního zaměstnance, který se při výkonu práce v pracovním poměru dlouhodobě osvědčil, přestože nesplňoval pro požadované činnosti předpoklad vzdělání podle právního předpisu o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy,⁸⁷⁾ lze jmenovat do služby na dobu určitou a do služby na dobu neurčitou na služební místo, na kterém bude vykonávat službu obdobného obsahu, jaký měl jeho druh

⁸⁶⁾ § 5 nařízení vlády č. 253/1992 Sb., o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy, některých dalších orgánů a obcí, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁷⁾ Nařízení vlády č. 253/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

práce v pracovním poměru, i v případě, že pro toto služební místo nespĺňuje pŕedepsané vzdělaní podle § 7 odst. 2 písm. f) a odst. 3.

(2) Po dobu výkonu služby na služebním místě uvedeném v odstavci 1 se na státního zaměstnance pohlíží jako na státního zaměstnance, který pŕedepsané vzdělaní splňuje.

§ 247

Dosavadním zaměstnancům ve správních úřadech, kterým se určuje platový tarif podle § 173 odst. 1 až 5, se odchýlně od tohoto paragrafu zahrne pro účely zařazení do platového stupně veškerá doba praxe započítaná do dne účinnosti tohoto zákona podle právního předpisu o platových poměrech zaměstnanců orgánů státní správy,⁸⁶⁾ nedojde-li ke změně obsahu druhu práce sjednaného v pracovní smlouvě.

§ 248

Do vydání nařízení vlády k provedení § 151 odst. 2 se postupuje podle § 13 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce a některé další zákony, ve znění nařízení vlády č. 461/2000 Sb.

Díl 7

Práva a povinnosti z pracovního poměru

§ 249

Práva a povinnosti vyplývající z pracovního poměru dosavadních zaměstnanců, kteří byli jmenováni státními zaměstnanci podle § 236 odst. 1, § 237 odst. 1, § 238 odst. 5, § 239 odst. 3, § 242 a § 243 odst. 1, se řídí pracovní právními předpisy.

Díl 8

Služební hodnocení státních zaměstnanců

§ 250

První služební hodnocení (§ 195) státních zaměstnanců uvedených v § 249 se provádí po 1. lednu 2007.

Díl 9

Příspěvek k důchodu

§ 251

Doba trvání služby na dobu určitou a služby na dobu neurčitou státních zaměstnanců podle § 249 se započte do doby služby podle § 112 odst. 6.

Díl 10

Zřízení personálních útvarů

§ 252

Ve služebních úřadech, v nichž má podle § 13 působit personální útvar, zřídí služební orgán bez zbytečného odkladu personální útvar.

HLAVA II

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 253

Zrušuje se zákon č. 213/1948 Sb., o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů.

§ 254

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2004, s výjimkou ustanovení § 5 odst. 3, § 6 odst. 2, § 9 odst. 3 písm. d) a e) a odst. 4, § 11 až 13, § 32 až 34, § 135, § 136 odst. 2, § 171, § 172 odst. 2, § 235, § 236 odst. 1 a 2, § 237 odst. 1, 3 a 4, § 242, § 243 odst. 1 až 3, § 252 a příloh č. 1 a 3, která nabývají účinnosti dnem vyhlášení.

Klaus v. r.

Havel v. r.

v z. Rychetský v. r.

CHARAKTERISTIKY PLATOVÝCH TŘÍD STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ VE SLUŽEBNÍCH ÚRADECH

1. 1. platová třída

Služební označení: referent

Předepsané vzdělání: střední odborné vzdělání

Stejnorodé, přesně vymezené činnosti s rámcovým zadáním a s přesně vymezenými výstupy, s větší možností volby jiného postupu a rámcovými návaznostmi na další procesy (dále jen „rutinní činnosti“), kde je předmětem činnosti mnoho prvků se vzájemnými vazbami a souvztažnostmi, které jsou součástí určitého systému nebo samostatné systémy bez dalších vazeb, například podklady jednotlivých správních řízení, důležité adresné písemnosti, předvolání, lhůty.

2. 2. platová třída

Služební označení: odborný referent

Předepsané vzdělání: úplné střední vzdělání

Rutinní činnosti, kde jsou předmětem ucelené systémy s vnitřním řádem mnoha prvků s dílčími vazbami na malý okruh dalších systémů, například jednoduchá podání do protokolu, evidence, registrace, soubory podkladů pro správní řízení v jednoduchých věcech (malého rozsahu a jednoduchého způsobu zjišťování bez dalších náležitostí stanovených zvláštním předpisem), například shromažďování a vedení návrhů a vyjádření účastníků řízení, důkazů, čestných prohlášení, přiznání a dokladů, provádění výpočtů, poskytování odborných informací.

3. 3. platová třída

Služební označení: referent-specialista

Předepsané vzdělání: úplné střední vzdělání

Různorodé, rámcově vymezené činnosti se zadáním podle obvyklých postupů se stanovenými výstupy, postupy a značnými vazbami na další procesy (dále jen „odborné činnosti“), kde jsou předmětem ucelené samostatné systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy, například příprava správního řízení (případu) s jednoznačným postupem a s malým počtem účastníků nebo příprava (vedení) ucelené podkladové dokumentace pro rozhodnutí s dalšími náležitostmi a listinnými důkazy, požadovanými zvláštním předpisem, znaleckými posudky, ohledáním.

4. 4. platová třída

Služební označení: vyšší referent

Předepsané vzdělání: úplné střední vzdělání

Odborné činnosti, kde jsou předmětem komplexní systémy s vnitřním členěním na ucelené subsystémy s úzkými vazbami na další systémy a s dalším vnitřním členěním, například vyřizování správních případů (správního řízení) s více účastníky, s rozsáhlou podkladovou dokumentací, zasahujících do více právních a věcných oblastí, náročné na dobu řízení (lhůty) a předpokládající složitou podkladovou dokumentaci, vedení jednoduchých agend s jednotlivými prvky systému, malým rozsahem působnosti a omezenými vazbami na další agendy, vedení soustavy podkladové dokumentace spojené s vyhledáváním (bez analýzy), dokumentováním, složitými výpočty (mnoho parametrů), šetřením, prošetřováním.

5. 5. platová třída

Služební označení: vyšší referent-specialista (inspektor)

Předepsané vzdělání: úplné střední vzdělání

Zajišťování širokého souboru činností s rámcově stanovenými vstupy a způsobem vykonávání a vymezenými výstupy, které jsou organickou součástí širších procesů (dále jen „odborné specializované činnosti“), kde jsou předmětem činnosti zvláště složité správní případy s mnoha účastníky zasahující do mnoha různorodých právních a věcných oblastí a vyžadující rozsáhlou podkladovou dokumentaci, dožadání, znalecké posudky a složitý výkon

rozhodnutí. Zajišťování uceleného souhrnu prací v oboru služby (dále jen „služební agenda“) územních správních úřadů.

6. 6. platová třída

Služební označení: vrchní referent (vrchní inspektor)

Předepsané vzdělání: vyšší odborné vzdělání nebo bakalářský studijní program

Zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémové činnosti“), kde jsou předmětem činnosti komplexní systémy složené ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami, například složité služební agendy územních správních úřadů s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další obory služby nebo služební agendy správních úřadů s celostátní působností.

7. 7. platová třída

Služební označení: rada

Předepsané vzdělání: bakalářský studijní program

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda ministerstev a ústředních správních úřadů s danými jednoznačnými vztahy k ostatním agendám, průběhem a způsobem provádění nebo služební agenda správních úřadů s celostátní působností s rozsáhlými vnitřními a vnějšími vazbami na další agendy a s dopady na široké skupiny obyvatelstva. Činnosti s nespécifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy (dále jen „systémové specializované činnosti“) v oborech služby územních správních úřadů.

8. 8. platová třída

Služební označení: odborný rada

Předepsané vzdělání: magisterský studijní program

Systémové činnosti, kde je předmětem služební agenda ministerstev a ústředních správních úřadů nebo obor služby správních úřadů s celostátní působností. Systémové specializované činnosti v oborech služby územních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním a s četnými vazbami na další služební obory a zasahujících do mnoha věcných a právních oblastí.

9. 9. platová třída

Služební označení: vrchní rada

Předepsané vzdělání: magisterský studijní program

Činnosti s nespécifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy (dále jen „koncepční činnost“) v oborech služby správních úřadů s celostátní působností nebo v oborech služby územních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory služby a s četnými vazbami na další obory služby a zasahující do mnoha věcných a právních oblastí nebo se zvláště obtížnými podmínkami pro plnění úkolů celospolečenského významu včetně koordinace a sjednocování postupu územních správních úřadů při výkonu daného oboru služby. Systémové činnosti v oborech služby ministerstev a ústředních správních úřadů nebo ve služebních agendách těchto úřadů zasahujících do různých věcných a právních oblastí nebo jinak věcně a organizačně složitých služebních agendách se zásadními vazbami na další obory služby.

10. 10. platová třída

Služební označení: ministerský rada (státní rada, vládní rada)

Předepsané vzdělání: magisterský studijní program

Systémové specializované činnosti ve specializovaných oborech služby ministerstev a ústředních správních úřadů nebo systémové činnosti v oborech služby ministerstev a ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním a s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností. Koncepční činnosti správních úřadů s celostátní působností s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory služby a s četnými vazbami na další obory služby a zasahující do mnoha věcných a právních oblastí nebo se zvláště obtížnými podmínkami pro

plnění úkolů celospolečenského významu včetně koordinace a sjednocování postupu dalších územních správních úřadů při výkonu daného oboru služby.

11. 11. platová třída

Služební označení: vyšší ministerský rada (vyšší státní rada, vyšší vládní rada)

Předepsané vzdělání: magisterský studijní program

Koncepční činnost ve specializovaných oborech služby ministerstev a ústředních správních úřadů včetně systémové koordinace více oborů služby a systémů celospolečenského významu. Systémové specializované činnosti v oborech služby ministerstev a ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností.

12. 12. platová třída

Služební označení: vrchní ministerský rada (vrchní státní rada, vrchní vládní rada)

Předepsané vzdělání: magisterský studijní program

Stanovování koncepce dlouhodobého vývoje oborů služby ministerstev a ústředních správních úřadů s rozsáhlým vnitřním členěním na specializované obory služby a s širokými vazbami na jiné obory služby s celostátní působností a jiné celospolečenské systémy předurčující konání nejširších skupin dalších osob v zásadních oblastech včetně systémové koordinace s mezinárodními a nadnárodními systémy.

Příloha č. 2 k zákonu č. 218/2002 Sb.

ROZPĚTÍ PŘÍPLATKŮ ZA VEDENÍ
(v Kč za měsíc)

Představený	ministerstva a ústřední správní úřady	správní úřady s celostátní působností	správní úřady s krajskou působností	ostatní správní úřady
zástupce vedoucího oddělení	1 000 až 2 000	500 až 1 500		
vedoucí oddělení zástupce ředitele odboru zástupce personálního ředitele vedoucí zastupitelského úřadu	2 000 až 5 000	1 000 až 3 000		
ředitel odboru zástupce ředitele sekce personální ředitel vedoucí zastupitelského úřadu	4 000 až 8 000	2 500 až 6 000	2 000 až 5 000	1 500 až 4 000
ředitel sekce zástupce státního tajemníka zástupce generálního ředitele zástupce vedoucího služebního úřadu	6 000 až 10 000	4 500 až 8 000	3 500 až 7 000	3 000 až 5 500
státní tajemník vedoucí služebního úřadu generální ředitel	8 000 až 13 000	6 000 až 10 000	5 000 až 8 000	4 500 až 7 000

CHARAKTERISTIKY PLATOVÝCH TŘÍD ZAMĚSTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH

1. 1. platová třída

Práce sestávající z jednoznačných opakujících se pracovních operací. Práce s jednotlivými předměty, jednoduchými pomůckami a ručními nástroji bez vazeb na další procesy a činnosti. Provádění jednotlivých manipulačních operací s jednotlivými kusy a předměty malé hmotnosti.

Běžné nároky na smyslové funkce. Práce v příznivých vnějších podmínkách.

2. 2. platová třída

Práce stejného druhu konané podle přesného zadání a s přesně vymezenými výstupy, s malou možností odchylky a s rámcovými návaznostmi na další procesy. Práce s více prvky (předměty) tvořícími celek, například manipulace s předměty vyžadujícími zvláštní zacházení (křehké, těžké, vznětlivé, s nebezpečím nákazy). Provádění dílčích prací, které jsou součástí širších procesů.

Dlouhodobé a jednostranné zatížení drobných svalových skupin (prstů, zápěstí), práce ve vnuceném pracovním rytmu a při mírně zhoršených (např. klimatických) vnějších podmínkách (dále jen „mírná fyzická a neuropsychická zátěž“). Práce s případným rizikem pracovního úrazu.

3. 3. platová třída

Práce s přesně vymezenými vstupy a výstupy a obecně vymezeným postupem s rámcovými návaznostmi na další procesy. Práce s celky a sestavami s logickým (účelovým) uspořádáním bez vazeb na jiné celky (sestavy). Případná odpovědnost za ohrožení zdraví a bezpečnosti spolupracovníků v rámci jednoho kolektivu.

Práce je spojena s mírnou zátěží a s případným rizikem pracovního úrazu.

4. 4. platová třída

Stejnorodé práce s rámcovým zadáním a s přesně vymezenými výstupy, s větší možností volby jiného postupu a s rámcovými návaznostmi na další procesy. Práce s celky a sestavami několika jednotlivých prvků (předmětů) s logickým (účelovým) uspořádáním s dílčími vazbami na jiné celky (sestavy). Práce předpokládající jednoduché pracovní postupy.

Dlouhodobé a jednostranné zatížení větších svalových skupin. Mírně zvýšené psychické nároky spojené se samostatným řešením skupiny stejnorodých časově ustálených pracovních operací podle daných postupů.

5. 5. platová třída

Práce vykonávané s mnoha vzájemně provázanými prvky, které jsou součástí určitého systému. Usměrňování jednoduchých rutinních a manipulačních prací a procesů v proměnlivých skupinách, týmech a jiných nestálých organizačních celcích a bez podřízenosti skupiny zaměstnanců spojené s odpovědností za škody, které nelze odstranit vlastními silami a v krátké době.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou převážně zastoupeny konkrétní jevy a procesy různorodějšího charakteru s nároky na dlouhodobější paměť, dílčí představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Přesné smyslové rozlišování drobných detailů. Dlouhodobé, jednostranné a nadměrné zatížení svalových skupin předměty různých hmotností.

6. 6. platová třída

Různorodé, rámcově vymezené odborné práce se zadáním podle obvyklých postupů, se stanovenými výstupy, postupy a vazbami na další procesy. Práce s ucelenými systémy složenými z mnoha prvků s dílčími vazbami na malý okruh dalších systémů. Koordinace prací v proměnlivých skupinách.

Zvýšené psychické nároky vyplývající ze samostatného řešení úkolů s různorodými konkrétními jevy a pro-

cesy a s nároky na představivost a předvídatelnost, schopnost srovnávání, pozornost a operativnost. Značná smyslová náročnost. Značná zátěž velkých svalových skupin ve velmi ztížených pracovních podmínkách.

7. 7. platová třída

Odborné práce konané s ucelenými samostatnými systémy s případným členěním na dílčí subsystémy a s vazbami na další systémy. Usměrnování a koordinace jednoduchých odborných prací. Odpovědnost za zdraví dalších osob nebo za škody odstranitelné pouze skupinou dalších zaměstnanců nebo za škody osob jednajících na základě chybných příkazů nebo opatření odstranitelné za delší období.

Psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení úkolů, kde jsou rovnoměrně zastoupeny konkrétní a abstraktní jevy a procesy různorodého charakteru. Nároky na aplikační schopnosti a přizpůsobivost různým podmínkám, na logické myšlení a určitou představivost (dále jen „mírně zvýšená psychická námaha“). Vysoká náročnost na identifikaci velmi malých detailů, znaků nebo jiných zrakově důležitých informací a zvýšené nároky na vestibulární aparát. Nadměrné zatížení velkých svalových skupin v extrémních pracovních podmínkách (dále jen „vysoká smyslová a neuropsychická zátěž“).

8. 8. platová třída

Zajišťování širšího souboru odborných prací s rámcově stanovenými vstupy a způsobem vykonávání a vymezenými výstupy, které jsou organickou součástí širších procesů. Práce v rámci komplexních systémů s vnitřním členěním na ucelené subsystémy s úzkými vazbami na další systémy a s vnitřním členěním i mimo rámec organizace.

S výkonem prací je spojena mírně zvýšená psychická námaha a vysoká smyslová a neuropsychická zátěž.

9. 9. platová třída

Odborné specializované práce, ve kterých je předmětem komplexní samostatný systém složený z několika dalších sourodých celků nebo nejsložitější samostatné celky. Koordinace a usměrnování odborných prací.

Zvýšená psychická námaha vyplývající ze samostatného řešení soustavy úkolů, kde jsou více zastoupeny abstraktní jevy a procesy, s nároky na poznávání, chápání a interpretaci jevů a procesů. Vysoké nároky na paměť, flexibilitu, schopnosti analýzy, syntézy a obecného srovnávání (dále jen „zvýšená psychická námaha“). Vysoké nároky na vestibulární aparát a mimořádná zátěž nervové soustavy (dále jen „mimořádná smyslová a neuropsychická zátěž“).

10. 10. platová třída

Zajišťování komplexu činností s obecně vymezenými vstupy, rámcově stanovenými výstupy, značnou variantností způsobu řešení a postupů a specifickými vazbami na široký okruh procesů (dále jen „systémové práce“). Předmětem práce je komplexní systém složený ze samostatných různorodých systémů se zásadními určujícími vnitřními a vnějšími vazbami. Koordinace a usměrnování odborných specializovaných prací.

S výkonem prací je spojena zvýšená psychická námaha, případně mimořádná smyslová a neuropsychická zátěž.

11. 11. platová třída

Systémové práce, jejichž předmětem činnosti jsou dílčí obory činností se širokou působností.

S výkonem prací je spojena značná psychická námaha vyplývající z velké složitosti kognitivních procesů a vyššího stupně abstraktního myšlení, představivosti, generalizace a z nutnosti rozhodování podle různých kritérií (dále jen „značná psychická námaha“).

12. 12. platová třída

Komplex systémových činností s variantními obecnými vstupy, rámcově stanovenými výstupy a předem nespécifikovanými způsoby a postupy se širokými vazbami na další procesy (dále jen „systémové specializované práce“), kde jsou předmětem obory činnosti složené ze systémů s rozsáhlými vnějšími a vnitřními vazbami.

S výkonem prací je spojena značná psychická námaha.

13. 13. platová třída

Systémové specializované práce, jejichž předmětem činnosti je soubor oborů nebo obor s rozsáhlou vnitřní strukturou a vnějšími vazbami. Komplexní koordinace a usměrňování systémových prací.

Vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení. Objevování nových postupů a způsobů a hledání řešení netradičním způsobem. Přenos a aplikace metod a způsobů z jiných odvětví a oblastí. Rozhodování v rámci značně kombinovatelných spíše abstraktních a různorodých jevů a procesů z různých odvětví a oborů (dále jen „vysoká psychická námaha“).

14. 14. platová třída

Činnosti s nespécifikovanými vstupy, způsoby řešení a velmi rámcově vymezenými výstupy s velmi širokými vazbami na další procesy, tvůrčí rozvojová a koncepční činnost a systémová koordinace (dále jen „tvůrčí systémové práce“). Předmětem je soubor oborů nebo obor s rozsáhlým vnitřním členěním a s četnými vazbami na další obory a s působností a dopadem na široké skupiny obyvatelstva nebo souhrn jinak náročných oborů. Koordinace a usměrňování systémových specializovaných prací.

S výkonem prací je spojena vysoká psychická námaha.

15. 15. platová třída

Tvůrčí systémové práce, kdy předmětem je odvětví jako soubor vzájemně provázaných oborů nebo nejnáročnější obory zásadního významu.

Velmi vysoká psychická námaha vyplývající z vysokých nároků na tvůrčí myšlení ve vysoce abstraktní rovině při značné variabilitě a kombinovatelnosti procesů a jevů a na schopnosti nekonvenčního systémového nazírání v nejširších souvislostech.

OBSAH SLUŽEBNÍHO ZÁKONA

ČÁST PRVNÍ

VŠEOBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1 – 16

Hlava I	Předmět úpravy a rozsah působnosti	§ 1 – 2
Hlava II	Základní ustanovení	§ 3 – 10
Díl 1	Správní úřad a služební úřad	§ 3 – 4
Díl 2	Obor služby	§ 5
Díl 3	Státní zaměstnanci	§ 6 – 9
Díl 4	Služební předpisy	§ 10
Hlava III	Organizační věci služby a správa služebních vztahů státních zaměstnanců	§ 11 – 13
Hlava IV	Systemizace	§ 14 – 16

ČÁST DRUHÁ

PŘÍPRAVA NA SLUŽBU

§ 17 – 27

Hlava I	Předpoklady k přijetí pro přípravu na službu	§ 17
Hlava II	Výběrové řízení k přípravě na službu	§ 18 – 19
Hlava III	Výjimky z výběrového řízení k přípravě na službu	§ 20
Hlava IV	Průběh přípravy na službu	§ 21 – 23
Hlava V	Ukončení přípravy na službu	§ 24 – 26
Hlava VI	Společné ustanovení o přípravě na službu	§ 27

ČÁST TŘETÍ

SLUŽEBNÍ POMĚR

§ 28 – 60

Hlava I	Služební poměr a druhy služby	§ 28 – 29
Hlava II	Předpoklady ke jmenování do služby, překážky jmenování do služby a výkonu služby, jmenování do služby, služební slib a vznik služebního poměru	§ 30 – 35
Díl 1	Předpoklady ke jmenování do služby a jejich plnění po dobu služby	§ 30
Díl 2	Jmenování do služby, služební slib a vznik služebního poměru	§ 31 – 34
Díl 3	Překážky jmenování do služby a výkonu služby	§ 35
Hlava III	Zařazení státního zaměstnance ve službě s ohledem na příbuzenské a jiné podobné vztahy	§ 36
Hlava IV	Změny služebního poměru	§ 37 – 53
Díl 1	Druhy změn služby	§ 37 – 50
Díl 2	Společná ustanovení o změnách služby	§ 51 – 53
Hlava V	Skončení služebního poměru	§ 54 – 58
Díl 1	Skončení služebního poměru služebním orgánem	§ 55
Díl 2	Skončení služebního poměru na základě žádosti státního zaměstnance	§ 56
Díl 3	Skončení služebního poměru ze zákona	§ 57
Díl 4	Rozhodnutí o skončení služebního poměru	§ 58
Hlava VI	Služební posudek, potvrzení o službě a neplatné skončení služebního poměru	§ 59 – 60

ČÁST ČTVRTÁ**POVINNOSTI, ZÁKLADNÍ PRÁVA STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ,
OMEZENÍ NĚKTERÝCH PRÁV STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ,
PŘÍKAZY K VÝKONU SLUŽBY A ODMĚNY
ZA PŘÍKLADNOU SLUŽBU**

§ 61 – 69

Hlava I	Povinnosti, základní práva státních zaměstnanců a omezení některých práv státních zaměstnanců	§ 61 – 67
Díl 1	Povinnosti státních zaměstnanců	§ 61 – 62
Díl 2	Základní práva státních zaměstnanců	§ 63
Díl 3	Omezení některých práv státních zaměstnanců	§ 64 – 67
Hlava II	Příkazy k výkonu služby	§ 68
Hlava III	Odměny za příkladnou službu	§ 69

ČÁST PÁTÁ**KÁRNÁ ODPOVĚDNOST**

§ 70 – 79

Hlava I	Služební kázeň	§ 70
Hlava II	Kárné provinění, kárné opatření a zánik kárné odpovědnosti	§ 71 – 73
Hlava III	Výkon kárné pravomoci	§ 74 – 76
Hlava IV	Zahájení kárného řízení	§ 77 – 78
Hlava V	Zaházení kárného opatření	§ 79

ČÁST ŠESTÁ**PODMÍNKY VÝKONU SLUŽBY**

§ 80 – 102

Hlava I	Zákaz diskriminace ve služebním poměru	§ 80
Hlava II	Doba výkonu služby a doba odpočinku	§ 81 – 84
Díl 1	Doba výkonu služby a přestávky ve službě	§ 81
Díl 2	Služební pohotovost	§ 82
Díl 3	Služba přesčas a služba v noční době	§ 83
Díl 4	Dovolená	§ 84
Hlava III	Služební volno	§ 85 – 86
Díl 1	Překážky na straně státního zaměstnance	§ 85
Díl 2	Překážky na straně služebního úřadu	§ 86
Hlava IV	Vzdělávání státních zaměstnanců	§ 87 – 88
Hlava V	Institut státní správy	§ 89 – 94
Hlava VI	Náhrady výdajů poskytované státním zaměstnancům v souvislosti s výkonem služby	§ 95
Hlava VII	Bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby	§ 96
Hlava VIII	Vytváření podmínek pro výkon služby a zabezpečení státních zaměstnanců	§ 97 – 98
Díl 1	Vytváření podmínek pro výkon služby	§ 97
Díl 2	Zabezpečení státních zaměstnanců	§ 98
Hlava IX	Podmínky výkonu služby státních zaměstnankyň, těhotných státních zaměstnankyň a státních zaměstnankyň-matek, mateřská a rodičovská dovolená a přestávky ke kojení	§ 99 – 102
Díl 1	Podmínky výkonu služby státních zaměstnankyň	§ 99
Díl 2	Podmínky výkonu služby těhotných státních zaměstnankyň a státních zaměstnankyň – matek	§ 100 – 101
Díl 3	Mateřská dovolená a rodičovská dovolená a přestávky ke kojení	§ 102

ČÁST SEDMÁ**NÁHRADA ŠKODY**

§ 103 – 108

Hlava I	Předcházení škodám	§ 103
Hlava II	Odpovědnost státního zaměstnance za škodu	§ 104
Hlava III	Odpovědnost služebního úřadu za škodu	§ 105
Hlava IV	Zvláštní odpovědnost za škodu ve službě nebo v souvislosti se službou	§ 106 – 107
Hlava V	Společná ustanovení o odpovědnosti za škodu služebního úřadu	§ 108

ČÁST OSMÁ**SOCIÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ**

§ 109 – 121

Hlava I	Základní ustanovení	§ 109 – 110
Hlava II	Plat při dočasné neschopnosti k výkonu služby	§ 111
Hlava III	Příspěvek k důchodu	§ 112 – 121

ČÁST DEVÁTÁ**INFORMOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ A PROJEDNÁNÍ SE STÁTNÍMI ZAMĚSTNANCI V ZÁLEŽITOSTECH VÝKONU SLUŽBY A PODMÍNEK JEJÍHO VÝKONU, OPRÁVNĚNÍ ODBOROVÝCH ORGÁNŮ, RADA STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ, ZÁSTUPCI STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ PRO BEZPEČNOST A OCHRANU ZDRAVÍ PŘI VÝKONU SLUŽBY A JEJICH OPRÁVNĚNÍ**

§ 122 – 132

Hlava I	Informování státních zaměstnanců a projednání se státními zaměstnanci v záležitostech výkonu služby a podmínek jejího výkonu	§ 122 – 124
Díl 1	Základní ustanovení	§ 122
Díl 2	Informování státních zaměstnanců	§ 123
Díl 3	Projednání se státními zaměstnanci	§ 124
Hlava II	Oprávnění odborové organizace působící ve služebním úřadu a oprávnění vyššího odborového orgánu	§ 125
Hlava III	Rada státních zaměstnanců, zástupci státních zaměstnanců pro bezpečnost a ochranu zdraví při výkonu služby a jejich oprávnění	§ 126 – 129
Hlava IV	Společná ustanovení	§ 130 – 132

ČÁST DESÁTÁ**ODMĚŇOVÁNÍ STÁTNÍCH ZAMĚSTNANCŮ, ČEKATELŮ, OSTATNÍCH ZAMĚSTNANCŮ VE SPRÁVNÍCH ÚŘADECH A ORGANIZAČNÍ VĚCI VZTAHUJÍCÍ SE K ZAMĚSTNÁVÁNÍ TĚCHTO ZAMĚSTNANCŮ**

§ 133 – 191

Hlava I	Odměňování státních zaměstnanců	§ 133 – 158
Díl 1	Plat	§ 133 – 151
Díl 2	Společná ustanovení o platu státních zaměstnanců	§ 152 – 158
Hlava II	Odměňování čekatelů	§ 159 – 168
Díl 1	Plat	§ 159 – 165

Díl 2 Společná ustanovení o platu čekatelů	§ 166 – 168
Hlava III Odměňování ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a organizační věci vztahující se k zaměstnávání těchto zaměstnanců	§ 169 – 191
Díl 1 Plat	§ 169 – 183
Díl 2 Společná ustanovení o platu ostatních zaměstnanců ve správních úřadech a organizační věci vztahující se k zaměstnávání těchto zaměstnanců	§ 184 – 191

ČÁST JEDENÁCTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 192 – 234

Hlava I Způsobilost fyzické osoby k právům a povinnostem a k právním úkonům a zastoupení	§ 192
Hlava II Osobní spis, služební průkaz, služební hodnocení státního zaměstnance a žádost nebo stížnost státního zaměstnance	§ 193 – 197
Díl 1 Osobní spis	§ 193
Díl 2 Služební průkaz	§ 194
Díl 3 Služební hodnocení státního zaměstnance	§ 195 – 196
Díl 4 Žádost nebo stížnost státního zaměstnance	§ 197
Hlava III Řízení ve věcech služebního poměru	§ 198 – 219
Díl 1 Řízení v prvním stupni	§ 198 – 215
Oddíl 1 Úvodní ustanovení	§ 198
Oddíl 2 Účastníci řízení a orgán, který rozhoduje	§ 199 – 200
Oddíl 3 Základní ustanovení	§ 201 – 215
Díl 2 Přezkoumání rozhodnutí	§ 216 – 219
Oddíl 1 Odvolací řízení	§ 216 – 218
Oddíl 2 Přezkoumání pravomocných rozhodnutí	§ 219
Hlava IV Doručování ve věcech služebního poměru	§ 220 – 221
Hlava V Přezkoumání pravomocných rozhodnutí ve věcech služebního poměru soudem	§ 222
Hlava VI Přejedání výkonu práv a povinností ze služebního poměru	§ 223 – 225
Hlava VII Obecná ustanovení	§ 226 – 232
Díl 1 Právní úkony	§ 226
Díl 2 Zajištění práv a povinností ze služebního poměru	§ 227
Díl 3 Zánik práv a povinností ze služebního poměru	§ 228
Díl 4 Lhůty a doby	§ 229
Díl 5 Výklad některých pojmů	§ 230 – 232
Hlava VIII Použití pracovního poměru	§ 233
Hlava IX Informační systém o službě a platech	§ 234

ČÁST DVANÁCTÁ

PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 235 – 253

Hlava I Přechodná ustanovení	§ 235 – 252
Díl 1 Systemizace v přechodném období	§ 235
Díl 2 Jmenování generálního ředitele, zástupce generálního ředitele a další služební orgány	§ 236 – 237
Díl 3 Jmenování dosavadních zaměstnanců ve správních úřadech do služby	§ 238 – 240
Díl 4 Představení, jmenování státních tajemníků, zástupců státních tajemníků, personálních ředitelů a zástupců personálních ředitelů	§ 241 – 243
Díl 5 Omezení některých práv státních zaměstnanců	§ 244
Díl 6 Odměňování	§ 245 – 248
Díl 7 Práva a povinnosti z pracovního poměru	§ 249
Díl 8 Služební hodnocení státních zaměstnanců	§ 250
Díl 9 Příspěvek k důchodu	§ 251

Díl 10	Zřízení personálních útvarů	§ 252
Hlava II	Závěrečná ustanovení	§ 253 – 254
Příloha č. 1		
Příloha č. 2		
Příloha č. 3		